Denizin Sesi

MEHMET ERDOĞAN

DENİZİN SESİ

Denemeler

Mehmet ERDOĞAN

DENİZİN SESİ

Editör
Kalender YILDIZ

Kapak
Engin ÇİFTÇİ

Mizanpaj
Necmi TOPAL

ISBN
975-8775-70-7

Yayın Numarası
155

Basım Yeri ve Yılı
Çağlayan Matbaası / İZMİR Tel: (0232) 252 20 96
Aralık 2005

Genel Dağıtım
Gökkuşağı Pazarlama ve Dağıtım
Alayköşkü Cad. No: 12 Cağaloğlu/İSTANBUL
Tel: (0212) 519 39 33 Faks: (0212) 519 39 01

Kaynak Yayınları
Emniyet Mahallesi Huzur Sokak No: 5
34676 Üsküdar/İSTANBUL
Tel: (0216) 318 42 88 Faks: (0216) 318 52 20

www.kaynakyayinlari.com.tr

İÇİNDEKİLER

Kalbin Çağrısı 7
Sonsuzluk Denizinin Sesi 9
Varlık Ağacı 21
Kelimeler Küserse 23
Olmak 25
Bülbül ve Toygar 29
Allah'ı Sevmek 31
Dün-ya 35
Gönül İnsanı 39
Martılar 43
Çölden Vahaya 47
Bana Can Veren Duygular 53
Bir Sesin Gölgesinde 55
Geçmiş Günleri Hecelemek 59
Bunu Bil 63
Bir Ramazan Duası 67
Samimiyet Abidesi 71
Nereden Koptuk 75
Gök Sayfaya Yazdıklarım 77
Derman Derdin İçinde 81
Mesuliyet 85
Kavram ve Üslup Kargaşaları 87
İsyancı 91

Terbiye Ufku 95
His ve Özlem 99
Serenat 103
İki Çengel 107
Roller 109
Bir Kabrin Kenarında 111
Teşrin Yaprakları 115
Bulutlar 119
Kalbin Bahar İkliminde 123
Aziz İnsan 129
Kalp Kabesi 133

Kalbin Çağrısı

"Seni çok özledim." diyordu kalbim. Vefasız olsan da gel. Kaybettiklerinle. Yerinmem gücenmem, yeter ki gel.

Biliyorum nice çöllerden geçtin. Nice duygularını yitirdin. Nice hislerini sahralarda soldurdun. Şimdi metruk bir bahçe gibisin. Olsun gel.

Sen benimsin. Sen bende can bulursun. Niçin bu kadar uzattın arayı. Hasret seni hiç yakmadı mı, kavurmadı mı?

Yine de geç kalmış sayılmazsın. Gel otağıma kök sal tekrar. Sen dalından yaprağına bana aitsin. Onun için gel. Daha fazla geç kalma. Gel ey ceset çöllerinde dolaşan, nefis sahralarında çırpınan zavallı. Gel ey şehvet arzusuyla bitkin düşmüş geda.

Gel ey felsefe kayalıklarında, düşünce gemisini pare pare etmiş insan. Gel; benim iklimim seni tastamam kucaklar. Senin hastalıkların bende derman bulur.

Gaflet seni bitirdi. Aşktan ırak düştün. Sevgiden uzaklaştın. Bu sebepten bir sürgün hayatı yaşıyorsun. Vesveseler sardı içini dışını. Şüpheler tereddütler sardı dört bir yanını. Güveler gibi kemiriyorlar öz kumaşını.

Haşereler gibi ısırıyorlar her uzvunu.

Sen şimdi deli gömleği giydirilmiş bir zavallıyı hatırlatıyorsun. Ümitsizlik bağlamış o gömleğin kuşak ipini.

Gel ki ihramlar bende. Gerçek aşk kumaşından, gerçek sevda beyazlığından kesilmiş, biçilmiş ihramlar; ihramlar diyorum, ihramlar bende...

Bende senin şafağın. Bende senin aşk soluğun. Yaşama sevincin ve ümit ulağın. Bende başlar sonsuzluğa koşu. Bende alırsın zorluklara dayanma iksirini.

Gel ey kanatları kırık sevda üveyki.

Çırpınıp durma bensiz düşünce vadisinde.

Sönük mumlara kelebek olma sevdasından vazgeç. Benim beldeme gel.

Ben Rabbin ayinesi. Ben Ayine-i Samed'im. Ayine-i Cemalim. Ve sana her şeyimle helalim.

Haram yok bende. Gel ve beni dinle. Benim otağımda inle. Tekrar dost olalım seninle. Ta ki kurtul.

Hep beraber, akıl, fikir, hayal, ruh, hep beraber kurtuluş türküleri söyleyerek varalım sonsuz diyara.

Güzeller güzeli ezeli ve ebedi Yâr'a.

Gel ama tez gel.

Çek nefsini ardınca.

Kötülük hislerini ez gel.

Güzellik hislerinle bende yeşer, bende dal budak sal ve çiçek aç, meyveye dur.

Budur gerçek huzur.

Sonsuzluk Denizinin Sesi

Cemil Burcu: Bu burcun sahibi güzel olan her şeyi sever." Allah güzelidir güzeli sever" hadis-i şerifince bu ismin baskın olduğu kişiler daima güzele aşıktırlar. Tabiat manzaralarından, güzel bir insana kadar her şeye ilgi ve alaka duyarlar. Güzel bir söz onları etkiler. Güzel bir bakış onların yüreğini fetheder. Sanat yönleri vardır. Ya da sanatçıya karşı oldukça ilgi ve alakaları mevcuttur.

Cemil burcunun etkisi altında olanlar fıtratları bozulmamış ise manevi güzelliği birinci planda tutarlar. Gönülleri saf ve temizdir. Ya da temizlenmeyi hedef bilirler. Başkalarına karşı iyi davranışlar sergilemeyi ve güzel hisler ve duygular beslemeyi arzu ederler.

Celil Burcu: Bu burcun etkisinde olanlar çok kez celallidirler. Sinirli olurlar. Başkalarının kötülükleri onları çabuk öfkelendirir. Kendinin dışındaki insanlara da kötülük yapılmasını arzu etmezler. Bu sebepten çok kez kötüleri öfkesiyle savmaya çalıştığı için başkalarının onlara karşı gizli bir korkuları vardır. Çok kez heybetli bir yaradılışa sahiptirler. Cezalandırma yönleri mükafatlandırma yönlerinden daha baskındır.

Garip Burcu: Bu burcun etkisinde olan kişiler insanlarla yakınlaşmayı, gönülden ilgi ve alaka kurmayı severler. İnsanlarla iletişimi olduğu kadar bu ismin tecellisine tam mazhar olan bir kişi bütün mahlukat ile gönül birliğine erer. Varlıklar ile kardeşlik ve dostluk bağını kuvvetlendirir. Bütün bunların ötesinde Hakk'a bağlılık hususunda mesafe kaydeder.

Habib Burcu: Bu burca sahip olan kişiler sevgili olmaya daha yatkındırlar. Sevilmeyi çok arzu ederler... Yani sevmekten daha fazla ardından koşulan bir sevgili olmayı kabul ederler. Bu biraz bencillik koksa da yapılarında eğer güzellikler varsa ardından koşulmaya değer bir varlık olarak fıtri bir kaçış içindedirler. Kendilerini aratırlar böyleleri. Asla kendileri arayışa geçmezler. Sevenin onları arayıp bulması için sabırlı bir bekleyiş içindedirler. Mecnuna kendini aratan Leyla gibi…

Mucîb Burcu: Bu burcun etkisinde olanlar başkalarına yardımı severler. Yardıma çağrıldıkları zaman bunu içten ve samimi olarak kabul ederler. Bu yardımseverlikten kaynaklanan bir husustur. İnsanlara şefkat duymaktan ve merhametli bir yüreğe sahip olduklarındandır. Bununla birlikte cömertlik de bu burcun etki alanıdır. Çünkü yardım da bir nevi öz veriden kaynaklanır.

Rauf Burcu: Bu burcun etkisinde olanlar aşırı merhametlidirler. Kendileri için değil başkaları için yaşarlar. En küçük acı veren bir hadise onları içten yaralar. Bir karıncanın lavobaya düşmesiyle hüngür hüngür ağlarlar. Yürekleri oldukça ince ve hassastır. Başkalarına yardım edemedikleri zamanlar hastalanırlar. Yani kendi kendilerini yerler. “Ey Resulüm onlar hak yola girmiyorlar diye neredeyse kendini intihar edeceksin” ayeti Resul ü Ekrem’in böyle bir kişliğe sahip olduğunu gösterir. Yani bu kişiler toplumdaki acıklı tabloları onaramadıkları için mağdurların elinden tutamadıklarından içten içe kahrolurlar.

Mehmet Akif’in şu mısraları buna güzel bir örnektir:

“Kanayan bir yara gördüm mü yanar ta ciğerim
Onu dindirmek için kamçı yerim çifte yerim
Adam aldırma da geç diyemem aldırırım
Çiğnerim çiğnenirim Hakk’ı tutar kaldırırım.”

Atuf Burcu: Bu burcun etkisi altındaki kişiler kendilerine meylettirmek için azami gayret sarfederler. Başkaları onların karşısında eğilsin isterler. Başkalarının gönüllerini kendilerine

bağlama yönüyle de mahirdirler. Bu bir kabiliyet olarak bu kişilerde vardır. Fıtri bir özellik olarak başkalarını daima cazibeleri çevresinde pervane ederler.

Mağruf Burcu: Bu burcun etkisinde olanlar çok kez affetmeyi severler. Kendilerine bir kötülük yapılsa da bunu mühimsemezler. Şefkatleri onları affetmeye çeker. "Affetmek büyüklüğün şiarıdır." diye bir atasözümüz vardır. Bu büyüklükten kaynaklanan bir aftır. Yoksa korku ve endişeden kaynaklanan bir bağışlama değil. Böyle insanlar büyük ruhlu ve geniş yüreklidirler. Kimseye karşı kin duymazlar. Affetmek özellikleri olduğu için bağışlamaktan zevk alırlar.

Azim Burcu: Bu burcun etkisindeki kişiler yüksek seviyeli insan olmaya namzettirler. Asla düşük seviyeli şeylere gönlünü kaptırmazlar. Mesela süfli seylerle meşgul olmayı asla kendilerine yediremezler. Vicdanları onları daima yukarıya çeker. Daima yüksek seviyeli bir kişi olma yolunda yol kat etmeye yöneltir. Konuşurken boş konuşmazlar. Oturup kalkarken vakarlarını korurlar ve edeplerini yitirmezler.

İç dünyaları gayet geniş ve vüs'atlidir. Büyük ruhlu kişiler olarak insanlara daima öncülük etmeyi ve ışık tutmayı bir vazife bilirler. Ama kendilerini gurura sevkedecek ne bir düşünce ne bir fikri içlerinde beslemeden yaparlar bu liderlik vazifesini. Mesela Peygamberimizin bir hadiste (Şüphesiz sizlerin en iyi konuşanınız benim, ama gurur yok..." diye başlayan sözleri bu büyüklüğe güzel bir örnektir.

Hannan Burcu: Bu burcun etkisinde olanların acıma duyguları pek fazladır. Yürekleri pek yufkadır. Merhametleri çok fazladır. Bir mazlum görünce içleri parçalanır. Kötü bir durumda bir kişi gördüklerinde içten içe yanar tutuşurlar. Merhametleri o kadar çoktur ki kendilerini düşünmeyi asla akıllarına getirmezler. Hatta başkaları onların bu hareketini akıl ve hafzalarına sığdıramazlar. Belki hayal bile edemezler. Aşırı acıma hisleri onları içe dönük ve ezik yapmıştır.

Mennan Burcu: Bu burcun etkisi altında bulunan kişi oldukça cömerttir. Başkalarından bir şey beklemeden verirler. Bu da onların gönlü zengin bir kişi olduğunu gösterir. Zaten cömertlik gönül zenginliğiyle paralel giden bir özelliktir. Maddi zenginlik olmasa bile onlar ellerine geçen en güzel şeyleri bile çevrelerine dağıtırlar. Ya mal ile, ya konuşma ile, ya kalemleriyle, ya da gülümsemeleriyle cömertliklerini isbat ederler. Bu onlarda fıtri bir meyildir. Bundan aşırı zevk alırlar. Ancak verdikleri zaman, başkalarına ihsanda bulundukları zaman mutlu olabilen bu insanların zengin bir ruh dünyası, his ve duygu kaynağı vardır.

Deyyan Burcu: Bu burcun etkisi altında bulunan kişilerde ceza ve mükafat özelliği vardır. Yani bir iyilik görünce onu mükafatlandıran kötülük görünce de onu cezalandıran bir karakter. Toplum içinde böyle kişiler bulunmaktadır. Cezanın ve mükafatın gerektiği zaman kullanılması bilhassa iyi eğitimcilerde bulunan bir özelliktir. Bu ismin baskın olduğu kişilerin insanları eğitmekteki maharetleri de anlatmakla bitmez. Bu özelliğe sahip kişilerin idareci olma vasfı da çoktur. Zaten yapıları onları toplumun herhangi bir kesiminde böyle bir görev almaya zorlar.

Sübhan Burcu: Bu ismin etkisi altındaki kişiler kusursuz olmayı yeğlerler. Kendilerine toz kondurulmasını arzu etmezler. Bunun için oldukça titizdirler. Dikkatli davranışlar sergilerler. Rast gele hareket etmezler. Kusurlu hal ve davranışlardan kaçınırlar. Ruh dünyaları itibariyle de böyle bir karizmayı elde etmeye meyillidirler. Mesela aşağı, seviyesiz hal ve davranışları onlarda göremezsiniz. Ruhlarında yara açacak hiç bir şüphe ve tereddüt mikrobuna yer vermezler. İnsanları sevmekte, varlıklara sevgi duymakta hep Hakk'ın rızasını düşünürler. Böylelikle sevgileri de davranışları gibi eksiksiz olsun isterler.

Eman Burcu: Bu burcun etkisi altındaki kişiler emniyet vaad ederler. Asla yalan söylemezler. Birileri onlara bir mal bıraktıkla-

rında onu olduğu gibi geri iade ederler. Emanete hıyanet etmezler. Sözlerinde dururlar. Zor durumda olanlar onları görünce sağlam itimat edilecek bir kişi gördükleri için sevinirler... Onlar emniyetli insanlardır. Kimsenin malına, namusuna göz dikmezler.

Burhan Burcu: Bu burcun etkisinde olan kişiler delillere önem verirler. Bir şeye kendilerini delil olarak gösterilmesinden de hoşlanırlar. Doğru sözlü ve emin olmalarından dolayı bu özellikler onları böyle bir davranışa iter. Karizmatik bir yapıları vardır. Ya da bunu oluşturmaya çalışırlar. Bir mesele de delil olarak kendisinin gösterilmesi yetecek kadar seviyeleri yüksek kişilerdir. Ya da bu yolda mesafe alırlar. Bu zirveye ömür boyu tırmanırlar. Konuşurken delilli ve ispatlı konuşmayı da ihmal etmezler.

Sultan Burcu: Bu burcun etkisindeki kişiler çok kez sultan olmaya ve bir büyük idareci olmaya müsaittirler. Liderlik özellikleri de vardır. Yapıları onları toplumu idare edecek bir konuma doğru yönlendirir. En sonunda emellerine ulaşan bu kişiler eğer bu isim tam onlarda tesirini gösterirse güzel ve sevilen başarılı bir idareci olmaları kaçınılmazdır.

Müstean Burcu: Bu burcun etkisindeki kişiler çok kez yardım istenen bir konumda olurlar. Ya mal yönüyle ya da bir başka yönden oldukça zengin ve başarılı kişilerdir. Bu konumları da onları yardım istenen bir kişi durumuna sokar. Yani başkalarının kendisinden yararlı şeyler elde edeceği bir kişiliğe sahiptir. Bu özelliği zenginlikle veya bir başka üstünlükle karıştırmamak gerek. Bir kişi zengin olabilir ama yardıma meyilli olmaz. Bu onun hal ve davranışından anlaşılır. Kimse bu tarz kişilerden bir şey istemez. Mesela bir dilencinin vermeyecek kişiyi zengin bile olsa gözünden tanıması gibi. Müstean burcunun etkisindeki kişilerin cömertlikleri yüzünden okunur ve yardım edecekleri sezilir. Bu sebepten yardım istenir.

Muhsin Burcu: Bu burcun etkisi altındaki kişiler daima ihsanda bulunurlar. Çevrelerine karşı cömerttirler. Ellerindeki

avuçlarnıdakini başkalarına dağıtırlar. Bu asla karşılık bekleyerek yapılan bir bağış değildir. Özden gelen ve karşılık beklemeden bir bağış ve ihsan...

Bu tarz kişiler fakir babasıdır. Kimseyi mağdur etmez. Çok kez yoksullar onlara sığınırlar ve ondan medet beklerler… Halkın bu sebepten sevgilisi durumundadırlar. Cimrilik onların semtlerine bile ulaşmaz...

Müteal Burcu: Bu burcun etkisi altındaki kişiler yüce ve yüksek ruha sahiptirler. Yapılarındaki bütün özellikler bu zirveye bakar. Onlarda aşağı bir davranış, çirkin bir tutum asla göremezsiniz. Bununla birlikte başkalarına da bu ufku işaret eder bu insanlar. Bu zirveye onları da taşımayı bir borç bilirler. İnsanlarla hemhal olurken, oturup kalkarken davranışlarında hep bu zirvelerin ışıkları parlar ve nurları dökülür. Onlar deniz fenerleri gibi zaman denizinde olayların dalgalarında kalan kişilere, bunalan insanlara yol gösteren bir kılavuz gibidirler. Onları zorluklardan kurtarmak ruhlarındaki bu yüce ve yüksek özellikten kaynaklanmaktadır.

Zirve şahsiyetler çok kez böyle bir ruha sahiptirler. Gönülleri alabildiğine zirvede dalgalanan bir bayrak gibidir onların.

Rahman Burcu: Bu ismin etkisindeki kişiler herkese karşı cömerttirler. İyi kötü ayırmazlar. Hiç bir insanı mağdur etmezler. Bir hristiyan ile müslüman onların nazarında birdir. Birine başka birine başka davranış sergilemezler. Yardımda bulunurken, adalet önünde, yargılarken onları birbirinden ayırma adaletsizliğine düşmezler. Çok kez ihsan edecekleri zaman eşit davranırlar ve hiç birini küstürmezler. İnsan oldukları için onlara iyi ve cömert davranırlar.

Rahim Burcu: Bu burcun etkisinde bulunan kişiler çok kez hak yolun yolcularına ve iyi ve güzel hareket ve davranışlarda bulunan kişilere karşı daha nazik ve hassastırlar. Kötü insanlara ve yanlış yolun yolcularına karşı içlerinde böyle bir

his duymazlar. Bu cimrilikten kaynaklanan bir husus değildir. Hakperestliğin bir izdüşümü ve göstergesidir.

Kerim Burcu: Bu burcun etkisindeki kişiler eli açık olurlar. Başkalarına iyilik yapmak için adeta yarışırlar. Ellerindeki malını mülkünü insanlar için verir ve asla karşılığında bir şey beklemezler. Cömert olmaları onların insanları sevdiğinin bir göstergesidir. Sevgiden kaynaklanan bu cömertlik ateşi onların yüreklerini yakıp kavurmaktadır. Bu iç yangını ancak vererek ve yardımda bulunarak söndürebilirler.

Mecid Burcu: Bu burcun etkisindeki kişiler şerefli kişilerdir. Asla namus ve şereflerine gölge düşürmezler. İzzetleri ve onurları yüksek olduğu için bunu kimseye çiğnetmezler. Böyle bir kişilik cömertliği, eli açıklığı, insanları sevmeyi, ümit ve inaçlı olmayı da gerektirir. Bu ismin hakim olduğu kişiler büyüklük zirvesinin bütün nişanlarını ışıktan apoletler şeklinde omuzlarında taşır.

Ferd Burcu: Bu burca giren kişiler yalnızlık duygusu hakimdir. Çünkü benzerleri pek yoktur. Bunu yaptıkları işlerle ve gösterdikleri başarılarla isbat ederler. Tutum ve davranışları, insanlara karşı sevgileri ve saygıları da bu konuda eşsiz ve benzersizdir. Bu ismin burcundan ışık almış kişiler doğuştan farklıdırlar. Bu farklılık onlar için sıradan ve olağan bir özellikse de başkaları için gıpta edilecek ve hayretle karşılanacak bir vasıftır.

Vitr Burcu: Bu isim de yine benzersizlik ve başkalarından farklı olmak gibi özellikler içerir. Bu ismin etkisinde kalan kişiler yine büyük başarılara imza atarlar. Onlar hayatın zorluklarını farklı bir şekilde yok ederler veya aşarlar. Başarıları kendileri için tabii olan ama başkaları için kıskanılacak bir farklılık gösterir.

Ehad Burcu: Bu burcun etkisindeki kişler benzersiz özelliklere sahiptirler. Ya sanatkar olarak, ya da iş adamı olarak bir eşşizlik özelliğine sahiptirler. Bunu vedikleri ürünler ile ortaya koyarlar. Söz ve davranışları da bu meyvelerin ışıklarını ve aydınlığını taşır. Eşsiz olma onlar için sıradan bir şey ama başkaları için

olağanüstü bir özelliktir. Bu ismin etkisinde bulunan kişiler çok kez lider seviyesindeki kişilerdir. Karizmatik bir zekaya ve hafızaya sahiptirler. Kalbleri de bu zeka ile uyum içinde ve paralel bir seyir takip eder. Böylece kalb ve kafa bütünlüğü onları hem düşünen hem iyi hisseden kişiliğe sahip kılar.

Samed Burcu: Bu burcun etkisindeki kişiler ulu ve yüce bir ruha sahiptirler. Kendi içlerinde bir bütündürler. Başkalarına pek muhtaç değillerdir. Bazen bu yemek içmek şeklinde de kendini gösterir. Mesela bir sahabi peygamberimize: "Ya Rasulullah biz de sizin gibi oruç tutamaz mıyız?" dediğinde Efendimiz: "Siz benim gibi olamazsınız. Çünkü Allah beni fazlı keremiyle doyurur." buyuruyor. Bu onun dış dünyaya muhtaç olmadığının bir kanıtıdır. Yani gerektiği zaman yemeden içmeden durabilir. Bunu niçin anlattık. İnsan için dayanılması en zor olan şey açlıktır. Buna dayanan kişi ve başkalarına el açmayan insan başka şeylere haydi haydi dayanır. İşte Samed burcundan ışık alan bir kişi böyle bir erişilmez özelliğe sahip olabilir. Bu bir erdemdir. Ama Allah'ın yardımıyla gerçekleşen bir seviye.

Mahmud Burcu: Bu burca giren kişiler övgülere layık işler başarırlar. Elde ettikleri muvaffakiyelerin ardı arkası kesilmez. Doğumundan ölümüne kadar bir zaferler silsilesi onları takip eder. Yürüdükleri yollar gül bahçesi olur. Girdikleri meclisler aydınlanır. Onlar asla insanları rencide edecek bir özelliği üzerlerinde bulundurmazlar. Övülecek ve övgüye layık ne varsa yapılarında bulunur. Bu özellikleri dost da düşmanda panorama şeklinde onların tutum ve davranışlarında görüp bilir ve ona inanırlar. Peygamberimiz bu özelliğiyle meşhurdur.

Sa'dikal vaad Burcu: Bu burcun etkisindeki kişi asla verdiği sözden caymaz. Ne olursa olsun sözünün eri olduğunu isbat eder. Sözüne sadık, özüne sadıktır. Niçin. Çünkü onun sözü ve özü paralel bir seyir takip eder. Atbaşı yürür. Kalbindeki mertlik sözüne ve davranışlarına da yansır. Bu ismin etkisinde kalan

kişiler güvenilir kişilerdir. Kaypak ve şahsiyetsiz, yalancı kişiler değildir.

Âlî Burcu: Bu ismin etkisindeki kişiler oldukça erdemlidirler. Duyguları yüksek, hisleri yüce, düşünceleri oldukça seviyelidir. Basitliklere düşmezler. Bu, hasis menfaatler peşinde dolaşmamaktan tutun da insanlara iyilik yapmaktaki erişilmezliğe kadar düşünülecek bir çok iyi hasleti içine alan bir özelliktir.

Gani Burcu: Bu burçtaki kişler oldukça gönlü zengin kişilerdir. Eli açık şahıslardır. Başkalarından bir şey istemeksizin onlara ikramda bulunurlar. Çevrelerine karşı oldukça cömerttirler. Aslında zenginlik bazen cimrilikle çirkinleşebilir. İşte Gani ismi, veren ve cömertliğe açık bir zenginliği simgelediği için bu ismin etkisindeki kişiler de böyle şirin bir zenginliğe sahiptirler.

Şâfî Burcu: Bu ismin hakim olduğu kişiler çok kez şifa dağıtma özelliğine sahiptirler. Doktorluk özellikleri vardır. Başkalarını dertlerine deva olmak için ellerinden ne gelirse yaparlar. Bu her zaman bir hastalıktan kurtarmak şeklinde düşünülmemelidir. Darda kalanın imdadına koşmak da bir hızır özelliği ve bir derde deva olma vasfını içermektedir. Herkese her hususta yardımcı olan kişilerde bu şafi burcunun etkisi vardır. Halk arasında böyle kişilere "ilaç gibi adam, aspirin gibi kişi" diye tabirler kullanırlar.

Kâfi Burcu: Bu burcun ekisinde kalan ve tesirinde bulunan kişi çok kez karizmatik bir güce sahiptir. Bir işe giriştiği zaman veya birilerine yardımda bulunduğu zaman başkalarını aratmazlar. Mesela halk arasında zorda kalana yadıma gelirken "yettim bire falan" diye bir seslenişle gelinir. Bu kendine güvenin ve yardımda kifayet derecesinde güçü olduğunun işaretidir. Bu ismin ışığından nur almış kişiler böyle bir yeterliliğe ulaşırlar. Belki de himmeti milleti olma özelliğine ererler.

Muafi Burcu: Bu ismin etkisinde bulunan kişi farklı bir yapıya sahiptir. Özellikleri itibariyle ve gönül zenginliği yönüyle

müstesna bir yere sahiptir. İnsanlara olan iyiliği. Sevgi ve hoşgörüsü ve tavır ve davranışları onu yüksek bir seviyeye erdirir. Zaten yapısında bu özellikler bulunan kişi etrafa saçtığı ışıklar ile bu özelliğini belli eder. Tevazusu, kulluğu ve diğergamlığı onun farklı ve erişilmez kişiliğinin temel kaidelerini oluşturur.

Baki Burcu: Bu burcun etkisi altındaki kişi, ebedilik izleri taşıyan güzel ürünler verir. Onun beka ile alakası fazladır. Söz ve davranışlarında bu vasfın yansımları sık sık görülür. Kalıcı şeylere önem verir. Günübirlik yaşamayı sevmez. Ebedilik kokan çiçeklerden bal alan bir arı gibidir. Boş şeylerle uğraşmaz. Yani tezgahını sağlam yere kurar ve sağlam kumaşlar dokur. Mesela hatipse kalıcı sözler söylemeyi yeğler. Sanatta kalıcı ürünler vermenin gayreti içindedirler. Bu hususta oldukça gayretli ve titizdirler. Bazen 'mısra namusumdur' diyecek kadar ileri gidenler bile vardır. Bu ebedilik, yani bekaya erme isteğinin bir yansımasıdır.

Hâdi Burcu: Bu burca giren kişiler birincilik özelliği taşırlar. Yarışmayı severler. Kıskançtırlar. Ön sıraya geçmek için azami gayret gösterirler ve zirveyi yakalamayı başarırlar. Çünkü birincilik burcunun etkisi altında yoğrulmuş bir karekteri ve yapısı vardır. Bir başka deyişle o zirveden yansıyan ışıktan nur ve aydınlık emmiştir. Bu iksir onu ilelebet zirveye taşır ve ona doruklara tırmanacak potansiyel sunar.

Kadr Burcu: Bu burcun etkisinde kalan kişiler veya bu ismin hakim olduğu şahıslar güçlü bir tabiata sahiptirler. Onlar yenilmezlik ufukuna doğru kanat açarlar. Duygularını ve hislerini kuvvetlendirirler. Doğruluktan ayrılmazlar. İçte ve dıştaki düşmanlara karşı gayet sert ve kuvvetlidirler. Kudret ve azamet Hak ve hakikati tutup kaldırmak için bir vesiledir. Ama bu ismin etkisinde olup da bu özelliğini kötü yolda kullananlar zalimlikte ileri giderler ve başkalarının bol bol ahını alırlar. Zenginlik, belagat, şöhret, mal mülk hepsi de bu kuvvet ve azamet özelliklerinin içine girer. İyiye de kullanılır kötüye de. Bu burcun etkisin-

de bulunan kişiler bu güç ve kuvveti ne yolda kullandıklarını bir daha gözden geçirmelidirler.

Setr Burcu: Bu burcun etkisindeki kişiler başkalarının ayıplarını örterler. Asla onların eksiklerini aramazlar. Bu özelliğiyle de sevilirler. Dedikoducu değillerdir. Gıybet etmezler. İftirada bulunmazlar. Başkalarına karşı oldukça merhametli ve şefkatlidirler.

Kahhar Burcu: Bu burcun etkisindeki kişiler çok kez savaşçı bir yapıya sahiptirler. Mazluma karşı şefkatli ama zalimden intikam almayı severler. Adaletli hükümdarlarda ve üstün seviyeli yöneticilerde bu özellik mevcuttur. Gücünü yerinde kullanırlar. Düşmanı yenmeyi ve dize getirmeyi bilirler. Bazen onları kahredecek kadar büyük bir yenilgiye uğratırlar. Bunu hak ve adalet için yaparlar. Kin ve öfke etkisinde değil. Mazlumun, mağdurun hakkını korumak için.

Cebbar Burcu: Bu burcun etkisinde bulunan bir kişi gücüyle kuvvetiyle iş yaptırmayı sever. Ezip geçme özelliğine sahiptir. Duygulara pek önem vermez. Ama bunu hasis menfaatleri için kullananlar zalimler katagorisine girer. Eğer bunu iyiye kanalize ederse müşfik bir zorlayıcı ve yaptırıcı olarak kimsenin kalbini kırmadan istedikleri şeyleri yaptırma gücünü elde ederler. Bazen sevgi tayflarıyla da kişi bir yöne çekilebilir, arzulanan istikamete yönlendirilebilir. Bu da bir bakıma Cebbar Burcunun etkisi altında olmanın bir işareti ve nişanesidir.

Gaffar Burcu: Bağışlayıcı özelliğe sahiptir bu kişiler. Yürekleri yufkadır. Merhametlidirler. Hoşgörülü ve affa meyillidirler. Kin ve öfke onların semtine bile uğramaz. Daima iyilik ve sevgi ışıklarıyla ömürlerini nakış nakış dokurlar.

Fettah Burcu: Bu burca giren kişiler fetih özelliklerine sahiptirler. Açılmazları açarlar ve geçilmezleri geçerler. Zafer kazanma onların şiarıdır. Yapılarında fetih mayası vardır.

Varlık Ağacı

Bir ağaç gördüm bu gün. Her zaman gördüğüm bir ağaçtı. Ama o, bu gün başkaydı. Dalları başka, yaprakları başka. Duruşu başka. Hatta yapraklarındaki yeşil yakamozlar başka. Gövdesinde yansıyan ışın demeti başka. Bulutların onun uçlarına takılıp kalır gibi görünüşü bir başkaydı. Ben onu uzun uzun seyrettim. Bu ağaç bana ne kadar benziyordu. Onun gibi gariptim ben de. Kalbim yaralıydı. Benim de kalbimde, ruhumda, hislerimde öyle iç açıcı yakamozlar var mıdır, öyle yeşile boyanmış hisler bulunur mu diye gözlerimi içime çevirdim baktım. Kökümü aradım önce. Evet köküm canlıydı. Kılcal köklerim his ve duygulardı. Onlarda canlıydı hâlâ... Sonra kalbimin daha derinlerine nazar ettim baktım. Vicdanımı gördüm. Kökün besin aldığı zemin gibi geldi bana. Sanki vicdanımdan besleniyordu benim ağacım. Meyvelerine baktım iyilik güzellik, sevgi ve hoşgörü meyveleri benim içimi bürümüştü. Maşaalah dedim. Burada da bir eksik ve gedik yok. Ya bu ağacın yaprakları nasıldı onları aradım, buldum. Bazı letafetler latif renkleriyle canlı ve revnektar bana bakıyorlardı...

Anladım ki kökünden yaprağına kadar canlı bir ağacı içimde taşıyordum. Sonra bakışlarımı dış dünyaya çevirdim. Tabiata baktım. Acaba, dedim aynı ağaç özelliği onda da var mı? Onu dikkatli temaşaa ettim. Evet aynı özellik onda da vardı. O da benim gibi bir köke bağlıydı. Sanki o kökten alıyordu bütün gıdasını. Güneşler aylar yıldızlar o ağacın nurani yapraklarıydı. Hayat en güzel ve leziz meyvesiydi. Kökü ötelere uzanan bu ağacın

dalı budağı ve yaprakları hepsi de Hakk'ın isim ve sıfatlarını yansıtıyordu. Muhteşem bir ağaçtı sizin anlayacağınız... Dış dünyadaki ağaç ile iç dünyamdaki ağaç arasında o kadar benzerlik vardı ki. Bir bakıma ben de onun güzide bir meyvesi gibiydim. Bakmayın kendimi farkı bir bölümde analiz ve sentez ettiğime... Ben de o ağacın bir parçası gibiydim. Bütün gördüklerime, seyrettiğim aleme, göremediğim yaratıklara da kısaca varlık ağacı diyebilirdim. Evet varlık ağacı. Bu ağacın kökü Hz. Muhammed (s.a.s.) olduğu gibi en güzel meyvesi de yine O'ydu. Çünkü o: "Bütün kainat benim nurumdan yaratıldı." demişti bir hadisinde. Evet kök, gövde, yapraklar ve en güzel meyve o mükemmel insanın nurundan halkedildiği için bu kadar görkemli ve bu kadar harikaydı. Ben bunları düşünürken akşam olmuştu. Baktım ki ağaç karanlık içinde gözden kaybolmuş.

Bana böyle bir geniş çaplı tefekkür kapısı açtığı için ağaca teşekkür etmek geldi içimden. Ama baktım ki o gizli bir zikir içindeydi. Bu gecenin sesizliğinde kendi iç aydınlığını, içindeki melek dostunun ona sunduğu mutluluk fermanını dinliyordu. Ben onu rahatsız etmek istemedim. Evime gittim. Ve o gece ağacımı daha yakından seyrettim. Onun zikirlerini daha yakından duydum. Ruhumun ona bahşettiği metafizik mesajları, haktan getirip taktim ettiği ilhamları bir bir görmek imkanına sahip oldum.

O gece "Ey insan sen kendini küçük bir şey zannedersin. Halbuki sende bütün alemler dürülmüş bir şekilde vardır." sözünün mânasını daha iyi anladım.

Kelimeler Küserse

Kelimeleri sevmeli insan. Sevmezse ne olur. Kelimeler kaçar ondan. Kaçar mı? Evet. Nasıl? Diline gelmez, hafızasından uçar, kalbinden firar eder. Bu kelimeyi sevmeyen kişilerin sık sık uğradıkları durumdur. Oturdukları zaman yazı yazamazlar, konuştukları zaman tutukturlar. Çünkü kelime sevgileri azdır veya hiç yoktur.

Çok kez kelimeler onları sevenlerin kucağına kadar ocağına kadar, bucağına kadar gelirler. Hani bazı şehir meydalarında kuşlar vardır. İnsanların onlara aldırmamasına o kadar alışmıştır ki. Kendilerini insanlardan zannedip onlara korkusuzca yaklaşırlar. Hatta avuçlarından yem yerler. İşte kelimeler de böyledir. Onları sevenlere ve iyi davarananlara karşı bin yıllık tanıdık gibi yaklaşırlar. Hunhar ve sadist davranışlardan da alabildiğine kaçarlar.

İlhamlar da böyle değil midir? Onları hırsla beklersen ya da ihtirasla üzerine gidersen asla gelmezler. Onun için ilhamların ansızın geldiği halk içinde de meşhurdur. Bunu ilhama mazhar kişiler iyi bilirler. Bu sebepten daima tetiktedirler...

Onları avlamak için bekler dururlar. Ama hırs ile değil. Yumuşak ve şefkat dolu bir yürekle.

Dili güzelleştirecek mimarlar bu sevgiye sahip olanlardır. Kalblerinde kelime sevgisi olmayan ve onlara, bir bebeğe duyulan şefkati duymayan yahut bir çiçeğe gösterilen hassasiyeti göstermeyen kişiler dile bir şey veremezler. Daha çok onu kısırlaştırırlar ve dumura uğratırlar. Böyle kişilerin çok olduğu bir toplumda dil bir gün kaynağını kurutur ve kuş diline döner.

Her şeyin bir adabı vardır. Yemek yemenin, su içmenin. Misafire ilgi göstermenin bir tarzı ve üslubu vardır. Bu töreler ve ananeler halinde toplum içinde yer etmiştir. Ya kelimeleri kullanma ve onlara gösterilen ilgi, onları sayfalara davet etme. Onları makale, deneme, şiir, hikaye, roman gibi edebi türlerde istihdam etme. Bunların kaidesi kuralı yok mudur? Elbette vardır. Ama yok zannedenler işte dil anarşistleri onlardır. Cümlenin, paragrafın kafasını gözünü kırıp konuşanlar ve bunun için de hiç rahatsızlık duymayanlar bu dil bozguncularıdır. Kelimenin kökünü ekini inceleyerek, halkın yüzyıllardan beri kullandığını da hesap ederek onları o saygı ile cümleye davet etmek titizliği gerektir. Çok kez hassas bir çocuk veya genç gibi kalbini kırmamak veya küstürmemek için cümlede onu en uygun yere yerleştirmeye özen gösterilmelidir. Yoksa kelimeleri küstürmek ihtimali vardır. Bir de kelimeler insana küserse işte o zaman yazarın ve şairin yandığı gündür. Artık onlar gelmediği gibi gönül kapısına, onların arkadaşları olan ilhamlar da gelmez. Düşünce doğurganlığını, ilhamlar bereketini, hisler üretkenliğini yitirir.

Hele bir küsmeye görsün kelimeler... .

Kalbeler kıraç vadilere döner. Ruhlar çorak çöller gibi susuzlaşır. Düşünceler verimliliğini yitirmiş harap bahçeler gibidir artık. Töreler bozulmuştur. Misafirler küstürülmüştür. Çiçekler gibi ihtimamla beslenmesi gereken, ya da kelebekler gibi ilgiyle bakılması gereken kelimeler gücendirilmiştir.

Siz arı oğulunun kaçmasının ne olduğunu bilir misiniz? Kovandan kaçar giderler. Dikkatsiz ve bilinçsiz arıcı yaptığı hatanın ceremesini büyük öder. Artık onları geri döndürmek ya çok zordur, ya da mümkün değildir.

İşte böyledir kelimelerin kaçışı ve bir daha sahibine uğramayışı. Onları iyi beslemeyen veya bilinçli kullanmayan yazar ve şairlerden bir zaman sonra kelimeler de böyle firar eder, ilhamlar da.

Olmak

Bir aşk çağlayanına düşmeden aşkı kim anlar? Tozlu yollara düşmeden çileyi kim bilir? Dikenli tarlalarda yürümeden düz yolun kadrini kim hisseder?

Elbette her şey tadılınca hissedilir. Yaşamadan anlaşılmaz. Yine büyük laflar ettik değil mi? Bakın size bir sır vereyim. Bizde hastalık oldu. Bir şeyler söylemek. Hele büyük laflar etmek.

Sanki aşkı tadmışız gibi ahkam biçiyoruz. Sevdayı yudumlamış gibi ondan bahis ediyoruz. Zaten cahil cesur olurmuş dostlar. Bizim de ömrümüz böyle yaşamadığımızı anlatmakla geçiyor.

Ama yaşamak istiyorum inanın. Aşkı yaşamak istiyorum. Bunda samimiyim. Sevme gözemi kaynatmak ve ondan akacak billur ile gönlümü, ruh obamı kalb ovamı sulamak istiyorum. Bunda samimiyim.

Çileyi tadmak istiyorum. Hem de iliklerime kadar. Acıyı yudumlamak istiyorum hem de ruhumun en ücra köşelerine kadar.

Yaşamak istiyorum ki sizlere karşı yalancı çıkmayayım. Ara sıra ettiğim kelamlarda riyakar duruma düşmeyeyim.

Sevda deyince niçin gönlüm şöyle bir kanatlanmasın ıssız ve kimsesiz vadilere. Ve başımı alıp gitmeyeyim ırmaklar gibi bilinmez meçhul ellere. Aka aka durulmayayım. Çağlaya çağlaya yorulmayayım.

Bunlar gönlümden geçiyor ama kader bu. Bir sevda oku, bir aşk mızrağı saplanmadı bir kez ruhuma. Gerçekten sevmek nedir bilemedim. Hep sözünü ettim aşkın. Benim sözlerim bel-

ki de gerçek aşıkların sözlerinin yanında sahtedir ama aşkı yudumlamak isteğim bu sahteliği bir parça yok edebilir.

"Sen derviş olamazsın." diyen Yunus'un sesi daima gönül duvarımda yankılanmakta. Yürek obamda çınlamakta. "Sen derviş olamazsın, sen derviş olamazsın." diye. Çünkü dervişlik aşk ile başlar. Ve acılara katlanmak ile sürer gider. Çile dervişi olgunlaştıran ışıktır. Belki de pişiren ateştir.

Bunların hepsi de ardı arkasına insanın kalbine gelir ve zekatını isterler. İnsan birinden birine hayır çekse, işte kaybetti. Eli boş döner sevda; çile veya acılar. Bu da insanın iç dünyasının bir yönden eksik kalmasına sebep teşkil eder. Yani çürüme oradan başlar. Ya da hamlık orada hükmünü sürdürür.

"Sen derviş olamazsın." sözü gerçekten insan için etkili bir kırbaçtır. Onunla kişi kendisine çeki düzen verir. Hani Yunus gibi içten ve samimi söz söyleyenlerin hele bir de dobra olursa nasihatleri bir kıvılcım gibi çakar gönüllerde. Aydınlık tufanları husule getirir. Ümit anaforları ortaya çıkarır. Ve insan o aşk girdaplarından, anaforlarından sonsuzluğa yol bulur.

Bu konuda "At kalbini girdaba açıl engine ruh ol." diyen Y. Kemal gibi ileri atılma cesaretini gösterse insan bu güzel bir başlangıç olurdu.

Evet girdabı bulunca insan atmalı kendini. Şehadet de bu değil mi? Her şeyi bütün dünya zevklerini bir kenara itip rızayı ilahi uğruna kendini ölüm girdabına bırakıvermek...

Evet her erdem, her güzellik ve yüce ufuklara erme böyle bir cesaretle başlar. Bir anda her şeyi elinin tersiyle ardına itme ve ileriye atılma ile.

Namazda tekbir alırken biz böyle yapmıyor muyuz? Bir arslanın gerilip ileri atlayışı gibi ellerimizi havaya kaldırmıyor muyuz önce ve sonra bütün dünyayı arkamıza atarak hız kazanmıyor muyuz ötelere kanatlanmak için. Artık namaz boyu kanatlandığımız ufuklarda asla dünya namına bir şey, ne bir koku, ne

bir tebbessüm, ne bir iz, ne bir işaret aramayız... Tamamen uhrevilik ikliminde uçarız. Böyle olsun diye de ellerimizi bir anda kaldırıp dünyayı terkettiğimizi ilan ederiz.

Bunu yapabiliyor muyuz bilmiyorum ama böyle olmalı. Bu cesareti gösterenler elbette o lahuti iklimde yüzerler ve Hakk'a ererler.

Ya cesaretsizler. Elini kaldırıp dünyayı atar gibi yapsalar da dünya yine önlerine düşer onların. Karşılarında gamze çakar durmadan.

Ondan kurtulamazlar. Çünkü bu yürek işi. Cesaret işidir. Bu terketme cesareti de zaten zirvelere erişin başıdır. Onun için Yunus "Sen derviş olamazsın." diye kesin ve net söylüyor. Kaçta kaçı insanların bu terk edişle selamete erip Hak divanına anasından doğmuş gibi tertemiz durabiliyor. Ömrünü bir namaz haline getirebiliyor. Hayatını nakış nakış nurla örülmüş bir ümit kaneviçesi şekline çevirebiliyor. Ya da sihirli seccadeye binip dünyaya veda edebiliyor. Ardına dahi bakmadan o ufka kanatlanabiliyor.

Kaç kişi Cafer bin Tayyar olabiliyor.

Aşk ve sevda yolunda acılara katlanmak adına kolumun kanadımın budamasını ne kadar isterdim. Hakk'a vasıl olma yolunda çile deryalarına girip boğulmayı ne kadar arzu ederdim. Hep temenni de kalıyor bunlar. Ama isterdim, isterdim.

Ammar bin Yasir olmayı, Hüzeyfe olmayı, Ebu Akil olamayı, Talha bin Ubeydullah olmayı, Esad bin Zürare olamayı...

Ey Yunus her ne kadar "sen olamazsın" desen de ben çalışacağım. Sıddık-i Ekber Ebu Bekir olmaya, Ömer bin Hattap olmaya, Osman bin Affan olmaya, Haydar-ı Kerrar olmaya.

Veysel Karani olmaya...

Bülbül ve Toygar

Bülbülü bilmeyeniniz yoktur sanırım. Ya toygar kuşunu. Onu belki bir kısmınız bilmeyebilir. Ötüşleriyle namlı tarlacan. Şu meşhur kırsal bölgelerin bülbülü ve tarlaların ibikli kuşu.

Kaç kez köyümün yollarında rastlamışımdır ona. Kaç kez tarlalarda önümden uçuvermiştir." Tarlacan" derdik biz. Ama bir isminin de toygar olduğunu geçenlerde öğrendim.

Ötüşü güzel ve yüzlerce nağmesi olan bir kuş.

Bülbüle rakip mi çıktı dersiniz. Hayır. Çünkü bülbül derdinden öter. Gül derdiyle bir hoştur. Kalbi onun için yaralıdır. Ama tarlacan öyle mi ya. Onun ötüşü korkudandır. Çok kez onun nağmeleri bir doğan kuşunun ardı sıra uçması ve onu kovalaması esnasında duyulur. Bu kendini korumak ve doğanın elinden kurtulmak için bir oyundur. Ama temelinde korku vardır. Hani bazen gece karanlığında bir ıslık tuttururuz ya işte öyle. Korku ile çaldığımız bu ıslık ne kadar melodiktir, ne kadar ahenklidir. İşte tarlacan kuşunun da melodisi bu kadar can yakıcı ve yürek hoplatıcıdır.

Ama bülbül öyle değildir. Bülbülün ötüşü yanık bir kaval sesiyle kendinden geçmiş çobanın nağmesine benzer. O yüreğinden üfler kavalı. Yani kavaldan çıkan ses aslında doğrudan doğruya yüreğinden gelmektedir. Bir mevlevinin üflediği ney gibi. O da âteşîn feryadını yüreğinde koparır ve sonra neyin ucundan salar kıvılcımlı bir nefes ve yangınlar ile örülü bir rüzgâr gibi...

Dertli ötenle, korkudan şakıyan arasındaki fark bana çok kez bazı şairlerin aralarındaki farkı hatırlatıyor. Biri hafakanlarından

korkularından kurtulmak için şiir yazıyor. Diğeri gül derdiyle öten bülbül gibi aşkından ve sevdasından kaleme sarılıp sayfalara ışıklı ve aydınlık soluklarını nakşediyor. Bunlar nasıl birbiriyle denk tutulur. Bu inceliği anlamayanlar "Ne güzel nağme." diyorlar. Diyorlar ama surî güzelliğin içindeki mukassi, kara ve abus çehreyi göremiyorlar ilkinde. Diğerinin de içindeki aydınlığı ve efsunlu iklimi sezemiyorlar. İkisini de aynı kefeye koyuyorlar. Veya ilkini ikincisine bazen tercih bile ediyorlar. Basit bir şekerlemeye Amme cüzünü tercih eden veya değişen medrese talebesi gibi yanlış bir alış verişte bulunuyorlar. Ama gel sen onlara anlat bunu.

Ey dost!

Güzel söz içi ile güzeldir. Çıkmaz sokak çığlıkları her ne kadar süslü de olsa içi kof ve boş olduğu için güzellikte içi dolu ve aydınlık ufuklara gebe sözlerin seviyesine ulaşamaz. Bunu böyle belle ve o gözlükle bak sözlerin içine. O pusula ve rota ile yüz sözlerin deryasında. O teleskopla gözle bu ufukları ve o mercekle bak kelâma, beyana...

Ya da derine dalmasını bilmiyorsan derine dalan gavvas(dalgıç) yüreklere ve maviliğin, deryaların kırlangıçlarına sor bu sözlerin inci mi kum tanesi mi olduğunu. Onlar sana söylerler. Sözün alımına ve cazibesine kapılıp hemen kendinden geçme ve içine bakmadan karar verme güzelliği veya çirkinliği hakkında.

Bana "Şu şair ne güzel şiirler yazıyor, bir de beğenmezsiniz?" diyorlar. Ben de onlara: "İçine bak şiirlerin, şirin mi mukassi mi gör. Nasıl bir kaos taşıdığını müşahade et. Ondan sonra 'Bu hakiki şiirdir.' de. Yoksa sus. Yani incelemesini, bakmasını bilmiyorsan sus ve sözü bilene, bu işten anlayana bırak." diyorum.

Bu cevabım hakkında siz ne dersiniz. Doğru söylemiyor muyum?

Korku ile aşk bir olur mu a dostlar?

Ya onun ürünleri?

Kararı siz verin...

Allah'ı Sevmek

Onu sevmekle başlar her şey. Çünkü O yüce yaradıcı. Onu sevmemek fıtrata zıt bir şey. Ve kendini idam etme yanılgısı.

Allah'ı sevmekle insan engin olduğunu ve kendi sınırsızlığını kavrar. Çünkü Allah sevgisi onun kalbini kendine göre donatır. Bağını bahçesini yeşertir. Hani çok güçlü ve maharetli bir bahçevana emanet edilen bahçeler, bağlar nasıl dirliğe düzene girerler. Fidanları boy atar ve ağaçları meyveye durur. Gülleri yasemenleri tomurcuk verir.

İşte aynen böyledir Allah'ı sevmek. Ona kalbi emanet etmek ve nefsi ona satmak... Ve karşılığında ebedi bir dirlik kazanmak.

Bu sevginin yolu nereden geçer. Elbette imandan. İmanı olan sever Allah'ı. Yeri ve göğü bir anda var edene teslim olmuş bir yürekte kaostan ve elemden söz edilebilir mi? Bir iz kalır mı ölüm renginden. Bir leke kalır mı kirden pastan. O Latif'tir bu yüzden kalb letafet kesbeder. O Habir'dir bu sebepten o kalbin sonsuzluktan haber alma hisleri gelişir. O Nur'dur bu yüzden o nurlanır ve ışıktan bir öze sahip olur.

Allah'ı sevmek kullarını da sevmeyi gerektirir. Çünkü Yaradan'ın sevgisi yedi aleme yayılmalı. "Gülü için dikenine katlanılır" diye bir söz vardır halk arasında. İşte Allah'ı seven de kullarının kusurunu böyle bağışlamalı. O aşk, bu sevda nice kusurlara müsamaha gözüyle bakmayı gerektirir. Hoşgörüyle insanlara davranmayı iktiza eder.

Yoksa sevmenin, sevdalı olmanın ne kıymeti kalır. Aşkın ışıkları bütün hayatı kaplamıyorsa, yolları aydınlatmıyorsa,

ümitsiz olanın kalbine fer vermiyorsa, iki büklüm olanın elinden tutup kaldırmıyorsa ne kıymeti...

Allah'ı sevmekle başlar huzur. Çünkü 'Kalbler ancak onu anmakla mutlu olur, itminana erer.'

Sevda güllerini derleme bu anışla ortaya çıkar. Bir insan onun ismini diline koyunca isim kalbine de konmuş olur. Işık göze değdiğinde kalbi de aydınlattığı gibi. Nurani olanın yansıması da o derece sınırsızdır.

İşte isim ilgiyi ve ilahi lütufları, onlar da bereket ve bolluğu çeker. Bir anış bin olur. Sanki gönül toprağına dilden kayıp düşen bir tohum gibi binler meyve verecek bir ağaca gebe çekirdek gibi birden büyüyüp semeresini yeşertir.

Aşk ile olur bu da. Sevda ile olur.

Titreyişle, ürpertiyle, metafizik çoşku ve cuş u huruşla.

Onu anarken titremeyen kalb zaten aşkını yitirmiştir. Dili tutulmayan yürek, ebkem kesilmeyen his ve vicdan sevgi semtine ermeyendir.

Ey Hak yolcusu!

Aşkını kalbine çek. Fanilere dağıtma. O senin tek gücün ve kuvvetindir. Onunla nice mesafeler aşacaksın bir bilsen. Ondan nice kanatlar çıkacak, nice hamle ve aksiyonlar zuhur edecek bir anlasan, idrak etsen.

Yıldırımların çaktığı otağlardan onunla geçeceksin.

Sırat gibi ince köprülerden onunla düşmeden uzaklara seyahat edeceksin. Onunla cennet güllerine eren bülbül olacaksın. O aşk ve sevda ile Bülbül-ü zül-Kur'ân'a dost ve onlara yoldaş olacaksın. Kalbindeki o aşkı gayriye, zeval yolcularına, harcama. Sonra müflislerden olursun ve ebedi yolculuğun için güç bulamazsın kalbinde.

Haydi aşk kanadını aç ama ebede doğru. Sevda başını kuğular, sülünler gibi uzat ama sonsuza doğru. Sonu gelmeyecek bir uçuşa hazırlan, bir bitimsiz sevginin ritmine sal kendini. Kanat-

ların onun için açılıp kapansın. Gözlerin onun uğrunda ufukları tarasın. Kalbin onun için bitevi çarpsın ve ebedi vursun dursun.

Ey aşk yolcusu hızıra yoldaş olman için bu sevda sana gerekli. Allah yolunun yolcularıyla ebedlere ermen için bu güç senin içinde bulunmalı. Yola revan olmaktan, harman yerine ermekten, ürünlerini toplamaktan seni alıkoyacak düşmanlarına bu gücün verdiği direnişle ve hamle ile karşı koyacak ve yolundan yok olup gitmeleri için savaş verecek ve zafere ereceksin.

Bu sevda ışığı ile kalbini donat. Bu aşk ateşi ile gönül gergefini doku. Ümit ve sevgi ibrişimleri ile kalbindeki en ücra noktaları bile metafizik motif ile ör, örgüle...

Yani kalbinin hiç bir noktası bu ışıktan bu alevden, bu nakıştan, bu solmayan boyadan ırak düşmesin.

Ey sevda yolcusu!

Bil ki senin Hakk'ı sevmen ve Allah'a aşık olman hedefe varman için şarttır. O hedef ki yıldızları sönmeyen bir ışık kaynağından beslenir. Güneşleri ölümsüz nurdan gıda alır. O hedef ki burakları sidre ve kab ı kavseyn odaklıdır, binekleri refref yörüngeli ve hurileri reyhan bakışlı ve ufukları radiye nakışlıdır.

O hedef çok yüce ve yüksektir. O hedef çok ulu ve menzili erişilmezdir.

Bu sebepten büyük aşklar ister, büyük sevdalar lüzumlu kılar. Devlerin aşkını gerektirir.

Cılız ayaklarla bu yollar aşılmaz. Cılız pazular ile bu yoldaki ejderhalar yenilmez ve insan hedefe vasıl olamaz. Bu sebepten damarlarında dolaşan aşk kanı, yüreğinde vuran sevda temposu, kalbinde gürleyen sevgi yanardağları olsun ki kükreyen sel gibi bendini aş ve asıl maksuduna ulaş... .

Dün-ya

Bu alem bir saraydır. Yaldızlı tavanı yıldızlarla süslenmş bir saray. Yeryüzü tabanıdır bu sarayın. Toprak, kaya, demir vs. ile döşenmiş bir taban. Bu taban ve zemin yemyeşil bitki örtüsüyle bir halı gibi örtülmüştür.

Bu alem sarayının duvarında bir takvim vardır; Ay. İnsanoğlu günleri, haftaları bu takvim ile anlar ve bilir. Bir de tavanda asılı bir lamba vardır bu alem sarayında. Işıl ışıl parıl parıl parlayan.

Bir bakıma bir de sobalık görevi vardır bu lambanın. Hem lamla, hem soba.

Böyle bir sarayda insanoğlu vardır has köşede sultan. Bu alemin sorumlusu, saygıdeger varlığı. Ve onun hizmetçileri vardır ağaçlardan, kuşlardan, ineklerden sineklerden... Bu yardımcılar onun için hareket ederler, onun huzur ve mutluluğu için döner dururlar çevresinde. Tıpkı bir pervane gibi…

Sular çağıl çağıl çağlar bir taraftan, tarlalar başak verir, tohum verir. Sebzeler gülümser yaz kış. Meyveler dallardan aşağı sarkar ve insan oğluna: “Bizleri ye, bizler sana Allah’ın birer ikramıyız.” derler.

Evet Allah’ın ikramı. Zira bu sarayın asıl sahibi odur. Ve insanoğlunu bu saraya misafir olarak o çağırmıştır. Misafirperver olduğu ikramlarından bellidir. Kuş sütünden gayri her şey vardır bu sarayda. Bu kerim sultan insana çok önem vermektedir. Onu has sarayına misafir etmekteki maksadı. İmtihandır. Sınav-

dır. Ötelerde ebedi saraylara davet için bir sınavdır bu. Bu fani sarayda imtihanı kazanan kişiler ebedi, baki olan diğer saraylara davet edilirler. Böylece insoğlu o sultanın daha üstün ve daha güzel nimetlerini de görmüş, tadmış ve şükretmiş olur.

Bu sarayda her şey o sultanı hatırlatır insanoğluna. Işık yani güneş sultanın nurundan bir parıltı, bir akis gibidir. Yıldızlar da onun güzelliğinin ve nurunun bir yansımasıdır. Yeryüzü onun cömertliğinin ve kereminin sofralarıyla bezenmiştir. Saray da onun mimari gücünün üstünlüğü yansıtır.

İnsanlar, hayvanlar, bitkiler de yine Hay isminin yani onun hayattar olduğunun bir işaretidir. Akıllı varlıklar ve şuurlu mahluklar da onun akıllı ve şuurlu işler gördüğünün işareti ve remzidir. Yani her şey bu sarayda ondan bir yansıma ve onun güç ve kuvvetinden bir akistir. Buna tecelli desek daha doğru olur. Bu saray baştan sona mertebe mertebe, planıyla, intizamıyla ve düzeniyle katmer katmer, çizgi çizgi isim ve sıfat kokar, isim ve sıfat ışır, isim ve sıfat parıldar.

İşte bu sırça sarayda insanoğlu mesuttur, mutludur. Acısıyla tatlısıyla bir hayat yaşar. Bu hayatta uğradığı her olayda ve hadisede sınava tabi tutulur o. Gizli yazıcılar vardır, katipler vardır onun sağ ve solunda. Ön ve arkasında onu koruyan melekler vardır. O bunlardan habersizdir çok kez. Ama o korunmaktadır. Yalnız korunmakla kalmaz bütün hayatı tek tek bir kitaba nakşedilmektedir. Öldükten sonra bu kitap ona sunulacak ve ömür defteri olarak takdim edilecektir.

Eğer iyilikleri fazla ise mükafat, kötülükleri fazla ise mücazat yani ceza görecektir. Çünkü onlara bunu bildiren peygamberler gelmiştir. Bu saraya boş yere getirilmediklerini ve boş yere bu hayat düzeninin kurulmadığını bildiren peygamberler, bütün bu davetlerin ve çağrıların, ziyafetlerin bir maksadı olduğunu bildiren peygamberler. Ellerinde nişanları da vardır onların. İnsanlar onları tanısın diye. Bunlar mücizelerdir. Bir kısmı ölü-

leri diriltir. Bir kısmı denizi yarar geçer. Bir kısmı ateşi gül bahçesine çeviriverir. Birisi ise bütün bu mucizelerin tümünü birden gösterir Allah'ın izni ve keremiyle. İşte böyle bir yerdir dünya ve imtihan olan bir varlıktır insanoğlu.

Ölüm ve ölüm ötesinde onun başına gelecek olanlar bu dünyada yaptıklarından ve ettiklerinden yansır. Ne toplarsa hepsi de kendi ektiği ve yeşerttiği tohumların ürünüdür. Dünya onun için bir tarladır. Ahiret yurdu ise bir devşirme yeri, bir harman, bir beyder.

Ürünlere göre insan taşınır bir yere. Sırtına yüklenip azığını gider layık olduğu beldeye. Bu cennet meyvelerine benzer iyilik ve sevap ile dolu bir yük ise onu alır ve götürür ta ebedî saadete. Bir de yükü ateş korları ise, alev demetleri ise onlarla birlikte insan dökülür cehenneme.

Böylece dünyanın gerçeği daha da ayan olmuş olur.

Dünya bir (Dün) olur. Bu gün yani yaşanan ise hiç bitmeyecek olan ebedi bir gün olur.

Yani zaman ikiye ayrılmış olur böylece. Dün, dünyadan kalan izler, yani mazi. Bu gün hiç bitmeyecek ve tükenmeyecek olan zaman, bitevi sürecek olan bahar mevsimi.

Bir zaman sonra dünün izleri de kaybolur. Sadece ahiret kalır ortada. Bir adam cennete daldırılır ve dünyadaki ızdırabtan bir şey hatırlayıp hatırlamadığı sorulur. O hiç bir şey hatırlamadığını söyler. Bir adam da cehenneme daldırılır ve dünyada tatdığı lezzeten ve zevkten bir şey hatırlayıp hatırlamadığı sorulur. O da hatırlamadığını söyler. Böylece dün silinmiştir.

Dünya silinmiştir. Ortada kala kala Ahiret ve din günü kalmıştır. Ve onun elemleri veya zevkleri eğlenceleri ebedi sürecektir...

Gönül İnsanı

Gönül insanı olmak için önce "Gönül nedir?" bilmek gerek. Onun sırrına vakıf olmayan gönül insanı olamaz. Gönül, insanın madenidir. En gizli mücevheridir. O, mahrem odadaki sevgili gibidir. Kimsenin görmediği ve bilmediği bir sevgili.

Tıpkı istiridye içinde inciye dönüşmüş nisan yağmurları gibi. Ama denizin üstünde değildir bu dönüşüm ameliyesi. O ameliye deryanın belki de en gizli bir köşesinde gerçekleşir.

Bu da değerli şeylerin bir gizlilik arzettiğidir. Açıktan açığa yapılan şeyler sıradan şeylerdir. Ama Hak'la gizliliği olan sır içinde bir inci olan yani sır sadefinde inci olan şeyler ise değer bakımından diğerlerinden pek yüksektir.

İnsan ruhu böyle bir incidir.

Onun tanınması en birinci vazifedir insan için. Tanınmazsa insan bilinemez. Kainat bilinemez. Varlıklar bilinemez. Allah bilinemez. Zira Allah o gizli cevherin tanınmasına bağlamıştır bu bilgileri.

Bu sebepten ledünni bilgisi olmayan Allah'ı tam anlayamaz. İnsan öyle ise bu bilgi yönüyle derinleşmelidir. Bu derinlik ise bilgiyi çeken titizlik ve incelikle atbaşı gider. İslami konularda o insan ne kadar titiz davranıyorsa ledünni bilgi o kadar bol bir şekilde akar gelir ötelerden. Eğer insanın bu titizliği yoksa bilgi de gelmez. Ya da gelen bilgi kısır olur. Veya insana yararı olmaz. Şöyle böyle sebeplerle layık değilse elden avuçtan uçar gider.

Demek ki gönül insanı bu bilgiye layık olan bir kişidir. Yani gönlünü Hakk'a ayna yapmıştır. Başka derdi yoktur. Sadece

Hak sevgisi kaplamıştır yüreğini. Başka sevgiler onun içine giremez. Ölüm bile olsa ucunda o bu sevgileri kalbine sokmaz. Zincire vurulsa da sokmaz. Zevkler ve eğlenceler onun kapısından geri döner. Zira bu kapı kilitlidir. Hiç bir fani zevk ve eğlenceye açılmaz, yani sürmelidir kapılar.

Gönül insanı böyle bir Hak adamıdır, böyle bir hakikat insanıdır.

Peki bu seviyedeki bir kişinin üzerine düşen görev nedir?

Asla kendini salıvermemek ve bulunduğu seviyeyi korumak veya daha da yükseklere tırmanarak nice mesafeler aşmayı kendine vazife edinmek. Çünkü ilerleme olmazsa yerinde sayma da olmaz. Yani geriye düşüş olur. Bunu bize "Bu günü ile yarını eşit olan zarardadır." buyuran Nebiler Nebisi fısıldıyor. Bu aslında ledünni bir hızın ve ivmenin panorama şeklinde sunumudur.

Yani bu gün aldığın mesafe yarın alacağın mesafe ve bir diğer gün Hak adına yapacağın şeyler daima ilerde ve fazla olmalı. Bir alta düştüğünde ruh küsmesi ve gönül kırıklığı ve doyumsuzluk başlar. Bu da bizleri baş aşağı getirir.

"Beş vakit namaza beş vakit katmak" tabiri halk arasında bunun için ortaya çıkmış olsa gerek. Önce beş vakit sonra beş vakit daha... Yani ekleniyor. Eksilmiyor.

İnsan bu gün yediği, içitiği şeylerde titizlik gösteriyor yarın buna riayet etmiyorsa zarardadır. Çünkü bu hassasiyeti terketme sebebiyle yürüdüğün yoldan geriye dönmüş ve ta başa rücu etmiş oluyorsun. Bu ise insan için serapa zarardır.

Gönül insanı bu gün harama nazar etmiyorsa yarın haramı hayalinden geçirmemek ufkuna ermeye bakmalı. Bir diğer gün rüyasında harama bakmamak seviyesine ermeyi düşünmeli. Yani o hayallerden kurtulmanın çarelerini aramalı. Böyle bir hedef seçilmezse ve ilerleleme çizgisi takip edilmezse insan geriye gider ve kaybedenlerden olur.

Buna örnek Ebu Bekirler (r. a), Ömerler (r. a), Osmanlar (r. a) ve Alilerdir (r. a). Rasul ü Ekrem'in çizmiş olduğu çizgi-

den çıkacağım korkusuyla yolda giderken Yüce insanın devesinin bastığı yerlere develerinin ayaklarının basması için gayret gösterme titizliği. Adeta onun izini koklaya koklaya yol alma hassasiyeti. Onun elbisesinin yenlerini makasla kısaltıp, ipleri sarkar bir vaziyette bir kez gören Hz. Ömer hiç tereddüt etmeden gömleğinin kollarını makasla keser veya kestirir ve o halde dolaşır halk arasında. O nasıl def-i hacet yaparsa öyle, o nasıl yemek yerse öyle, O nasıl yolda yürürse öyle hareket etmek sahabinin hassasiyetiydi. Bu da zirveden düşmemek için seçilen biricik yol ve yöntemdi. Yoksa bu gün bir milim yarın iki derken insanlar milimden miller boyu uzaklığa düşer bir gün. Bu da yokluğa yuvarlanmak ile eşit bir düşüş olur ki böyle bir düşüş insanın her şeyi kaybedişidir.

Ey Arkadaş!

Bu inceliklerden kopan kişi olma. Yemeği sağ elinle yemek ile sol elinle yemek arasında küçük bir fark vardır belki. Bu sağ elin ile sol elinin mesafesi kadar bir uzunluktur zannetme. Bu yer ile gök arasındaki uzaklık kadar bir mesafedir aslında.

Mescide sağ ayakla girilir sol ayakla çıkılır konusu o kadar basit gelmesin sana. Bir ayak değişmesiyle ne değişir deme. Bu bir ayak değiştirmek değil, dünya değiştirmek kadar engin bir konudur.

Gözüne sürme çeken Nebiler Nebisi gibi sürme çekmek aslında cihat bayrağını çekmek kadar üstün bir hareket ve sevaplı bir iş olduğunu idrak et. Misfakla dişlerini temizlemek basit gelmemeli insana; bir ağaç dalını dişlere sürmek dememeli. Bu temizlik ruhun temizlenmesi gibi aziz ve mukaddes bir iştir. En zorlu bir iş yani. Öyleyse dikkatli olmak gerek dost.

Hafife alınan şeyler bir gün insanı hafifletir. Ve bir gün hafifleye hafifleye kişi iskeletor gibi bir iman ile ötelere gidebilir. Ya da onu da kaybedebilir.

Böyle bir duruma düşmekten Rabbimiz bizi muhafaza buyursun. Amin.

Martılar

Denizin uçsuz bucaksız ikliminde kanat çırpıyorlardı. Niçin mi? Bir parça ekmek için. Ama onlar ekmek için değil insanlarla beraber olmak için uçar gibi bir haldeydiler. Bir lokma yiyeceği nerede olsa bulurlardı. İnsanların kendilerine ilgi göstermelerini istiyorlardı. Sanki tabiattan bu kadar kopmanın ve yaratıkları unutmanın tefekkür etmemenin, yalnızlığa çekilmenin yanlışlığını söylemeye ve anlatmaya çalışıyorlardı.

Martılar uzun süre uçtular. Kanatları ne kadar da büyüktü. Mavi göğü göremiyorduk bazen. Uzun kanatları albatrosa benzer iri martıların üstümüze gelişiyle. Ama onların gözleri atılan ekmeklerdeydi. Bir avcı gibi onlara doğru uçup bir anda havadaki simit parçalarını ve başka yiyecekleri kapıyorlar. Nevalesini alan onu yuttuktan sonra tekrar kovalamaya başlıyordu bu sebil akıtır gibi ekmek dağıtan gemiyi…

Biz de dünyanın peşinde böyle mi dolaşıyoruz acaba. Gözlerimizi bir parça ekmeğe dikmiş ve bize atılan o parça ile mutlu olmak için mi bütün hareket ve aksiyonumuz.

Dünya gemisi gidiyor ve kalblerimiz onun ardı sıra kanat çırpıyor. Böyleyse ne kötü bir tablo içinde yakalanan figürleriz. Bir fotoğraf karesinde böyle bir bakışla böyle bir uçuşla, böyle bir ihtiras hamlesiyle görülmek istemem. Belki dünyada en son görünmek isteyeceğim bir durumdur bu.

Keşke bir başka tabloda görünseydim. Ayet ayet giden ve sonsuzluk yolculuğu için kanat çırpan Kur'an surelerinin peşi sıra gitseydim ve dökülen nurları ve ışık danelerini yakalamaya

gayret etseydim. Benim ruhumun gıdası onlardı, onlarla doyardım ancak.

Zamanı bir kanat gibi taksaydım iki omuz başıma ve geçmiş ve gelecek iki yöne bu kanatlarımı yaysaydım ve başlasaydım bu yolculuğa... Ömür boyu gitseydim. Ta Rahmetin kapısına kadar uçsaydım. Bitevi kanat çırpsaydım. Merhamet iklimine kadar gitseydim. Ayaklarımı masivadan çekip gövdeme kalbime ruhuma yapıştırıp, gözlerini dünyanın fani lezzetlerinden çevirip ufuklara doğru bakıp sonsuz ufuklara doğru mıhlayıp gitseydim bir ömür boyu.

Ben hakir ve hakarete uğramış bir kul olarak gitmek istemiyorum Allah'ın huzuruna...

Bir küçük karede bile gözlerim bir parça ekmeğe mıhlı görünmek istemiyorum uhrevi sinemada. Gözlerimi ihtirasla o fani lokmaya çevirmiş veya bağlamış olarak görünmek istemiyorum.

Allah'ım Hz. Muhammed'in(a. s. v) soluklarında uçur beni. Kendimden geçir beni.

Mekke'den Medine'den uçan bu soluklar benim kanatlarıma değsin ve beni bir melek gibi sonsuzluğa sürüklesin

Sevda ile açılan kanatlarım aşk ile daha da gerilsin ve ümit ile titresin ve korku ile saz teli gibi bir tınlama çıkarak ötelere doğru uçsun da uçsun...

Mekke ağzıyla Arefe diliyle bir duayı her zaman özlemişimdir. Gözlerimi ötelere dikerek bir yolculuk yapmayı ve dünya albatrosuyla birlikte onun sırtında uçmayı ve sonsuzluk yolculuğunda böyle bir figür olmayı her zaman özlemişimdir. Evet ben dünya ile bütünleşmeyi ancak böyle kabul edebilirim. Onun kanatlarına kanatlarımı yapıştırıp onun gidişi istikametinde bir yolculukla sonsuzluk yoluna revan olmayı ancak böyle kabul ederim ve ruhuma sindirebilirim.

Ağzımı Mekke gibi açarak ve Arefe gibi dilimi oynatarak ve dua dua yalvararak muson rüzgârlarının getirdiği yağmurla

gözlerimden yaş dökerek ağlamak ve bu yolculukta ötelerden dökülen nurdan daneler ile yol almak isterim.

Yalvarışımın bir martının ekmek için bağırması şeklinde değil Cennet ve Cemalullah için inleyiş şeklinde olmasını arzu ederim.

Gözlerimde Muhamedî hüzün ve dudaklarımda cennet melodisi. Ayaklarım bütün bağlardan kurtulmuş ve göğsüme çekilmiş olarak ve kanatlarım mazi ve istikbale doğru uzanmış bir şekilde bu yolculuğu tamamlamak isterim. Ama heyhat...

Çölden Vahaya

I

"Nasıl ibadet edeceğim" diye düşünüyordu... Bu yerlerin hakimine, yıldızları gökyüzünde direksiz tutana, yeri böyle bir saray gibi döşeyene nasıl ibadet edeceğim, diye düşünüyordu... Yerden bunca nimetler çıkaran, sular fışkırtan ve bin bir çeşit meyve ve sebze ile rahmetini gösterene nasıl ibadet edeceğim, diyordu. Bütün sunulan ikramlar karşılığında bir teşekkür gerekiyordu... Bu ikramlar, armağanlar ve hediyeler karşısında iki büklüm oluyor ama ruhunu ona karşı bir ayna gibi tutup, eğilip bükülemiyor ve neler söylemesi gerektiğini bilemiyordu... Bu dilsiz gibi bir haldi. Sanki ebkem kesilmişti. Dil söylemeyince kalb de dilsiz kesiliyordu. Kulak da duymuyordu. Gözler de bir parça görmüyordu. Bunun için inliyordu işte. Nasıl teşekkür edileceğini bilmediği için inliyordu bitevi.

Nice ümmetler gelmişlerdi dünyaya. İbadet emri gelinceye kadar onun gibi inlemişlerdi... Ama daha sonra unutmuşlardı inlediği günleri. Hücrelerine kadar hissettiklerini, kalbinin en derin köşelerine kadar yanıp tutuştukları günleri unutmuşlardı... Emir gelmişti... Ama onlar ibadetin değerini unutmuşlardı sonraları. İlk günkü gibi dedi dudakları, ilk günkü gibi. Ter ü taze kalmalı insan benliğinde ibadet şevki... İbadet aşkı... Onu soldurmamalı. Onu bir gül gibi pörsütmemeli. Zira o hayat kaynağı ve insan olmanın şiarı ve düsturu, en birinci kanunu ve kuralı...

Her şey onun üstüne abanmış gibiydi sanki. O bütün eşyanın yükünü omuzlarında taşıyordu. Bu yükten kurtulmanın tek

çaresi özünden bir noktaya sıçrama yapması ve ciddi bir yükseliş ile ruhunu bu sikletten kurtarmasıydı.

Bir yanardağ nasıl indifa ederse ancak kendine gelebiliyordu...

İşte öyle idi ibadet isteği de. Eğer ibadet olmazsa ruh bir boğulmak noktasında bir elem kıskacında, ölüm girdabında dibe doğru çekiliyor veya ezilip ufalanıyordu...

Peki nasıl ibadet edecekti... Bütün bu eşya ve hadiselerin biricik Sultanına bu acz tezkeresiyle nasıl baş vuracaktı. Nasıl bir dua ile veya yakarış ile ona dileklerini sunacak ve kalbini açıp özünü bir bir ortaya dökecekti...

Bunu bir bilse, bir anlasa, bir idrak etse işte o zaman bayramdı, düğündü... .

"Ey eski günlerdeki ümmetler" dedi... Ey Allah'tan gelen emirleri hiçe sayan kavimler, dedi içten içe. Gözleri yaşardı. Böyle zavallıca durmak ne kadar sıkıcıydı. Sizler nasıl oldu da size gelen emirleri değerlendiremediniz ve onun kıymetini bilemediniz...

İbadetin iksiri sunulduktan sonra ve okunacak dualar sizlere geldikten sonra nasıl sırt çevirdiniz. Bu cenneti terketmek gibi bir şeydi. Bu ihaneti aklına bir türlü sığdıramıyordu... Bu pörsüyüş bir ölümdü, bu tükeniş bir cehennemi haletti...

Bunun yerini dünyanın pisliği almasın da ne olsundu... Bu ibadet şevki ve onun zevki yerine fani ve geçici zevkler ve çakırkeyf bir yaşantı girmesin de ne olsundu... .

Elbette hayırlı bir şey giderse onun yerini şer olan doldururdu. Hiç bir boşluk bulunmayan bu dünyada kural böyleydi, kanun buydu. Allah'ın verdiği emir bu minvaldeydi... Boşluklar dolacak ve hiç bir gedik, kovuk kalmayacaktı...

O işte bu tediginlikle dolanıyordu sokakları, çölleri, sahraları; bu elem ve acıyla dolanıyordu beyabanı, bu kurak vadileri...

Bir gün belki de bilecekti nasıl ibadet edileceğini. Bir gün o sultana karşı nasıl yalvaracağını bilecekti... O, öğretmeyince iste-

diği kadar zeki olsun insan yine ibadete bir yol bulamıyordu. Nasıl hareket edecek ve nasıl bir niyaz iklimine girecek ve hangi isimleri, sıfatları zikir şeklinde vird-i zeban edecek bilemiyordu...

Yoksa murad-ı İlahi bu bilgisizlikle iyice onları susuz bırakıp daha sonra kuru dukalarına bir kadeh ibadet suyu takdim ederek onları ferahlatmak mıydı? Böylece onlar unutmasınlar ve ibadetin kıymetini bilsinler diye miydi bütün bu çektiği acılar. Belki de. Öyleyse bu da bir lütf u İlahi olurdu. Zira nice seneler bu susuzlukla yanmış kişilerin daha sonra ülfet ile bu ibadet yolunu terkettiği veya alışkanlık ile bu iklime yad ve yabancı düştükleri gün gibi aşikardı...

Bunu okuduğu kitaplardan biliyordu...

Ama ya şimdi... Tevrat'ta, Zebur'da, ve değiştirilmiş tahrif edilmiş İncil'de de bu ve buna benzer olaylar anlatılıyordu...

Artık hristiyanlık da solmuştu tıpkı bir çiçek gibi... Yeni din gelmeliydi... Yeni dinin kuralları ortaya konmalı ve yanan yüreklere su serpmeliydi... Ama asla ve asla bu günleri unutmamalıydı insanlar. Bu çekilen çileleri. Kurtarıcının, Feraklid'in gelmesiyle, alemin reisinin dünyaya teşrif buyurmasıyla yeni bir dönem başlayacaktı. Ama bu dönemin kadri bilinmeliydi. Asla bu sıkıntılı dönem, bu açlık çekilen, ruh susuzluğu çekilen dönem unutulmamalı ve gözden ırak tutulmamalıydı...

Her an eski günleri düşünmeliydi insan. Her an susuzluk çektikleri günleri ve gönül açlığı çektikleri günleri hatırlamalı ve ellerindeki cevherin kıymetini bilmelilerdi... Böylece şükür kapısı kapanmasın ve Hak katında hain damgasını yemesinlerdi...

II

Aman Allah'ım O gelmiş O. Alemin reisi gelmiş. Sevgi muhabbet insanı gelmiş. Kumlara gömülen kız çocuklarının hesabını soracak olan adalet insanı tulu etmiş ufuktan bir güneş gibi... Artık bayramdı işte... Artık seyarandı ona ve onun gibi bekleyiş

içinde olanlara. Ruhlarındaki kasavet gidecekti işte. Mekke ufuklarında doğmuştu bu güneş. Elindeki nurla insanları yeni dine davet ediyordu. Evet ibaret nasıl yapılacak ve Hakk'ın huzurunda kemerbeste-i ubudiyet ile nasıl durulacağını anlatacaktı.

Artık içteki yanardağlar kendi içini yakmayacak ve indifa edip gök gürütüsü gibi gürleyip aşk ve sevda alevlerini bir yöne doğru gönderecekti... Evet içindeki bütün dertleri ve sıkıntıları ona dökebilecekti insan... .

Göz yaşları akacaktı seylabeler gibi. Ağlayıp inleyecekti.

Ona gitmeliydi hemen... Onu bulmalıydı. O çağlayana ağzını uzatıp kuru dudaklarını o çeşmeye yanaştırmalı ve kana kana su içmeliydi...

Kalbinde belirsizlik ateşine ve bilinmezlik korlarına ab-ı hayat sunmalıydı... Ağlamak istedi... Ağlayamadı... Zaten nasıl ve niçin ağlanacağını da bilmiyordu. Eller nereye uzatılır ve nasıl niyaz edilir bilmiyordu.

Onu öğrenmek için yürüyordu işte...

Mekke'ye doğru gidiyordu. Onu bulmak ve huzurunda diz kırıp boyun bükecek ve emrine emadeyim diyecekti... Sonra, ya sonra...

Sonra mı?

"Nasıl ibaret edeceğiz ey Nebi?" diyecek ve ondan Hakk'a karşı ubudiyet nasıl yapılır onu öğrenecekti... Dili çözülecekti. Yıllar yılı ebkem kesilmiş kalbinin dili çözülecek ve gök yüzüne neşidelerini sunacaktı. Bir bülbül gibi şakıyacaktı. Belki bedeni bile bu iklimde gaşy olacak ve kendine geçecekti...

Bu bir mest olma hali.
Bu bir sekr hali,
Bu bir bayram
Bu bir şenlik ve ümit şöleni ve
Aşk toyu
Sevda düğünüydü...

III

Ah namaz... Sen ne güzide bir iklim taşıyorsun özünde... Seni bilmediğim günler ne kadar acılar çekiyordum. Yıldızlara bakıyordum, aylara güneşlere bakıyordum. Ağaçlara kuşları seyrediyordum...

Onların kendi hallerine ettikleri ibadetlere gıpta ediyordum... Böcekler bile benden daha talihliydi. Heyhat o günler ne elemli günlerdi... İliklerime kadar üşümüştüm... Ya da en derin ruh köşelerine kadar yanmıştım... Beni bu zemheriden, bu yangından kurtaracak hangi el olacaktı...

Elemlerim ne gün dinecekti...

Hangi el beni alacak ve ibaretin engin atmosferine ulaştıracaktı...

Yetsindi bu yad ve yabancı olma hali. Kendine yabancı olma, özüne düşman kesilme hali...

İşte böyle inliyordum o gün bu gün...

Ağlıyordum sahralar boyu. Çöllere düşmüştüm bu yangın aleviyle...

İçimdeki acıları kim teskin edecekti... Kim bana hayırhahlık yapacak ve özümü güllük gülistanlık eyleyecekti... .

Şimdi seni buldum. İki büklüm olmayı buldum. Secdede iksir yudumlamayı buldum. Yani öz kaynağı buldum... Rükuyu buldum... Kıyamı buldum... Seni bulacağım gün benim için en büyük bayram olacaktı. Nitekim öyle oldu...

Çünkü kalbim içinde birikmiş bütün dertlerini Hakk'a sunmayı öğrendi ve özündeki bütün elemleri bir çırpıda dışarıya atmanın yolunu keşfetti... Sen bir miraçsın... Bu sıkıntılı alemden bizi alıp yüceler yücesine ulaştıran bir merdivensin..

Oruç da senin gibi önemli bir ibadet... Hac da, Zekat da. Bunlar bizleri temizleyecek ab-ı hayat gibi şeyler. Bunlarla yunup yıkanacağız ve tertemiz olarak Hakk'ın huzuruna varacağız...

Ama ben sizleri ne kadar aradım bir bilseniz... Sizleri ne kadar bekledim yollarda bir bilseniz.

Yıllarım kaos içinde geçti... Ağladım ve inledim...

"Ey yüce Rab" diyordum. Bize bir ulak gönder... İçimizdeki bunca sıkıntıları boşluğa savuracak ve yokluğa savuracak bir hayırhah gönder... Bize nasıl ibadet edilir göstersin, tarif etsin... Sürekli itidalsiz ve tesadüfi hareketlerden, ucu bucağı olamayan, bir sahili bulunmayan koşuşturmalardan ve yakınmalardan, deli danalara dönmüştü gönlümüz...

Şimdi ise artık biliyorum seni ey namaz. Ve sizleri ey oruç, haç, zekat. Biliyorum... ve bedenimin zekatını veriyorum... Malımın zekatını veriyorum. Düşüncemin zekatını veriyorum... Duygularımın zekatını veriyorum... Ve bir ömrü topyekün Hak huzuruna ve hak yoluna seriyorum... .

İnşallah unutmam eski günleri... İnşallah unutmam çölde dolaştığım ve elimi bağrıma vura vura ağladığım ve bir tuhfe ibadet armağanı beklediğim ve muştu intizar ettiğim o kurak ve çorak mevsimleri...

Bana Can Veren Duygular

Benim huzurum aşktadır. Onda karar kıldığım zamanlar nefes alırım. Kin ve öfke semtime uğrayınca solarım bir gül gibi. Benim dirliğim sevdadır. Ondan nur alır içim. Onunla aydınlanırım. O sönerse karanlık kaplar beni. Kaoslar yutar. Ben sevgi filizleriyle büyüdüm. Onların içimdeki soluklarıyla, renkleriyle, şekilleriyle cennet-âsa bir bahar haline geldim. Onlar solarsa çöle dönerim. Onlar çürürse ben de tükenirim.

Ben sonsuzluğa kanat çırpmakla huzur bulmuştum. Arşiyeler ferşiyeler benim rengim kokumdu. Onlar biterse ben de biterim. Maddenin kaosu içinde benliğimi yitirir, şahsiyetsizleşirim.

Bana soluk veren Nebi iklimiydi. Onun içindeki bahar nesimiyle boy attım, geliştim. Onun bakışları çiçek açtı özümde. Onun gülüşü gül oldu, sümbül oldu vicdanımda, kalbimde.

Onlarsız bitkin ve bitap kalırım. Kalbim paramparça olur. Ruhum ezilir ufalanır. Ruhum kavrulur gider, özüm savrulur gider.

Kalb Kabe'min Hacer ül Esved'i ümittir benim. Onu öperdi bütün duygularım gönlüme uğrayan. Ona yüzünü gözünü sürerdi. Onu kaybedersem deli divane olurum. Duygularım hislerim merkezini yitirmiş elekronlar, gezegenler gibi ruhumun fezasında dağılır gider.

Ben sebat duygusuyla boy attım geliştim. Boyum bir yetmişi geçmişti bu duygunun ikliminde. Ayağımı nereye basacağımı biliyordum çünkü. Bir ayağımı merkeze, diğerini onunla fethet-

mek istediğim ülkelere koyardım. Böyle olunca ser çekerdim bir taraftan yücelere. Bir taraftan kollarımı açar dal dal genişler ümit ve sevda meyveleri sunardım gariplere.

Eğer bu manevi hareket durursa solup gitme çağı başlar, gerileme ve dünyadan silinme devri gelir.

Bundan korkarım, ürkerim...

Sabır benim suyum ekmeğimdir. Onunla gidilir bu uzun yolculukta. Onu kaybeden aç ve susuz kalır. Çelimsizleşir. Bu yılgınlık ve ölgünlük aşkı da vurur, ümidi de...

Onun için sabrı sırt çantasından, ya da yürek çıkınından eksik etmemeli...

Azim yüreğimin gücü, kalbimin kuvvetidir. Onu yitirirsem dizlerimin bağı çözülür. Yürümeye takatim kalmaz. Kollarım kanatlarım halsiz mecalsiz düşerler iki yanıma...

O bir yürek devleti, bir kalb hükümranlığına çeker insanı. Azimsiz yürek hazan vurmuş bir gül gibi sararmaya, solmaya durmuştur…

İyi tanıyorum kendimi. Yürekten koparsam ölür, kadavralaşır, kabuklaşır, taşlaşır, kırılır uflanırım...

Ben yüreğimle onu canlı tutan şeylerle, aşklarımla, sevdalarımla, ümitlerimle, azim ve sabır duygularımla dirlik ve düzenimi korudum. Onları yitirdiğim gün her şeyimi kaybetmişim demektir…

Onun için korkuyor ve ürküyorum.

Onun için Allah'tan beni hakiki kul, gönül insanı, umut ve sevda adamı eylemesini istiyor, bu duygularımı kaybettirmemesi için sultanlar sultanına dua dua yalvarıyor ve yakarıyorum.

Bir Sesin Gölgesinde

Oturmuş Kur'an dinliyorum. Kur'an. Hakk'ın kelamı... Su gibi akıyor ayetler. Ruhuma şifabahş oluyor... Ufuk kızıl bir kase gibi. Yer yer bulutlar gelip geçiyor gök yüzünden. Sanki bu batış senfonisine eşlik eden beyaz notalar…

Ağaçlar siyaha dönmüş. Yavaş yavaş esmerleşiyor. Kuşlar yakut renginde. Bazıları ufuktaki kızıllığa doğru yavaş ritimli uçuşlarına devam ediyorlar. Bazıları esmer dallarda donmuş gibi.

Oturmuş Kur'an dinliyorum...

Kalbimi alıyorum elime. Onu siliyorum. Bir mücevheri siler gibi. Mahfazasına koyuyorum sonra.

Kalbim yorgun. Ama istekli... Ümitli...

O da kızıl bir yakut renginde.

Batışın senfonisini duyuyor özünde.

Oturmuş Kur'an dinliyorum.

İşte karşı dağlardan bir rüzgâr esti yine.

Saçlarımı okşar gibi yürüdü yanımdan içimden, saçlarımın arasından, zülüflerimden uzaklara doğru. Birkaç dal kımıldadı ilerde.

Herhalde badem ağacı bu salınan ve dilinde beyaz duaları. Onlar da kırmızı bir rengin ilk pembesini düşürmüş yapraklarına…

Oturmuş Kur'an dinliyorum bir tepenin başında.

Ruhumu dinliyorum sonra. İçimi tekrar tekrar gözden geçiriyorum...

"Eleysallahu bi ahkamül hâkimin" geçiyor kalbimin bam teline dokunup. Gözlerime birkaç damla konuyor ve ben başımı

eğiyorum... Sonra bir başka ak kanatlı ayet, bir hüdhüd kuşu gibi geliyor ve bana bir başka ışık sunuyor. Ta Süleymandan...

"Süleyman bir günde üç aylık mesafeyi keserdi" diyor. Oturmuş Kur'an dinliyorum... Gölgeler büyüyor. Gölgeler daha da esmerleşiyor... Geceye kayıyor akşam... Ufukta kızıllık kanlı giryeye dönüyor... Sonra son ışıklar da çekiliyor... Ben içimdeki gün batımını seyrediyorum şimdi... Hâlâ ışıkları sönmemiş... Hâlâ birkaç damla gün ışığı özümdeki denizi yakamozlandırıyor. Ya da ona nurundan takdim ediyor... Sahildeki palmiyeler zümrüt parmaklarıyla rüzgârın saçlarını tarıyor. Onlara gün batımının kırmızı kurdelelerini bağlayıp geçiyor. Tıpkı ilk mektep çocukları gibi...

Oturmuş Kur'an dinliyorum...

Kâbe rengine büründü çevrem. Siyah. Tek ışıltı gün batımındaki Hacerül Esved taşını hatırlatan ümidim. Ona bakıyorum. Başımı onun üstüne yanağımı dayar gibi koyuyorum. Sonra "Kulhüvellahu ehad" diyor dudaklarım. Ehad ve samed olan Allah. Ondan başka tek yok... Her şey çift veya çok. Benzeri kesretle var. Ama o tek, teklerin en teki. Parçalanmaz bütün.

Dudaklarımda bir yaz şarkısı beliriyor. Bu şarkı suyunu Kur'an ırmağından alıyor. Bir çağıltı duyuyorum kalbimin çöllerinde. İçimi cennet-âsâ bir bahara çevirecek notalar düşüyor Sidre'den aşağı. Yıldızlar dökülür gibi avuçlarıma. Onlarla doluyor ruhumun avuçları.

"Kul euzübirabbinnas" suresi tilavet ediliyor şimdi. Ruhumu kamaştırıyor ayetler. O kadar tatlı o kadar efsunkar ki.

Birbir diriliyor duygularım. Gün batımı seher aydınlığına dönüyor sanki. Yaşlılık belirtisi çizgiler olgunluk belirtisi erdem meyvelerinin çizgilerine dönüyor.

Ben bir daha bir daha içiyorum "kul ezubirabbinnas" tasından. Zannedersem Abdüssamed ya da Mustafa İsmail'in dudak-

larından. Bir ses ki Kur'an ile nurlanıyor, bir ses ki Kur'an ile yekpare bir inci şölenine veya zebercet ırmağına dönüyor. İşte mûsıkî, diyorum işte can alan güzellikte ritim ve işte en güçlü peyzaj ustalarının fırçalarından çıkan eserlerden daha rengin bir tablo, kelimelerin renk ve şekil çizgileri. Bir ara burnuma bir koku geliyor. Başımı çeviriyorum. Evet bu da Tuğba yemişlerinden biridir görüyorum. Dudaklarıma kadar gelmiş. Bana sadece onu dişlerimin arasına almak ve kalbime ruhuma göndermek kalıyor. Ses "elhamdülillahi rabbül alemin" diyor. Ben seheri tekrar görüyorum. Gün batımı değil bu bir iç aydınlığı bir şafak silüeti bir aşk sağanağı, bir sevda yakamozu, bir davet, ebedî davet işareti, ulağı, okusu…

Başımı çeviriyorum gönlümün ufkunda gördüğüm bir iman dokusu, bir ihlas kaneviçesi, sabır kumaşında parlayan yıldız nakşı, ay ve güneş motifi…

Kur'an sesi "elif lam mim" diyor. Ne şüphe var içimde, ne de zerre kadar bir kuşku. Tek bir ayetine nazire getirilemiyen gökte ararken yerde bulduğum sesi dinliyor, içiyor, mest oluyor, gayş oluyor, doluyor, doyuyorum…

Karanlıkta bir ay beliriyor. "Talaal bedrü aleyna" türküsü dökülüyor dudaklarımdan. Kur'an sesine karışıyor bu nağme. Ve ben uzaklara doğru bir mânâ yürüyüşüne başlıyorum. Sahraları aşıyorum. Dağları geçiyorum. Medine'ye doğru bir yolculuk bu...

Kur'an'ı Allah'tan alıp bizlere getiren İki cihan serverine gidiyorum işte.

Gün batımı yok, seher rüzgârı yok, gece bülbülleri ötmüyor ama bir şehrayin görüyorum. Yıldızlar yoluma parke taşı gibi dizilmişler, görüyorum. Bana bu ufuklu yolda daha hızlı yürümem ve o sevgiliye biraz önce ermem için yardım ediyorlar. Ben yürüyorum...

Yollarda çiğler, serenatlar ve teheccüt nağmeleri duyuyor, seziyor, müşahede ediyorum...

İçime onlardan hediyeler topluyor. Gönül keseme, kâseme onlardan dağ alıçları veya kır çiçekleri dolduruyorum.

Yürüyorum...

Hâla Kur'an nağmesi derinlerden geliyor ve ruhumu yakamozlandırıyor, sonra ay ışığı gibi yolumu aydınlatıyor...

Ben yürüyorum...

En güzide vuslata doğru her an biraz daha yaklaşıyorum.

Gül kokusu geliyor burnuma, ruhuma, kalbime. Her uzvum bu kokuyu alıyor şimdi. Sanki gül kesiliyorum biraz sonra.

Biliyorum güle gitmek bir parça gülleşmektir...

Kur'an sesi kulağımda çağlayan bir ırmak, ruhumda Muhammedi serenat yürüyorum cennet- âsâ bir bahara doğru, Ravza-yı Mutahhara'ya doğru aşk ile, sevda ile ilerliyorum.

Geçmiş Günleri Hecelemek

Her gelen gün geçmiş günleri hatırlatıyor insana. Pırıl pırıl güzel günleri. Lekeleri olsa da ışıkları daha fazla olan efsunlu gündüzleri, geceleri. Elleri cebinde avare aşıklar gibi geçen günler, aksiyon günlerinin tatlı ve efsunlu saatlerini hatırlatıyor kalbe, gönle.

Dudaklarımızda o günlerin akşam serinliği, öğle sıcaklığı, teheccüt ılıklığı ve duha berraklığı. O günlerde terennüm edilen kutsi beyan bir başkaydı oruçlu veya oruçsuz dudaklarda.

Sanki her şey gücünü kökten alıyordu. Ruhuna çevrilmiş bakışlar oradan derliyordu ışıklarını. Kalbine yönelmiş gözler oradan devşiriyordu mânâ başaklarını, uhrevi güllerini.

Nerde nasıl olursa olsun bir salıncakta salınır gibi bir haz duyuyordu yürek. Aşk ibrişimlerinden örülmüş salıncak ipleri varlıkların dalına budağına geçmiş insanı sevda rüzgârının esişiyle bir o yana bir bu yana uçuruyordu. Çocuklar gibi çığlık atıyordu kalbimiz. Saçlarımız dağılıyor, gözlerimiz ışıl ışıl.

Çilesi de vardı o günlerin, güzelliği de. Kışı da vardı baharı da. Gaşy halini yaşamak ne güzel. Kendinde olmak ne çirkin. Mest ü hayranların bakışları ışıl ışıl. Yürekleri petek petek bal. Dünya çizgilerine uyanık bakan, hırstan ve hasaretten uykusu kaçmış kalblerin açtığı göz kapakları ne ölgün, aradaki göz bebekleri ne kadar karanlık...

Evet hizmetin zülüflerine kurduğu salıncaklarda bahar türküleri söylüyorduk o günlerde. Şimdi yarin zülüfleri bile bizi teselli edemiyor. Ne kadar dünyevileştik Allah'ım.

Geçmiş günlerde şevk akşamlarımız vardı. Mehtaplı gecelerde "Ayın ondördü gibi Rabbinizi göreceksiniz." hadisini hatırlardık. Şimdi o mâhı görünce dünyevi seyahatlar ve cümbüşler akıyor kalbe, ruha. Ne korkunç değişiklik Rabbim.

Geçmiş günleri hecelemek bir sonuca erdirir mi bizi. Belki geleceğe bir ışık bulmak için bu heceler, hece taşı ve onun üstündeki yazılar gibi ruhumuza bir "elfatiha" dedirtir. Yani rahmet okutur geçmiş günlere. Bu bir yeniden başlangıç olur. Özeniriz, donanırız, kendimize geliriz, toparlanırız.

Çiçeklerin öz suyunu içen arılar, kelebekler gibi esma tiryakları yudumlardık tabiata bakınca geçmiş günlerde. Şimdi maddeden başka bir şey görmüyor gözler. Kum ve çakıl taşı derliyor. Kirpikler çiçek tozuyla dönerdi her serüvenden. Ümit çiçeklerine eğildiği ve bengisu içtiği günlerde. Şimdi ise çamurlarla dönüyor peykânlar avından. Gözler kaosla.

Değiştik dostlar, değiştik!... İç ateşimiz vardı bir zamanlar. Ruhumuzda çıtır çıtır yanan bir aşk ocağı vardı. Aydınlığı gecemizi ışıtırdı. Harareti üşüyen ruhlarımızı ısıtırdı. Sohbetlerimiz işte o ocak başında olurdu. 'Gönül sohbeti' derdik adına.

O sohbetlerde nelerden bahsedilmezdi ki. Aşktan, şevkten, ümitten, inançtan ve bir çok kıssa ve menkıbelerden. Risale odaklı, Kur'an ve cevşen mihenkliydi bu sohbetlerimiz.

Ayrılamazdık birbirimizden. Yatağa gittiğimizde bile bu sohbetin tınıları devam eder, bu havanın yakıcı titreşimleri uykularımıza, rüyalarımıza sızardı.

Şimdi gönül sohbetleri kalmadı. Konuşulan madde. Dile pelesenk olan gıybet, dedikodu. En koyu sohbetlerin konusu para pul, mal-menal, şan şöhret...

Ruhun kanatları kırık bu sohbetlerde. Gönlün ayakları kötürüm. Dil tutuk. Dimağ ebkem. Vicdan uyuşuk. Nefis ise serbest. Şeytan ise cirit atıyor köşe bucak. Ellerde yine aynı lâle.

Fakat içindeki mey dünyevi. Dudaklara götürülen sefil piyale. Gözlerde karanlık kaoslar, dudaklarda nâle. İçen geçiyor, geçen düşüyor sadece ümitsizliğe ve melâle.

Her sohbetten gönül dudakları kuru, gözler nemsiz, ruhlar demsiz ayrılıyor.

Eski günlerde heyecan doruktaydı. Bir "Allah" sözü kalblerimizi titretir, kendinden geçirir ve İsm-i Azamın verdiği aşktan kalblerimiz şevk ü târâbla Mevleviler gibi felek felek dönerdi ufuklarda. Feza-yı ıtlakta. Sonsuzlukta... .

Şimdi heyecansız, silik ve sönük ruhlar. Ne söylersen söyle kımıldamıyor, hisler duygular. Bitkin ve bitap yürekler. Bulanık nazarlar. Işıksız bakışlar. Yalana yanlışa alkışlar ve akışlar.

Eski günleri hecelemek gerek bazen. Efkarlı akşamları tekrar yaşar gibi olmak gerek. Hani gençlik günlerinin fotoğraflarına bakan insan nasıl iç geçirir. O siyah saçlar, siyah bıyıklar. O incecik bir bahar dalı gibi endam. İşte böyle bir hecelemektir bizim de yaptığımız.

Belki o hatıralardan bir tel, bir ışık, bir nur, bir alev, bir damla düşer de eteğimize bize yeniden o coşkun günlerimizi yaşatır. Her an ayrı bir metafizik ergenliğin sıkıntısını ve lezzetini damla damla içirir, hülyalı mevsimlerine bizleri misafir eder.

Bilinmez belki de o günlerden daha aşkın, daha çoşkun iklimlere girer bazıları. Gayrete gelir. Sızıntılar çağlayan olur. Birkaç damla iken yağmur bereketine kavuşur. Ayyüzlü Zat'a ibrişimlerle bağlı iken kenetlenir. Kur'an'a kınnap ile bağlanmışken halatlarla perçinlenir. Allah'a birkaç ince zincir ile esir olmuşken, tam kul, tam köle olur. Prangaya vurulur. Aşkın bukağısı geçer ayaklarına. Kelepçesi kollarına.

Bilinmez.

Öyleyse geçmiş günleri ara sıra heceleyelim dostlar. O günlerin hülyalı maviliklerinde, mehtaplı gecelerinde yüzelim.

Sema dalgıçları gibi o günlerden aldığımız ışığı, nuru, aşk alevini, sevda çiçeğini, ümit başağını gelecek günlerimize serpelim dökelim, ekelim ve ekilelim.

Ta ki haşr-i baharda görkemli, efsunlu, tatlı ve revnektar bitelim, filizlenelim, büyüyüp dala budağa, çiçeğe ve meyveye duralım.

Ne dersiniz.

Bu kökünü, özünü, Hakk'a verilmiş sözünü unutmaktan daha iyi, daha emin bir yol değil mi?

Bunu Bil

Her şey bitmiş gibi nazlanıyorsun ey nefis. Sanki cennetten müjde geldi. Cehennemden halas oldun, bu ne hal!

Hiçbir şey olup bitmiş değil. Ölüm vakti gelinceye kadar ibadet ve taat gerek insana. Son nefese dek.

Hiçbir şey bitmiş değil ey nefis.

Kum saati son tanesini bırakmadı diğer kutba.

Bomboş kalmadı daha gözlerin. Çukuruna kaçmış gözlerin fersiz kalmadı. Bir noktaya dikilmiş bir halde.

Daha vakit var. Daha mühletin de var.

Hiçbir şey bitmiş değil!

Ne günahların için af fermanı yazıldı, ne de cennet ilinden bir muştu üveyki kondu pencerene. Ne gaybten bir ses duydun. "Kurduldun" diye. Duysan bile ne malum bunlar değildir şeytani bir hediye.

Öyleyse ne diye fahirlerdesin, gurur ve kibir dağlarında dolaşırsın. Niçin inmiyorsun vadiye. Kulluk düzlüğüne. Kalb diyarına ve başını niçin koyup inlemezsin secdeye.

"Ya Rabbi günahlarımı affet!" diye diye.

Hiçbir şey bitmiş değil!

Çilen tamamlanmadı. Sıkıntıların son bulmadı. Gevşeme!

Metafizik gerilimini sağlam tut. Ya da gönle bunu ikaz et.

Ama senin bundan nasibin pek azdır. Zira sen azgın ve sapkın olmayı ihlas ve samimiyetle ibadete tercih edersin. Ve başını alıp nice yad illere gidersin. Dost ülkesini terk edip, firara meyl

edersin. Bunun için bir ömür boyu kayıptasın, hedersin ve baştan aşağı kedersin.

Hiçbir şey bitmiş değil!

Bitti zannediyorsan sen bittin. Göz yaşların bitti. İniltin tükendi. Gafletin hüşyar gözlerini yendi. Kapandı basiretin. Gülerken suretin, kömürleşti siretin.

Hiçbir şey bitmiş değil.

Daha çok inilti ve efgânların var önünde. Hem nice inilti örgülü, dokulu mahzenlerin. Ve o dehlizler içinde akan nice kuruntu ve göz yaşı sellerin.

Düşme

Sürçme

Dikkat et...

Fakat "Her şey bitti" deme.

Sakın ipi göğüslediğini söyleme. O bir vehim. Bu kopan parçaları lehim bile etmedin. Bunlar basit lehim işi değil. Kaynak işi. Hem de sağlam bir kaynak...

Sen kaynağı unuttun. Yanlış yolu tuttun. Bir yudum suya hasretken. Dudakların ma'nadan kupkuru. Daha da kuruması için şehveti seçtin, malı, menalı, şöhret-i kazibeyi seçtin. Ve serap dolu şişeleri, ya da seraptan şişeleri ağzına diktin ve solduran korları, ateşleri, alevleri içtin.

Halbuki yolunda nice engeller var daha. Ama bir tek vaha yok.

Sen aramalıyken o vahayı bitmeyi seçtin, tükenmeyi tercih ettin. Ve baş aşağı gittin bir ömür boyu.

Aşk kanatlarını çıkardın; ya da yoldun iki omuz başlarından. Tıpkı bir Tuğba ağacını kökler gibi cennet bayırlarından. Bir kenara attın.

Sonra yeis kanatlarını, kin ve öfke şahballarını taktın. Yani kendini şeytana sattın. Ardından kendini yedin bitirdin. İçindeki bütün iyilik ve güzellik duygularını ısırdın, kopardın, çiğne-

din ve benliğinden yaban otları gibi dışarı attın. Ardınca tükürdün bir de.

Halbuki ümidin birdeydi. O tekte. O yarda, o dost ve enisteydi.

Lakin özün, kalbin sisteydi, pustaydı, kaostaydı o an.

Sen ışığı bırakıp karanlığı seçtin böylece. Karanlık ve zifir içtin. Yani heva ve heves ektin öz tarlana. Evvelki halince yakin toplaman gerekirken yaktın kendini, kin biçtin, öfke biçtin.

Hiçbir şey bitmiş değil ey nefis!

Sana ulaşsın bu sesim. Kısık nefesim:

Sakın aldanma.

Başını secdeden kaldırma. İnle bir ömür boyu. Kopkoyu semavi bir renk, Hakk'ın boyasıyla boyan. Seni solduramasın ne vehim, ne şüphe, ne zaman, ne mekan.

Ezanla uyan mahşer günü.

Sana rehberlik etsin Hz. Muhammed Mustafa. Seni alsın, tutsun elinden, geçirsin haşri, mahşeri, mizan terazi ilinden ve sırattan geçirsin. Cennet ül firdevse erdirsin. Orada mai tensim, ab-ı hayat, şarab-ı kevser içirsin. Allah'ın izni ile, Hakk'ın kerem ve lutfuyla içirsin, mest ü hayran kendinden geçirsin.

Böylece dünya sancısı, ardından kabir, haşir, mahşer, sırat sancısı, korkusu dinsin.

O zaman belki bir parça 'oh' diyebilirsin. Her acı bitti, her elem yok oldu, ızdırablar son buldu diyebilirsin.

Ama şimdi.

Hiçbir şey bitmiş değil,

Bunu bil!

Bir Ramazan Duası

Ey beni kainattan süzüp insan eden ve kainatın hülasası ve özeti olarak halk eden sultanım. Kün ve yekün ile beni yoktan var eden Hünkarım, Yaradanım, Melceim, Maksudum.

Beni yalnız bırakma. Beni kaos içinde şaşırtma ve yolumu ve yönümü kaybettirme.

Ey ruhumu alem-i emirden getiren, hafızamı levh-i mahfuzdan indiren, bedenimi alemi cismaniden eleyip bir araya getiren kudret-i sonsuz İlah'ım, Allah'ım, tek sevgilim, enisim.

Beni yarandan ve dosttan ayrı yalnız ve mükedder olan bitkin kişiler gibi bedbinliğe ve zulumata itme. Enisim ve yârim ol ve beni binbir türlü yabancılık ve gurbet içinde bunalmaktan, özünü yitirmekten, karamsarlık içinde boğulmaktan halas eyle.

Ey bunca karışık yollar içinde beni rehbersiz bırakmayan, şaşırmama imkan tanımayan, kalbime onun sevgisini ve aşkını daha küçük yaşta koyan ve onun ile beni ışığa ve nura mayalayan güzeller güzeli sultanım elimden tut ve asla benim rehbersizler gibi kaybolmama imkan tanıma, yoldan çıkmama ya da çöllerde aç ve susuz kalmama, ruhumu ota çöpe satmama fırsat verme ve beni has kullarının arasına kat, cennetine ulaştır, selam yurduna, huzur ülkesine erdir.

Ey cehaletime bakmadan, aczime bakmadan hoyratlığımı ve isyankarlığımı nazara almadan veya bağışlayarak bana hâlâ nimet üstüne nimet veren ve beni hâlâ yaşamak isimli lütüflar cennetinde bulunduran ve hayat adlı bu sündüs misal libas ile

hâlâ dünyada keyf ve eğlence içinde mutlu kılan sevgili ve ulu Efendim.

Benim bu cehaletimi hoş gördüğün ve isyanlarıma karşı celalinle mukabele etmediğin ve beni bitirip tüketmediğin için sana sonsuz teşekkürler, hamd-ü senalar.

Ey Yüce Allah'ım.

Ben ne zaman kendime baksam binbir türlü lütfu ihsan ile donatıldığımı görüyorum. Göz kulak, dil dudak, el ayak gibi binlerce uzuv ile beni techiz ettiğini ve beni tezyin ettiğini görüyor biliyor ve idrak ediyorum. Ama bunların şükrünü bir türlü eda edemiyorum. Bunca lütufların karşısında ezik ve pestili çıkmış bir şekilde ne yapacağımı şaşırmış bir tarzda kala kalıyor, dut yemiş bülbül gibi dilim damağım kuruyor ve ebkem kesiliyorum. Beni şükür bülbülü eyle, beni hamd kanaryası eyle ki senin bunca lütfununa karşı şükür neşideleri ve hamd terennümleri, aşk ve sevda seranatları söyleyebileyim, böylece nimete karşı hiç olmazsa bir parça kulluk vazifemi yerine getirebileyim.

Ey Kur'ân-ın sahibi, Ey Resulü Ekrem'in sahibi ve beni onlar ile bir ayrı lütuf iklime davet eden ve onların güzellikleriyle bezeyen Sultanım. Bu lütuflarını, altın ve zebercet misali hediyelerini benim gönlümden alma, onların ışıklarını ruhumda söndürme, özümü onların aşk ve sevda aydınlığından mahrum etme.

Bana hayırhah olan bu güzel rehberleri yolumda, önümde, daim kaim eyle ve beni onların çizdiği rotadan ve pusuladan asla başka cihete ve yöne çekme. Sırâtel müstakim üzre daim ve kaim kıl...

Ey her kurtuluşu rızasına bağlayan ve o zirveye kullarını taşıyan kerem sahibi Sultanım...

Benim de benlik ve ego çöllerinde eriyip gitmemi önle ve rıza gülistanına ermem için yardım eyle. Sen lütfunu keremini

hiç kimseden eksik etmezsin. Beni böyle lütuflar ile bezedin, bu lütüfların rıza tacınla sonsuz olmasını ve erdirdiğin sınırsız nimetlerinle engin ufuklara ulaşmasını sağla. Beni bu lütuflardan mahrum etme. Dilenciye her şey bir lütuftur ama senin kapında daha fazlasını isteme hakkı vardır. Zira sen Ganiyi alel ıtlaksın, sonsuz hazine sahibisin, lütfun engin ve sınırsız.

Hz. Muhammed (a.s.) istediğiniz zaman cennetül firdevsi isteyin buyuruyor, zira Allah'ın firdevsi vermesiyle hazinesinden bir şey eksilmez, buyuruyor. Ben bu lal ü güher sözü kitapta okuduktan sonra asla unutmadım ve kalbime nakşettim. Bana bu zirve otağı, en yüksek lutfu, en engin hediyeyi istemesini öğret ya da beni onu isteyecek kıvama getir, özümü bu isteğe olumlu cevap alabilecek tevazu mayasıyla ve suyuyla yoğur, şekillendir, yani has kul eyle, katıksız insan eyle, hakiki abd ve kul olma payesine erdir.

Ey Ramazanın ve kadir gecesinin Rabbi. Bu yorgun ve bitkin kulunu tekrar dirilt. İnayetinin hazineleriyle dilşad eyle. Gönlüne kulluk iksirini yudumlat ve onu melekler otağına çek, Cibril'in rahle-i tedrisine oturt. Hakiki insan olma, haya edep nasıl elde edilir onu öğrenme lütfuyla şereflendir, Hz. Muhammed ikliminde yoğurup şekillendir ve ötelere gitmeden, huzuruna varmadan bir nokta-i muzlim dalaleten ve hamlıktan iz bırakma, eser bırakma, som altın gibi pırıl pırıl iman, ihlas ve ümit, aşk dokusuyla bezenmiş olarak huzuruna al ve has kullarının arasına dahil et, cennetine koy.

Ey bütün bu yakarışlarımda bile hâlâ yalan ve riya dolu cümleler söylememe müsaade eden ve benim dilimi kurutmayan, kalbimi zevale sürüklemeyen, en mühim ve en hassas anlarda bile hâlâ iki yüzlülük içinde kıvranan bana merhametle nazar eden sevgili Rabbim yalancıktan ağlamanın bir gün hakiki ağlamaya döneceğini bildirdiğin Kur'ân okumalarına ait hadis-i şe-

riften güç alarak böyle sözler söyleyebiliyor ve içimden gelmeden bile olsa yüce dergâhına riya dolu sözlerimi sunabiliyorum. Sen bu sahte sözleri hakiki eyle, sahte feryatları has figan eyle ve kabule karin kıl, dergah-ı izzetinde makbul eyleyip beni affet, affınla taçlandır, şefkat ve mehametinle kara geceye benzer sözlerimi, aydınlat, sıraçlandır.

Samimiyet Abidesi

Onu her gördüğümde bir samimiyet abidesi görmüş gibi olurdum. Damarlarıma bir içtenlik çağlayanı yürür ve ruhumu sarıverirdi. Onun sesini duyar duymaz içimdeki saflığın açığa çıktığını hisseder bir bebek masumiyetinin bu seslerde mündemiç olduğunu hisseder kendimden geçerdim. Evet içtenlik, doğruluk ve samimiyet.

Bence sözde ve beyanda en zirve ufuk samimiyettir. Güzel bir söz olabilir. Revnektar bir kelam. Ama özünde samimiyet nuru yoksa çürük bir meyveden farksızdır. Doğruluk onun çekirdeği değilse nesebi gayr-i sahih ve atisizdir bu kelam, bu söz.

Bu sebepten samimiyet beni her zaman kucaklamış ve ruhumu kendine çekmiş, binler kez kalbime cennet buseleri kondurmuş ve beni aşk ile sevda ile mest etmiştir.

Kalbimin tik-takında, vicdanımın ritminde, özümün ikliminde ve havasında samiyet bengisuyu çağladığı an sözün rengini, kokusunu, tadını duyarım ve o sözün sahibine karşı içimde bir ümit ve aşk penceresi açılır. Bu pencere asla kapanmaz. Ebediyete kadar bu pencereden o zata bakar ve onun ışıl ışıl bakışlarını içime çeker, gözlerindeki aydınlığı kalbimle emer, özümü cennet-asa bir bahara çevirmeye gayret ederim.

Samimiyet bir ulak gibi bana nice bahar mevsimlerinin rengini, kokusunu ve tadını taşır. Onun olmadığı davranışlar güven vermez ve kalbi kendine meftun etmez. Onun olmadığı hal ve durumlar çeşmesi kuru şadırvanlar gibi suyu kesik sebil-

ler gibidir. Bu kurnalar hava tısladığı müddetçe dıştan ne kadar debdebeli ve ihtişamlı, süslü ve revnektar görünseler de beyhudedir, boştur.

Samimiyet otağına taht kuramamış kim olursa olsun müridleri ya vefasız çıkar, ya da menfaat peşinde dolaşırlar. Zira kendileri kaypak bir ruha sahip oldukları için çevrelerindekiler de hep öyle ruhlu ve güven vermeyen kişilerdir. Bundan şikayete de hakları yoktur.

İşte onu her gördüğüm anda benim yüreğime esen aşk meltemi budur. Sevda rüzgârı bunu söyler. Özüme akan ışık ırmağı bu besteyi terennüm eder.

Bakışları oltu taşı renginde kara geceler gibi koyu ve siyah. Ama bu gözler aşk ve sevda ile sürmelidir. Kaşları yay gibi ama iki hüzün çizgisi şeklinde bu gözleri gölgeler. Kirpikler mahir bir avcı okundan daha keskin ve sivri. Sanki her biri yüreğe nişan almış ve onu delip geçer ve içeri ışığını sunar, aydınlığını zerkeder.

Burun iri ve bu yüze bir arslan çehresi imajı verir. Çene vakur bir ruhun resmini çizer. Boyu servi gibi olan bu zat, bembeyaz saçlarıyla sanki bir bahar güneşini hatırlatır. Yolak yolak şakaklarında karlı dağların rengi ve deseni vardır.

O bir ızdırap insanıdır. Hüzün insanıdır. Kaddi iki büklümdür. Milleti için daima inler ve feryat eder. Bir dua adamı, bir figân insanıdır. Ta ki Allah'a yakarışları olsun, milleti için yalvarış ve tazarruları bulunsun. Bunlar göklerde küme küme bulutlar oluştursun. Bir gün olur yüreklere damlar. Bu gün olmasa da gelecekte damlar. Allah hiç bir yakarışı ve niyazı, göz yaşı ve teri zayi etmez.

İşte bu servi boylu güzel tel tel içime samimiyeti işler bir ömür boyu. Onun dudaklarından dökülen her kelime, her cümle ruhuma perdesiz, parolasız girer. Zira kalbten gelmiştir,

yürekten nebean etmiştir. Gönlünün zirvelerinden ve zümrüt tepelerinden tülu etmiştir. Elbette ışığı, damlası, aydınlığı, çağlayanı, iksiri, bengisuyu düştüğü yer kadar derine inecek ve kalbimi âbâd edecektir. Ben sıkıntı ve sikletten kurtulurum bu ses ve nefesle. Onun ile sonsuzluk sınırına ulaşırım, belki bu sınırı geçer ebediye kanat açarım. Zira her kelime ve cümle ebed oyalı, sonsuzluk nakışlı ve sınırsızlık tadında ve kokusunda gelir ruha iner ve kalbi mevcelendirir, coşturur. Ona her an, her mevsim metafizik medcezirler yaşatır.

Ama onun en bariz özelliği ne sözündeki zebercet nakışlar, ne de altın yaldızlar ve ihtişamlı mimaridir. Beni mest eden onun sözünün içidir, dopdolu oluşudur, çürük olmayışı ve tertemiz ve safi bir aşk ve sevda iklimi ve atmosferi taşımasıdır. Evet siz onun bir kelimesini alsanız içiniz nurlanır. Bir cümlesini alsanız kalbine can gelir. Zira onlar onun ruhundan inmiş bir ilham çağlayanından, esin ırmağından renk ve desen almışlardır. Onlar ile yoğrulmuş ve şekillenmişlerdir. Bu kelimeler artık lügattaki ölü kelimelerden değildir. Rengi ve kokusu vardır. İçi cennet rengi ve iklimi taşımaktadır. O cümleler eğer bir benzeri bile varsa onlardan farklıdır. İçi reyhan dolu, misk ü amber ile bezelidir.

Bütün bunları niçin söylüyorum. Onun boşta bulunup da laf yapmak için söz söylemeyeceğini bildiğim için bunları söylüyor bunca sözü sarf etme lüzumu hissediyorum.

Öylese ne zaman ve hangi zeminde olursa olsun onu dinlerken kalbini aç. Kalbinin derinliğine düşsün bu samiyet gamzeden sözler; inciler gibi. Kalb keseni aç ki o söz cevherleri ile dolsun yüreğin. Bir gün gönül kasan, öz sandığın o zebercet ve altınlar ile lebalep dolunca sen kimi dinlediğinin ve kimi izlediğinin farkına varırsın. Kalp ve sahte bir zerrenin bile ruhuna düşmediğini gördüğünde ve içinin bir mücevher yatağı ve hazine odasına döndüğünü anlayınca belki de o zata binler dua

edecek, binler teşekkürünü takdim edeceksin. Samiyet oluğundan akan su ile beslenen ruhun cennet-âsâ bir bahara dönünce kabindeki çöller bağlar ve bahçelere çevrilince mutlu ve bahtiyar olacak ve saadetin en hasını tadmış bir kişi olarak kendini dünyanın en talihli insanı addedeceksin. Bu da bir kişi için yeterli bir mutluluktur.

Nereden Koptuk

Biz nereden koptuk dostum. İçimizden mi? Kainattan mı, yoksa bizleri var eden Yüce Yaratıcıdan mı?

Nerden koptuk ve savrulduk bir bunalımlar girdabına. Ruhumuzdaki metafizik şuleleri yitirdik, gün doğumu ve turfanda ışıklar kadar taze duygularımızı söndürdük.

Nereden koptuk biz. Hepimiz alabora olmuş bir dünyada derbeder yaşıyoruz şimdi.

Nerden koptuk. Hangi iblis oyunu bizi içimizden vurdu ve tuzağına düşürdü. Hangi elem ağı bizi içine aldı ve kıskıvrak yakaladı.

Biz neyi kaybettik. İhlası mı, sevgiyi mi, hoşgörüyü mü? Neyi?

Nereden koptuk ve düştük bir vahşetzara. Nerden koptuk ve indik bir dipsiz çukura. Hislerimiz mi yılanlaştı, çiyanlaştı. Nereden koptuk ve kaybettik güzel duyguları. Nereden koptuk ve yitirdik aşk ve sevda ummanını. Nerden koptuk ve kaybettik içimizdeki sevda meşalesini ve ümit ışıklarını.

Kalbimizi arayıp bulmalıyız. Ruhumuzu tekrar keşfetmeliyiz. Özümüzü yine avcumuzun içine almalıyız. İrademizle. İç dünyamızın haritasını yine ellerimizde bir ferman gibi tutmalıyız. İstediğimiz yerde açıp okumalıyız. Bulunduğumuz yeri tesbit etmeliyiz.

Nereden koptuysak oraya koşmalıyız yeniden. Kimden elimizi bıraktıksa ona gitmeliyiz son sürat. Bu deniz seni beni boğar

dostum. Bu kopuş seni beni yok eder. Bak aşağılara. Dalgalar pek büyük ve ejderhalar oldukça iri ve dehşetli. Bak şu girdaba. Her biri piton gibi nice yılanlar var. Bak şu vakuma. Nasıl da ateş dolu. Tıpkı bir yanardağ ağzı gibi. Bak işte düştüğümüz veya düşeceğimiz yer bizi bekliyor sanki cehennem gibi. Biz bir hamle ile sıçramazsak, yeniden güç toplayıp davranmazsak ve koptuğumz yere bağ vurmazsak ve kendimizi yukarıya çekmezsek sonumuz geldi demektir. Haydi tekrar sevgi iline yelken açalım. Haydi yeniden ümit sahillerine koşalım. Haydi yeniden aşk ve sevda yurduna otağ kuralım. Haydi yeniden selam yurduna demir atalım. Haydi yeniden bağ vuralım kendi içimize ve kalbimize. Onu yüceler yücesine çekelim, kurtaralım. Haydi yeniden, haydi yeniden…

Gök Sayfaya Yazdıklarım

Rabbim

Bunca senedir hep riya işim. Gösterişten kurtulamadım. "Sana inanıyorum!" dedim ama seni aldatmaya kalktım. Başkalarına öyle görünmek işime geldi.

Halbuki sevginin ne olduğunu, sana inanmanın ne olduğunu sahabeler bizlere ne güzel tarif etmişti. Ve ardından gelen ışık ordusu.

Bir ihtiyar kadının gökyüzüne ellerini açıp dua edişine her zaman hayran kaldım. Bir çiftçinin yağmur duasındaki gözyaşlarına meftun oldum.

Ama hiçbir zaman bunlara eremedim. Onların tırnağı bile olamadım. Gözlerimde damlalar yok. Yüreğimde derman bitik.

Seninle irtibatım hepten kesik.

Bu halde nasıl dua olur, bu halde nasıl gözyaşı kurnası açılır ve sular çağlar.

Hüzün benim unuttuğum mevsim. Ondan ırak kalalı meyvelerim olgunlaşmıyor. Dallarım çiçek vermiyor. Bulutlar bizim ele uğramıyor. Çimenlerim firuze yeşilliğini kaybetti. Bir sam sarısı vurdu yapraklarıma. Bir ölüm kırağısı çalındı ovalarıma, obalarıma. Rabbim ben kemterim. Bitiğim. Benim kalbim taştan daha katı. Yüreğim kraç topraklar kadar susuz.

Halbuki ben insanlara hayattarlıktan ve canlıktan söz ediyorum. Hüzünden ve Allah için ağlamaktan dem vuruyorum.

Riyakarım Rabbim ben.

Serseri bir kişiyim. Sanki seni aldatıyorum. Halbuki sen Kur'anda diyorsun ya:

“Onlar kendilerini aldatırlar ama şuurunda değillerdir."

İlahi beni kalb ölümüne uğratma. İman zafiyetine uğratma. Kalbimi çoraklıktan kurtar.

Çölleri içimden sil ve gönül vadime yeşilliğin bütün tonlarından örülmüş bir bahar nakşet.

Mavinin en turkuazını, kırmızının en kızılını, beyazın en kar gibi olanını nakşet gönül ovama, yürek obama.

Dallarımda kar çiçekleri açsın. Yapraklarıma yasemen kokusu sinsin. Bahçelerimde bağlarımda baharın şarkısı, türküsü bestelensin, asmalarımın filizlerinde aşk notaları sevda melodileri şekillensin.

Rabbim, ben ruhen bitkin bir kişiyim. Bana yardım et. Kalbime hayat üfle. Ruhuma sevda dallarından derlenmiş en nadide çiçeklerden bir bahar ör.

Beni sevgi yıldızlarından örülmüş bir taç ile taçlandır. Asla kin ve nefret kobrasını Gılgamış gibi boynuma dolamayayım.

Bir kul olarak boynuma dolayacağım şey ümit ve aşk kemendi, acz zinciri ve senin karşında hiçliğimi hatırlatan prangalar olsun.

Beni kendine kul kabul et.

Boynumdan idam yaftasını çöz.

Beni ümide, inanca, var olmaya ve bahar ufuklarına kanatlandır.

Bir beyaz güvercin gibi. Bulutların üstünde kanat çırpayım daim. Rabbim Sen benim Halık'ımsın. Beni yaratansın. İstersen var eder istersen yok edersin.

Sana karşı gelen bir kul bitiktir. Sana oyun etmeye kalkan bir köle yaman bir fend ile yenik düşer. Sana karşı riya ile rüya görenler acı gerçekler ile uyanırlar ama iş işten geçer. Beni kendini beğenmişlikten, tasannudan, riyadan, iki yüzlülükten, başkasının

malına ve ırzına göz dikmekten, zinadan, harama el uzatmaktan, küfür ve isyandan, kendini düşünmekten, insanları sevmemekten, faiz gibi büyük günahlardan mahsun ve mahfuz buyur. Beni koru Allah'ım. Senden başka sığınak yok ki ona iltica edilsin. Senden başka bağış ufku yok ki onun huzuruna gidilsin.

Sen de af etmezsen bizi kim bağışlar. Kim yur ve yıkar günah kirlerimizden. Kim tertemiz eder ve Radiye makamına erdirir. Kim bizi rahmetin sinesine basar ve sevgiyle hoşamedi eder.

Bize affın ile muamele et Rahman olan Allah'ım. Bize sevgin ile ve merhametin ile muamele et.

Biz kendini bilmez köleleriz. Biz seni hakkıyla bilemeyen zavallı nâdanlarız. Başımıza kulluk tacını koyduğun yetmiyormuş gibi başka taçlar aradık. Ama başımıza taşlar yağmasına müstehak olduk. Sen bizi celalinin şimşeklerinden ve fırtınalarından belalarından ve taunlarından, tufanlarından muhafaza buyur. Bitkin yüreğimize bir darbe de celalin vurmasın.

Belimizi doğrultmamıza ve sana koşmamıza ve sana, senin merhametine ve rahmetine ulaşmamıza müsaade et ve bizi affın ile yarlığa, bağışlaman ile karşıla.

Yüzümüz, gözümüz kirli ve paslı, sümüklü çocuklar gibiyiz. Bekli de daha kötü. Pasaklı zavallılar gibiyiz. Bizim kirlerimizi temizle. Bizim paslarımızı sil, bizi seveceğin kullar gibi pak eyle.

Geleceğimizi sönmeyen, tükenmeyen ve solmayan şafak eyle.

Amin.

Derman Derdin İçinde

Yine histerik nöbetlerin pençesinde ağlıyorsun değil mi? Yine özüne vuran ızdırap dalgalarıyla boğulur gibi oluyorsun değil mi? Yine azap okları kalbine battıkça oklu kirpilere dönüyor ruhun ve sen sancılar otağında kurtuluşunu bekliyen gözü yaşlı bir yolcuyu hatırlatıyorsun öyle mi?

Yine eşya ve hadiseler kalbinden silinmiş bir şekilde yaşıyorsun değil mi? Hiçbir şeyden zevk almıyorsun ve "ölüm bana en güzel yardır" diyorsun, doğru mu?

Yine, bitkin ve bitap düşsen de bu ömür gergefini ebed nakışlarıyla örmenin mutlak olduğunu bildiğin halde "Ne olacaksa olsun artık! İster ölüm ister başka şey." diye bir sitem gönderiyorsun göklere. Hayır! Dayanmalısın bütün acılara. Asla yılmamalısın ızdırablardan. Hayatın gayesi acı çekmekten başka nedir ki? En tatlı dakikalar bile bazen kötü bir haberle zehir olmuyor mu bize. En huzurlu anlarımızda birden bire bir ölüm haberi titretip, kederlere salmıyor mu ruhumuzu. En ferah olduğumuz anlarda dahi bir söz kırbacı saklamıyor mu bir yakınımızın dilinden kalbimize. Ebedi huzur burada değil. Daimi saadet diyarı değil bu yöre. Sen ise "Bir kurtulabilsem su pranga ve zincirlerden!" diyorsun. "Bir şu kemendi kesip atabilsem yokluğa." diye ağlayıp inliyorsun. Elbette acıyı çeken bilir, ızdırabı tadmayan anlayamaz ama bu Hakk'a siteme varacak kadar olmamalı. "Sabır!" diye bir sığınak yaratmış Allah. Onun celalinden onun şefkatine sığınmak için veriyor acıları. Şimşekler olmasa, paratonerler olur muydu evlerin tepesinde? Kılıçlar olmasaydı kalkanların kıymeti ne idi?

İşte bela ve musibetler bir yıldırım, bir kılınç gibi gelir gönül evimize. Dualar bir paratoner, bir kalkan olur o an... "Duanız olmasaydı ne kıymetiniz vardır." kutsi sözünün manası burada daha iyi anlaşılır.

Sen duaya açık bir insansın. Hak seni kendine daha da yaklaştırmak için acı veriyor sana... Yoksa seni sevmediği için değil. Bazen evladımıza vurduğumuz tokat onun cereyana veya ateşe dokunmaması içindir. "Yanıp kül olacak!" diye tokadın en şiddetlisiyle onu kurtarmaz mıyız bu beladan?

Evet acıların dayanılacak gibi değil. Izdırab okyanusuna düşmüş boğuluyorsun. Ama her acının bir kurtuluşu, her derdin bir dermanı yok mudur?

Elbette vardır... "Ya Tabib el kulûp, ya Habib el kulûp" yani "Ey kalblerin doktoru ve ey kalblerin sevgilisi" yakarışları boş yere mi yükseliyor Cevşen'den... Biz hepimiz birer hasta değil miyiz sanki?

Günah işleyen kullar kalblerini pare pare etmiyorlar mı, Hakk'a karşı suç isleyenler ruhlarına veba mikrobu saçmıyorlar mı? Öyleyse bizler ebediyyen bu hastalıktan kurtulamayacağız. Zaten kul zafiyetiyle, acziyle, hastalıklarıyla kuldur. Bence "Her kul bir bakıma yaralı bir köledir..." Onu efendisi iyi eder ancak.

Diriltici soluğuyla onun kalbindeki yarayı sahibi tedavi eder yalnız. Öyleyse kullar Hakk'a dönmeli. Efendiler efendisine yönelmeli.

Yaradan'a çevirmeli yüzünü. Gönlünü Hakk'a açmalı. Doktordan başkası yara ve hastalıktan anlar mı sanıyorsun? Sadece bir kırmızılık görür orada, biraz kan ve irin o kadar. Bazıları da yarayı gül zannedecek kadar ahmaklaşabilir karşında. Onun ne yarası olduğunu ve nasıl tedavi edileceğini yüce Tabipten, Ulu doktordan başkası bilemez, asla, asla bilemez.

Öyleyse yaranı Hakk'a aç. Onun soluğuyla iyi etmeye bak. Onun ezeli beyanı ile yani Kur'an ile mikropları kır, dezenfekte

et. Sana verilen ilaçları kutsi bir merhem gibi sür o yaraya, bir iksir gibi iç.

İliklerine kadar doy ve kan.

Asla bu zor iş deme. Devam et zikre. Boğulsan da, yansan da, tutuşsan da devam et. "Yaranın iyi olmaya en yakın olduğu dem en fazla zonkladığı andır." bunu bil. Gecenin en karanlık anı, sehere, sabaha yakın olan zaman parçası olduğu gibi.

Vazgeçme derde deva olarak sunulan tiryaktan, bengisudan.

Merheme devam edersen yaran kurur. İlaca devam edersen hastalık mikrobun ölür ve yokluğa sürüklenir gider.

Sakın dermanı başkasında arama. Dertlilerin dermanı Hak-tır. Ona hulus-i kalb ile bağlan ve gözyaşlarınla onun huzurun-da yan, yakıl. O seni kurtuluşa erdirecektir. Ama asla ve asla vak-ti gelmeden önce huzur sahillerine çıkarmayacaktır.

Yalnız, vakti gelince de bir tüy kadar hafifleyecek ve saadet ufuklarında kanat çırpacaksın. O gün sen belki de kendini eski-sinden daha ihlaslı bulamayacaksın. Zira dertler insanı ağlatır. Gözyaşları birer lehim gibi kalbi Hakk'a bağlar. İnsan çaresiz ka-lınca tevazunun en gerçeğiyle Hakk'ın, huzurunda eğilir ve iki büklüm secdeye gider. Kurtulduğunda nankör nefis tuğyanlaşır ve hoyratlaşır. İşte o zaman dertli olduğun anları özlersin. Belki de Allah'a biraz dert vermesi, (ona yakınlaşmaya vesile olması için) biraz hastalık vermesi için yakarırsın. Lakin verilmez. Zira dertler Hakk'ın sevdiği kullarına birer ihsanı, birer lütfudur. Onun için bu sırrı kavramış bir şair şöyle diyor:

"Aşk derdi ile hoşem el çek ilacımdan tabip

Kılma derman kim helakim zehr-i dermanındadır."

(Aşk derdi ile huzurluyum, mutluyum benim ilacım bu derttir ey tabip, bu ilacı benden alma.

Senin dermanını istemiyorum. Çünkü senin dermanın be-nim dertlerden kurtulmama yani helak olmama sebep olacağı için bana zehir gibi gelir)

Mesuliyet

Mesuliyet bir yüktür ki, kelimelerle ifadesi mümkün değildir. O öyle bir ağırlıktır ki, hiç bir tartı aleti onu tartamaz. Mesuliyet, ruhtan duyulan, vicdanlarda hissedilen bir ağırlık, gönle inen yıldırım, kalbe inen bir kâbus gibidir.

Mesuliyet altındaki bir fert, tonlarca ağırlığın altına girer, bunun acı ve ızdırabını bütün ruhunda daima duyar. İliklerine kadar vicdan azabı sirayet etmiş ve bu müthiş manevi baskının altında ezildiğini hissediyor demektir.

Mesuliyet sadece hisseden bir kalbte, ölmemiş bir vicdanda ağırlığını gösterebilir. Yoksa, bütün ümitleri sönmüş, kendine faydası dokunmayan ruhtaki letafetini sam yelleri süpürmüş, ötelere ait his ve duygularındaki yeşilliklere hazan rüzgârı çarpmış kişiler, pek gayret gösteremezler.

Zira, onların kuru bir dal gibi, hayat rengini kaybetmiş ruhlarında vebalin sebeb olduğu mesuliyet çiçekleri açmaz. Zira o, bu ruhu kaybetmiş, bu manevî değeri nefis ve benlik rüzgârına kaptırmıştır.

Mesuliyet bazen ruhun iksiri olur. Bir ruha, bir kalbe hayat verir. Onu hisseden gönül ümitsizliğin girdabından aksiyonun ulvi atmosferine ve saadet ufuklarına kanat çırpar.

Mesuliyet bir kere hissedilmeye görsün ölü kalblere ve ölçüsünü kaybetmiş vicdanlara öyle bir ruh üfler ki, bazen onun Mesih soluğu gibi havasıyla, insan, toplumdaki vazifesini idrak eder ve kendini topluma adamaya teşne hale gelir.

Ebu Akillerde bu vardı. Kolu kanadı kırılırken o yine dava uğruna şehid olmayı en büyük ideal olarak görüyor ve geri dönmenin vebalini hayat boyu çekmektense, o ulvi makamı cana minnet sayıyor. Ve vücudunu gayesine destek bırakarak ebedi aleme şehit olarak göçüp, gidiyordu.

Ulubatlı, surlara tırmanırken mesuliyet korkusunun kamçısıyla delik deşik olduğu halde, tırmanıp bayrağı burçlara diktiğinde ok ve mızraktan bir kirpi halini aldığı halde geri dönmeyi aklından dahi geçirmiyordu. Zira bütün bir milletin vebalini, hatta gelecek nesillerin dahi hatasından dolayı çekecekleri çileleri vazife duygusu ölçüsüyle hissederek, koşuyor, Hakk'a sığınıyor ve O'na ulaşıyordu. Mehmetçik Çanakkale'de, Trablusgarp'ta aynı mesuliyetin ağırlığından kurtulmak için can feda ediyor, Bedr'in aslanlarının ufkuna şehbal açıyor ve onların ardında yer alıyordu.

Koşarken Hakk'a ulaşanlar, ölüme cesaretle gülenler ve geleceğin tohumlarını asrın bahçesine korkusuzca ve şuurluca ekebilenler, elbette insanlığın hayırla yâd edeceği keyfiyette şahsiyetlerdir.

Mesuliyet ağırlığı altında ezilip, yok olup gitmektense ölümü bir iksir gibi bir ab-ı hayat gibi yudumlamasını bilenlerin bu hareketi gelecek nesle en güzel panaroma ve onlara en güzide ibret levhası olmuştur.

Ne mutlu mesuliyetin ağırlığı altında iki büklüm olanlara, onun yerine getirilmesi yollarını arayanlara, veyl olsun ham ruhlarıyla binlerce girdabın sahnelendiği dehşetli tabloların sergilendiği cihanda, vurdumduymazca, sorumsuzluk duyguları içinde rahatını düşünüp, nefsine kulluk yapanlara...

Kavram ve Üslup Kargaşaları

Bu günün insanı kavram ve üslup kargaşaları içinde bocalamakta. Kelimeler ötesinde davranışların, üslup ve tarz benzerliğinden dolayı birbirine karıştırılması olağan şeyler sırasına girmiş.

Akıllı insan ile madrabaz ve üçkâğıtçı kişi arasında davranış benzerliği olmasına rağmen bunlar özde birinin tam zıddı kişilerdir ama bu yalnız basireti açık insanlar tarafından keşfedilmekte. Bunun dışında avam bakışında her ikisi birbirine karıştığı için düşüncesi kıt insanların ayırım yapamaması normalleşmektedir.

Meselâ vakur insan ile mütekebbir insan arasında sureta davranış benzerliği olmasına rağmen biri olgunluk ve faziletli ise diğeri alçaklık ve seviyesizlik örneğidir. Birinde diğerkâmlık ve insanlar için kendini feda etme erdemi varken, diğerinde ben merkezli bir yaşayış ve egoizim mihrakında bir kısır döngü veya fasit daire mevcuttur. Düşünce, tavır ve aksiyonlar bu mihrakın çevresinde dönmektedirler.

İşte bu noktada akıllı bir bakış ve düşünceli bir nazar bu iki varlığı birbirinden seçebilirken dûn bir bakış ve seviyesiz bir nazar ikisini birbirine karıştırıp yanlış yönelmeler ve vartaya yuvarlanmalar husule getirmektedir.

Hisset ile iktisadın da aynı paralelde mütaala edildiği ve insanlar arasında muktesit insan ile cimrinin aynı kefeye konulduğunu esefle görmekteyiz.

Halbuki biri den'i bir hareket ve yanlış bir tutum ve alçak bir karakter iken diğeri insanı yükselten ve elaleme yük etmeyen

özgür yaşamasını sağlayan başkalarının mihneti altına girmesini önleyen ulvi bir hareket ve karakter yansımasıdır.

Böyle kavram kargaşalarının olmaması için ne yapmak gerekli? Elbette en önce akla gelen insanların kültür seviyelerini yükseltmek ve onlara bakış açısı kazandırmak ve müsbet adese ile çevreyi tarassut etmelerini sağlamak gerekmektedir. Birbirinin içine giren bu kavramlar yanlış kapı çalmalar ve yanlış lider peşinde koşmak gibi insanları hayati bazı hatalara sürüklemektedir. Tabii bu üslup benzerliğini tefrik edemeyenlerin oluşturduğu toplumlar da içtimai yanılgılara düşme ve kitle aksiyonlarında yanlış çizgilere girme gibi hatalar işleyebilmektedirler.

Cömert ile savruk insan birbirine benzemekle birlikte biri insanların hayat-ı içtimaiyesine ekonomik seviyesine destek ve payanda olurken diğeri iktisat ve ekonomi sütunlarını tek tek parçalayan bir finansman anarşistidir ki onun tehlikesi soyguncular kadar milli menfaatleri yok etmeye yöneliktir.

İşte püf nokta buradadır ve bu iki benzer üsluptaki hareket tarzını birbirinden ayırt etmekte başlamaktadır kritik ve analiz becerisi.

Otorite ve zulüm arasında fark vardır. Ama bu iki kavramda birbirini içinde kaybolup gitmektedir bazı zamanlar.

Zalim bir idareci ile kendini akıl ve vicdanı ile sevdiren cömertliği ve dürüstlüğü ile kabul ettiren bir kişi arasında hükmetme açısından bazı benzerlikler olsa da bu iki şahıs birbirinden oldukça farklı ve belki de tam zıt bir kuvvet yansıması sergilemektedirler.

Böyle bir yanılgıya ancak bilinçli fertlerden müteşekkil toplumlar düşmemekte içtimai ahenk, bu müsbet tarz ve tavırdan dolayı da zedelenmemektedir.

Zalim ve müstebit bir kişi ile disiplinli bir şahıs arasındaki tutum ve davranışlar zahiri benzerlikler arz etse de yapılan işlerdeki muhteva ve aksiyon semereleri açısından biri negatif diğeri pozitif bir imaj sergilemektedir.

Alçak gönüllü ve tevazu sahibi bir kişi ile cidden alçak ve karaktersiz bir kişi arasında da bazı tavır ve hareket benzerlikleri vardır. Ama bu demek değildir ki daima tevazu içindeki bir kişi ile başkalarına menfaatleri icabı öyle görünen yalaka tipler aynıdır ve birbirinden tefrik edilemezler. Rasat kabiliyeti olan, içe nüfuz eden bakışlara sahip şahıslar tarafından bu ve buna benzer bulanıklıklar kendilerine has yöntemleriyle ortadan kaldırılmaktadır. Dehanın birinci ve en önemli niteliği bu farklılığı yakalamaktır bence.

Böyle bir kavram ve tavır kargaşasının önüne geçmek mümkün müdür, bu hal ve durum tamamen ak ve kara, aydınlık ve karanlık, tatlı ve acı şeklinde birbirinden ayrılabilir mi, bu tartışılabilir. Toplum daima böyle bir analizde tam randımanlı bir imbik görevini üstlenebilir mi veya bütün fertler ayni seviyede bir ayırıcı kabiliyet vasfına haiz olabilir mi bunlar tartışma masasına yatırılabilir. Lakin şu kesindir ki medya, basın ve yayın, eğitim üniteleri bu ve buna benzer konularda açıklayıcı çalışmalar yapsa ve kitleleri bilgilendirse, sık sık eğitici faaliyetlerde bulunsa herhalde içtimai bünyemizde bir zaman gelecek bu tarz mikroplar müsbet bilgi antikorları tarafından yok edilecek ve toplum huzurunun bu projesi fiili olarak tamamlanmış olacaktır.

"Ne akıllı adam" derken fertler düşünecek ve onun hakkında artı ve eksileri gündeme getirip kararını ona göre verecek. "Ne cömert kişi" derken bu husustaki örnek davranışları ortaya koyulacak veya fikir süzgecinden geçirilecek kabul veya red ona göre olacak. Doğru veya yalancı kişi bu denektaşına vurularak ortaya çıkacak, kibirli veya vakur insan, alçak etike sahip veya yüksek fazilete mazhar kişi bu mihenge göre tasnif edilecek.

Böylelikle çevremizdeki kişilerden tutun içtimai ve siyasi alandaki starlara kadar her kişi bizim zihin ve vicdan kriterimizde kendine has çizgisiyle değil bizim ölçülerimize göre değerli veya değersiz bir seviyede görülecek.

Bu gün kriterler yok olmuş, ölçüler rafa kaldırılmış, mihenkler küflenmiş, denek taşları parçalanmış olduğundan yalan doğru, kötü, iyi, hata, sevap, sevgi ve kin, olgun ve ham birbirine karışmış ve bu kargaşa içinde çalan çalana çırpan çırpana bir gidiştir gidiyor.

Böylesine kavram kargaşalarının fiili olarak yaşandığı bir toplumda huzur ve saadetten ve içtimai yükselişten, dirlik ve düzenden de bahsetmek hayalden başka bir şey değildir.

Gelin bu kavram, üslup ve tavır kargaşasına bir dur diyelim. Toplumun siyasi ve ekonomik basamaklarında durmuş ve insanları avlayan yanlış kişileri ya ıslah edelim veya etkinliğini yok edecek çalışmalarda bulunalım. Maske takıp kitleleri aldatanlar veya "öyle görünüp böyle vuranları" bir bir tesbit ederek onları içtimai bir mikrop olarak toplumun nazarında azledelim. Taki saf ve eğitimsiz kitleler ve bu hususta deneyimsiz kişiler daha fazla kullanılmasın ve güçleri bundan geri boş yere somürülmesin.

İsyancı

Gözlerimi yumdum bir gece huşu içinde zikir için. Göz kapaklarımı indirdim ruhumun dış dünyaya açılan penceresine. Kepenklerini çeker gibi bir dükkânın. Panjurlarını kapatır gibi bir pencerenin. Fakat gözlerimi yumar yummaz bir kısım isyancılar dikildi karşıma. İç dünyamda. "Dışa açılmak istiyoruz hürriyet" diye... "Ne hürriyeti bu?" dedim onlara. "Bizi baskı altına alıyorsun. Ruh dünyana kapatıp hapsediyorsun. Biz ise dünyanın zevk ve eğlencesini tatmak istiyoruz" "Sen ise tutturmuşsun bir zikir, fikir o mücerret iklimde hücre mahkumu gibi zincire, prangaya vuruyorsun bizleri. Biz hücre mahkumu gibi ızdırap çekmek istemiyoruz. Belki zevk ve eğlencenin meltemiyle okşanmak, onun tatlı iksirini yudumlamak, onun güzide meyveleriyle doyup, kanmak istiyoruz. Hürriyet, hürriyet..."

Gözlerimi açmak, dış dünyaya salmak geçti içimden onları bir an. Fakat bu mağlubiyet olmaz mıydı? Bir anlık tahakküme dayanamayan bu duygu ve hislerle ben nereye kadar gidebilirdim hayat yolunda. Hangi kutsi menzile erebilirdim sonsuzluk şehrahında? İçimde bir yığın isyancı beslemişim meğer. En ciddi dakikalarımda bana baş kaldıracak iblis piyonları yetiştirmişim. Onları nasıl doyurmuşum bunca sene. Onları nasıl gıdalandırmışım. Bilmiyorum, bilemiyorum.

Fakat işte şimdi baş kaldırdılar sahiplerine. Kalbe isyan ettiler. Ruha sitem oklarını gönderdiler. Ben bu çorak hislerle, kıraç

duygularla mı gireceğim kabre. Üstüme kepenk misali kabir tahtaları konunca karanlık çökünce, kabrin derinliğine bir ışık bile yokken nasıl dayanacaklar bu bir anlık göz kepenklerinin üstlerine kapanmasına dayanamayan, zikir ve dua iklimine giremeyen ham duygular, ermemiş hislerim.

Anladım ki onlara bir ders gerekti. Onları yola getirmek gerekti. Hafızamın cebini yokladım. Bir ilaç aradım bu hastalığa, bir merhem aradım bu yaraya. Birden bir şey geldi elime. Sanki koşar gibi bir reçete geldi. Okudum onu. Oruç yazıyordu üstünde. Nefsi susturacak tek çare oydu. Tekebbür ikliminde firavunlaşmaya çalışan nefsin boynuna açlık yaftasını asıp onu dünya zevk ve eğlencelerinden idama mahkum etmek yegane çareydi onu yola getirmek için.

O gece sahura kalktım. Sanki sihirli bir çubuk dokunmuş gibiydi iç dünyama. Hayret daha oruca kalkar kalkmaz içimdeki isyancılar ve onların elebaşları sus pus oldular. Biliyorlardı başlarına gelecek açlık ve susuzluk felaketini. Bu başka bir oyunuydu onların. "Hani biz artık yola geldik, adam olduk bırak şu orucu." der gibi bir sessizlikti bu. "Ben kaçın kurduydum, hiç bu sus pusa aldanır mıydım. Sahura kalkmamak için bana hazırlanmış bu tuzağa düşmedim. Bir kaç lokma yemek için mutfağa gittim. İçimden yalvarış sesleri geliyordu. "Ne olur bizleri bir gün boyunca aç susuz bırakma." İş ciddiye binmişti çünkü. Şimdi yalvarışın senfonisini dinliyordum, içimde. Hiç aldırmadım. Oturdum sofraya.

Sahur yemeğini afiyetle yedim. Bir oh çektim onun ardından. Bir ferahlama duydum ruhumun en derin köşelerinde. Demek iblis piyonu nefis isyandan vazgeçmişti. Hayır hayır vazgeçmedi. Onu tanırım. O vazgeçmez. Biliyorum. Olsa olsa yeni bir tuzak kuruyordur bana. Geçireceğim gün içinde beni bıktıracak, harama nazar arenasına çekecek, çok konuşmak girdabına

yuvarlayacak, dostlarımın kalbini kırma vakumuna itecek nice tuzaklar hazırlıyordur kim bilir.

Hazırlasın bakalım. Ben de onu kapalı gözlerimin altına hapseder fikir ve ruh dünyamda zikir ve tefekkürün zincir ve prangalarıyla mahkum ederim. Eğer yola gelmezse diğer gün yine oruçluyum bunu bilsin...

Terbiye Ufku

"Hamd bütün âlemlerin Rabbi Allah'a mahsustur."

Can damarı eğitim. İnsanın ilk meselesinde can damarı. Üç unsur en önemlidir onda, Terbiye eden, terbiye edilen ve itminan ifadesi, kadirşinaslık örneği olarak teşekkür. "Bana bir harf öğretenin kırk yıl kölesi olurum." kutlu zirvesine erebilmek.

Eğitenin selahiyeti en başta gelen meseledir eğitimde. Onun üstün vasıflarla mücehhez olması, eğitme unsurlarını üstünde bulundurması gereklidir. Merhamet ve şefkat ise bu hususta başta gelen en mühim sıfattır bir eğitici de bulunması gereken. Bu merhamet ve şefkatin iklimi eğitilen kişiyi önce kuğu kanadı gibi sarmalıdır. İpekten bir tül gibi titremelidir bu sıfatlarıyla eğitici müridinin üstüne. Şefkat ışığını cömertçe sunmalıdır sonra. Başlarını okşar gibi, zülüflerini tarar gibi sunmalıdır ilk ve son dersini öğrencilerine. Karizmatik bir yapıya sahip olmalıdır eğitici. Üstün vasıflı olmalıdır. Hakk'ın ayinesi olmalıdır gönlü. İsim ve sıfatlara azçok makes bulunmalıdır ruhu. Çağlayanlar akıtmalıdır ruhunda bu ulvi iksirlerden. Ab-ı hayatlar akıtmalıdır öz kaynağından filizlerine, körpe fidanlarına. Yedi renk misali yedi sıfat onun öz mayasında daima ışık ve nur damıtmalıdır. Diri olmalıdır o. Ruhen dipdiri ve hüşyar olmalıdır. İlim sahibi olmalıdır. Ledünniyatı sağlam maddi ve manevi bilgisi tam tekmil olmalıdır. Gerçeği söylerken hiç bir kayıt altında olmamalıdır. Hürriyet onun bilgisinin kanatları, fakat kendi kendine ayakta durabilme kudreti onun yüreği mesabesinde bulunmalıdır.

Eğitilende itaat en mühim unsurdur. Işık oyası, nur mayası için göğsünü güneşin ateşten oklarına çeviren meyveler gibi itaatkâr olmalıdır. Zira olgunlaşmanın ilk basamağı çileye katlanmasını bilmektir. Gassalın elindeki meyyit gibi itaatkâr olması gerekir onun. Sağa sola çevrilen ve asla bu temizlik ameliyesinde ses çıkarmayan meyyit gibi sonsuz bir itaat çizgisinde kendini terbiyecisine teslim etmelidir. Eğitendeki karizmatik vericilik kadar eğitilende de karizmatik bir itaat ve alıcılık özelliği bulunması gerekir. Sağanak yağmurlar altında bulunup da bir damla su emememiş olan granitler gibi değil. Tevazu kanatları yere serilmiş ve verileni almaya müheyya toprak gibi. Yoksa bir semere elde edilemez eğitilenden. Önce itaatin kemendini boynuna geçirmesini bilen eğitilen bu kutsi mektepten içeriye girmeye hak kazanmış demektir. Gül bitiren toprak olmaya. Fidanlar yetiştirmeye müsait ve o vasıflarla mücehhez zemin olmaya.

Eğitimin üçüncü unsuru da verilenler karşısında kalbî teşekkür, meyvelerin yüzünde tebessüm şeklinde beliren bir şükür pırıltısıdır. Hamd ufkuna kanatlanmaktır. Zaten her fidan az çok verdiği meyvelerle bunu çevreye sunmaktadır. Eğer bu teşekkür çizgisi olmazsa terbiye tamamlanmış olamaz. Zira verilenler muhatabında tam ikna edici bir mahiyette tezahür etmemiştir. Ruhuna işlememiştir bilgi eğitilenin. Kalbine sirayet etmemiştir verilen gıda öğrencinin. Demek ki öğrencinin dudaklarındaki tebessüm, gözlerindeki ışıltı ve öğretmenine karşı duyduğu şükran hisleri gayenin hedefe ulaştığını, gösterir.

Bunun zıddı ise sonuçsuzluk ifadesidir.

Bu üç unsur eğitimin temel öğesi olması hasebiyle ilk önce ele alınacak meseledir. Milli eğitimi bu üç sacayağı üzerine kurmak hedeflendiği takdirde yüzü güldüren bir sonuç elde edilecektir. Aslında basit gibi görülen ve çok kez nazar-ı itibara alınmayan bu unsurlardaki adamsendecilik bugün eğitimimizin laçkalaşmasına sebeb olmuştur. Bizler, eğitenin karizmatik

özelliklerle mücehhez olmasına, onun maddi ve manevi formasyonları itibariyle dört dörtlük bir yapıya sahip bulunmasına çalışıp, bunun ardından eğitilende de itaat şuurunun geliştirilmesine ve en son olarak yine eğitilende şükran ifadesi olarak verilenlerin şuuruna erip takdir ufkuna ererek, kadirşinaslık çizgisine ulaşması odağına bütün gücünü teksif etmezsek bu eğitim yolunda daha çok badirelerde tökezleyeceğiz demektir. Asla özlenen hedefe varamayız. Belki vardığımız noktalar birer yalancı tan gibi bizi aldatacaktır. Belki bir serap görme aldanışıyla bizi bir kaç saniye mutlu edecektir ama asla asıl iksiri yudumlayamayacak ve "Elhamdülillahi Rabb il âlemin" ayetindeki gizli, sırlı hazineyi taktir etme ve bunu madde planında, pratik hayatta uygulama seviyesine eremeyeceğiz.

His ve Özlem

Onu en şefkatli bildim küçük yaşta. Evimiz bir tepenin başındaydı. Oraya doğru yorgun argın çıkarken minik beynimi meşgul eden önemli bir fikirdi bu. Gönlümde ilk filizini çıkaran his ve yüreğime ilk şuasını gönderen aşk şulesi.

Onu küçük yaşta sevdim. Saçımı okşayacak sadece onun mübarek eli olduğunu farkettim. Yokuşu çıkarken evet evet alnımdan akan terler kaşımı teğet geçip yanaklarıma doğru yürürken özüme dökülen bu ılık, tatlı his yağmuru ve duygu meltemiydi.

Hâlâ da yüreğimin bir kenarında o taze filizler meyve vereceği anı kollamakta. Kalbime dalbudak salacağı mevsimi beklemekte. Küçük beynimi meşgul eden şefaat istek ve arzusu yüreğimi ona doğru sürüklüyor ve bir dilenci ve köle gibi onun kapısına ram ediyordu.

Dağınık saçlarımı tarayacak ve beni sıcacık şefkat ve merhamet dolu sinesine basacak olan, alemlere rahmet olarak gelmişti. O her başın teskin olacağı göğüs, her yüreğin sevda kemendine dolanıp ufkuna ağacağı ve kendini yokluğa salacağı umman idi.

Çimen kokusu burnumun kılcallarından ruhumun en derin köşelerine yayılırken ben minik yüreğimin firuze kristalinde af yüklü bir dünyaya hicran meyini damıtıyordum.

Mevlit okuyan hocaların onun ismini anarken nasıl hıçkıra hıçkıra ağlamadıklarına ve gözyaşları içinde boğulmadıklarına

hayretle şaşardım. Ona gözyaşı ayaklarıyla ve dua damlacıklarıyla, yanaklara süzülen hüzün ve sevda katreleriyle yanaşılacağını sezmiştim ama çevremde bunu yaşayan bir göz, bir sine, bir yürek göremiyordum.

Dedem tüllenirdi böyle zamanlarda gözümün önünde. Sanki onun kara kaşları yer yer beyazlamış sakalı ve simsiyah gözleri sis ve dumanlar arasından çıkıp hayal çerçeveme yerleşirdi. Zira onun gece teheccütlerinde inleyişini ve namaz kılarken ağlamaktan titrek sesinin ritmini asla ve asla unutamazdım. Onun âşık olduğunu biliyordum. Sevdalı bir yüreği olduğunu çok iyi idrak ediyordum. "Allahümme salli ala seyyinidina Muhammedin selaten tüncina biha min cemiül ahvâli vel âfât" diye başlayan namazın ahirindeki duasını dikkatle dinlerdim.

Çimentepe'nin dağ havasını ciğerlerime çekerken özüme de bu soluk can verirdi.

O'nu dedemde görürdüm çok kez. Dedemin siluetinde onun güzide çehresini hayal meyal hissederdim. Enseme değen öpücükle Hasan ve Hüseyin (r.a)in iklimine girerdim sanki. İsmim Mehmet. Dedeminki de. Ya O'nun ismi. İsimlerin hası ve Mehmet isminin aslı. Belki onun harflerinden derlenmiş bir bağ çiçekti ismim. O bahçeden devşirilmiş bir demet gül, bir buket sümbül veya manolya. Buna memnunum. Onun için ismimi seviyordum. Ve ömrüm oldukça sevecektim. Ve ismimin kaynağına meftuniyetimi ömür boyu yüreğimin en münteha noktasında paslanmaz bir cevher gibi taşıyacaktım.

Dağ yolundan evimize yürürken belki de zorlukların kolaylığa tebdil olacağı ufku yakalamıştım. Belimizi büken şu hayat yokuşunda bize yar olacak en vefalı dostun şefkatini sinemde hissetmiştim. Merhametini yüreğimin dokularında, ruhumun zerrelerinde duymuştum.

Ne söğüt ağacının salkım-misal dalları ve saç örgüsü-misali yaprakları, ne kavak ağacının zirvelerindeki alkış tufanı ve şenlik benim gönlümde, bu sevdaya denk bir şevk veremezdi.

Deponun akan suyunda yıkanan mahalle çocukları eğer bu iklimi o gün fark etmiş olsalardı hemen yüreklerini o ummanda yumak ve dirliğe ermek için koşa koşa o sahile gelirlerdi. Ama babalar başka şeyler öğretiyordu o zamanlar oğullarına, kızlarına. Kız iyi bir koca bulmanın oğlan da paşa olmanın yollarını gözlüyordu. Belki gerçek paşalık yürek atölyesinde dövülüp şekillenen bu sevgi ve aşk yıldızındaydı. Omuza takılması ötelerde vuku bulacak olan şefaat apoleti.

Ne şair olmaktı gayem ne de yazar, iyi bir aşık olmanın yolunu gözlüyordu ruhum derinden derine. Küçük yaşta bu bekleyişime ne zaman karşılık gelirdi ötelerden. Sevgili ne zaman bana da bir muhabbet iksiri sunardı da yüreğim tamamen O'nun olurdu ve ben kendimi sıyırırdım şu fani gölgelerden.

Ne zaman tam olgunluğa ererdim ve ruhum dervişliğin postuna oturup kainatı seyrederdi yürek penceresinden. Sonra da zikir ve teşbih ile miracî bir çizgide yol alırdı ömür boyu. Her varlıkta Rabbani bir iz, bir renk bir çizgi müşahede ederek. Fakat onun muallimliği olmadan okunmazdı bu yazılar. Bir şey anlaşılmazdı bu şifreli dillerden. Onun hocalığı el vermeden atom elifbası ve galaksi mecellesi bilinemezdi, çözülemezdi, anlaşılamazdı, öğrenilemezdi.

Dağın yamaçlarından tepenin ucundaki evimize doğru giderken ne böğürtlenlerin karadutu hatırlatan rengi ve tadı, ne de ekşikulakların çimenlerin üzerindeki zümridi tebessümü beni bu duygu ve düşünce kadar meşgul edemezdi. Onu seviyordum. Ama onun en önce şefkatine ve merhametine aşıktım. O yüce Nebi'nin af iklimine bu karasevdamı tuhfe gibi sunarak onun kapısında bir geda misali bel kırıp boyun büküyordum.

Serenat

Gözlerimi gökyüzüne çeviriyorum. Oradan aşağıya doğru kayıyor bakışlarım. Gözlerimi okşayan ne? Yok yok sadece gözlerimi değil? Zülfümü okşayan, içime şefkat ve merhamet esintileri salan çizgiler var tabiatta. Yıldızların kainat damını teşkil eden yaldızlı örgüsü, atmosferin zararlı ışıkları süzüp yararlısını yeryüzüne bırakan güçlü imbiği ve beynimizi koruyan kafatası mahfazası, hatta onun da üstünün yine korunsun, diye saçlarla kaplanışı binlerce şefkat ve merhamet esintisi gönderiyor kalbime.

İnsan kendini emniyette hissediyor kainata bakınca... Her şey sanki (ona müzahir) bir sonsuz güç ve kudret tarafından gözetim altında tutuluyor.

Bir şefkat eli sanki erkeğin yüzünü okşuyor. "Bu, dış dünyada tabiat şartlarından fazla etkilenecek, soğuk sıcak onun yüzünü yıpratabilir. Bir örtü ile(sakal) yüzü örtülsün." diyor. Sonra kadına dönüp: "Bunun çoğu vakti evde geçeceği için böyle bir fıtri örtü gereksiz. Hem ondaki zerafete uygun düşmez." deyip yine ruhu derinden kavrayan ve kendine çeken şefkat ve merhametini ve hikmetini gösteriyor.

İnsan yerden göğe, gökten yere bakışlarını gezdirse bu merhamet çizgilerini görür ve tefekkür zincirine yeni yeni ümit ve aşk mücevherleri takar.

İşte böyle bir tablo karşısında, kalbe ve ruha ilham esintileri sunan ve onu şefkatin kollarına çeken, onun başını itminanın bağrına yaslayan, şefkat ve merhamet çağlayanını gören

insan elbette aşk ve vecd kanatlarını açar ve O zat'a doğru pervaz eder.

Eğer insanın aklında bir bozukluk yoksa ve fikrinde bir çürüklük bulunmuyorsa, kalbi bir maraz ile alil değilse elbette bu şefkat ve merhamet ummanını keşfedecek ve ruhunu bir beyaz yelkenli gibi onun duru ve durgun sularına bırakacaktır.

Bütün şüphelerin ve iç sıkıntılarının altında yatan yegane sebep bu şefkat selini görmemek veya hissetmemektir. Bir kez insan gözünü yıldızlardan aşağıya doğru gezdirse ve zihni de onunla beraber basamak basamak çizgi çizgi merhametin yivlerinde dolaşsa o zaman gerçekten mutlu ve mesrur bir kalb ile huzursuzluğun kaosundan kurtulacak ve kendini O gizli gücün engin rahmetine teslim edecektir.

Gözlerimiz kainatı dolaşırken dağılan zülüflerimizi okşayan bu el ile yücelere kanatlanmak azmini içimizde duyuyoruz. Bizi "Yalnız değilsin korkma, seni seviyorum kulum. Sakın ürkme ve kendini boşluğa bırakıp zevale mahkum etme" diyen o ses ve nefes ile kendimize güven duygusu kazanıyoruz. Bir küçük varlık olarak tam sıkıntı otağına ve günah bezmine demir atacakken bu elin başımızı okşaması ile yeniden diriliyoruz. Kalbimizdeki sönmeye yüz tutmuş yaşama ateşi yeniden parlıyor ve alevleri bütün ruhumuzu tekrar kavurmaya başlıyor.

Gözlerimi yıldızlardan aşağıya keç kez gezdirdim ise asla bu şefkatten uzak bir eksiklik, bu merhametten ırak bir gedik bulamadım. Bizi saran kudret tam sarmış. İçimize, kalbimize, ruhumuza, şah damarımıza kadar nüfuz eden bu gücün aşkı ve sevgisi ile doprolu olmamak gerçekten büyük eksiklik.

Bir anne şefkatiyle bizleri şefkat kollarına almış bu zatı eksik sıfatlardan tenzih etmek ve Allahuekber sedası ile tebrik etmekten başka bir çare yok.

Haydi öyleyse gönlüm. Secdeye koy başını ve eğil toprağa şöyle. Sonra tevazu ikliminde iki büklüm olmuş halinle ağla, inle ve feryat et.

"Senden başka Yâr, senden başka Sevgili, senden başka Hakiki Mahbub yok Allahım" de ve tekrar tekrar kalu beladaki ahd ü peymanını yenile ve "Rabbimiz sensin, şefkati merhameti engin olan yalnız sensin sen" sözünü kerrat sefer dudaklarından bir seranat şeklinde göklere yükselt...

İki Çengel

Dünya yüzünde iyi kötü, doğru eğri, acı tatlı, karanlık nurlu fikirler, aksiyonlar mevcut. Birbirine girmiş bir sürü aşk, kin, sevda, nefret, ümit, karamsarlık dünya atmosferinde binbir şimşek çakmasına sebep olmakta. Bu şimşekler bazen doğruyu, güzeli bir an aydınlatsa da kötünün, karanlığın karabasanı birden onun ışıklı yüzünü örtmektedir.

Bir savaş mıdır bu. Yoksa bitmeyen bir kavga mı? Bir kaos mudur bu? Yoksa güzelin ve iyinin filizlenmesi için gerekli bir zemin mi?

İnsanoğlu idealsiz ise hareketlerinde bu istikametsizlik sebebiyle zikzaklar görülür. Bunu engellemek mümkün değildir. Bir fikir çerçevesinde hareket eden kişilerin tavırları daima ahenklidir. Hele hele doğru bir fikir çevresinde aksiyonlarını zaman gerdanına inciler gibi dizen insanların hamleleri gayet göz alıcı ve parlaktır. En kötü fikirlere sahip kişiler bile eğer davasının adamı ise hareketlerinde bir uyum ve ritim sezilir. Davranışlarında bir denge mevcuttur.

Yalnız kötü yolun yolcusu içindeki karanlığı dışa yansıtır. İnsanların içine kin ve öfke zehrini şırınga eder. Ümidi aşkı rafa kaldırmıştır. Şu düşünce tarzı onların hayat felsefesini teşkil eder: "Hiçbir zaman insanlar düştükleri bunalımdan kurtulamayacaklardır. Bunalım onların suyu, ekmeğidir. Bu gıda kesildiği gün sanat, edebiyat, ilim, felsefe, ekonomi, teknik biter. Suyu kesilmiş bir değirmen gibi durur bu verimli çark."

Ne kadar objektif bakarsak bakalım doğruya ve iyiye kitleleri çekmek için hamle ve aksiyonlarını sergileyen insanlar ile kötüye, çirkine insanları yönelten kişiler arasında siyah ile beyaz, karanlık ile aydınlık arasındaki fark gibi bir zıtlık var. Bu fark beslenilen kaynakla yakından ilgilidir. Zehir ile beslenen kişinin hücrelerine kadar sinmiş bu negatif güç elbette fikir, düşünce ve aksiyonlarında en açık şekilde görülür.

Işık ile beslenen, aydınlıktan gıda alan kişilerin de ayni şekilde aldıkları pozitif kuvvet onların dimağlarından süzülür zamanla ve insanlara sunulur.

Ben birbirine görünüşte benzeyen ama içerik olarak asla küçük bir benzerliği dahi olmayan bu iki hamleyi iki çengele benzetiyorum. Biri insanları en güzel fikir iklimine, en ışıklı düşünce, his atmosferine çekmek için kullanılırken diğeri en acılı ve ızdırablı girdablara, en karanlık iklimlere itmek için kullanılıyor. Çengel ters çevrildiğinde hançer olur. Onu mutluluk yoluna insanları alıp götürmek için de kullanabilirsiniz, karınları deşmek, insanlara zarar vermek için de.

Evet, bu gün kaynağına bakmadan bu iki hamle ve aksiyonu "Vatan millet sakarya" der gibi birbirine karıştırmak, bir yumakta toplamak, bir potada eritip bütünleştirmeye çalışmak gayet basit, tutarsız düşünce ürünü bir harekettir.

Kardeşçe yaşamaya evet, bir vatan sathında el ele olmaya evet ama fikirde, düşüncede aynı kaynaktan besleniyormuş gibi yekpareleşmek asla. Böyle bir şey zaten olamaz. Gecenin gündüz, gündüzün gece olması kadar abes bir şeydir bu. Hayal gazelhanlığını bir tarafa bırakıp herkes kendi dünyasının nakışlarını örmeye baksın. Ma'şeri vicdan hangisine yönelirse bir gün onun ikilimi sarar zemini. Ne dersiniz?

Roller

Herkes bir başkasının rolüne özeniyor dünyada. Bir sahne olan şu alemde herkes kendi rolünden kaçış içinde. Sıkılıyor mu nedir? Çerçevesi dar mı geliyor rolünün? Çevresinde daha cazib rollere özeniyor. Halbuki bütün roller cazibtir hayatta. Önemli olan en iyi şekilde, senaryoya uygun rolünü oynayabilmek.

Dilenci rolünü güzel oynayıp ödül alan bir aktör düşünün. Kral rolünü kötü oynayan bir aktör hayal edin. Burada rollerin üstünlüğü değil kabiliyetlerin üstünlüğü söz konusudur.

Bizler şu alem sahnesinde insan kostümleriyle girmişiz oyuna. Rengi şekli biraz değişik olsa da temelde hepsinin kostümü aynı sayılır. Fakat hayvan rolüne özenenler var. Kendini o rolün çemberi içine iten ve sırf behimi arzularını düşünen ve o merkezde rolünü ifa etmeye çalışan kişiler mevcut.

Tabii kendi rolü ortada kalıyor böylelerinin. İnsan olmanın hakkını veremiyorlar. Buudlarını keşfetmenin, kendi sırlarına muttali olmanın hakkını veremiyorlar. Belki enerjilerini başka yerde kendine ait olmayan işlerde harcıyorlar. Tefekküre, ötelere hamle yapmaya, içine inip özde derinleşmeye hem vakit hem güç bulamıyorlar.

İnsanın hayat senaryosunda sadece bir rolü hakkiyle oynamaya gücü vardır. Roller çoğalınca hafıza karışıklığa uğrar. Müşevveş bir iç panoraması çıkar ortaya. Özde güç biter. Daha güçlü hamleler için kuvvet kalmaz. Yani gece barda, pavyonda vakit geçiren, meşkeden bir adamın sabah sahneye çıkması gibi bir kötü durum çıkar ortaya. Yarı sarhoş seyircinin karşına çıkan oyuncu nasıl çok yerde hata yaparsa ve rolünün sözlerini bile

unutursa insan da hayat sahnesinde kendi rolünü bırakır da başka rollere özenirse böyle fahiş hatalarla dolu bir ömür yaşar. Fakat sonunda kaybeden yine kendisi olur.

Mesela rolünü en iyi şekilde oynamaya gayret eden bir öğretmen senaryosunun merkezine insan olmayı yerleştirdikten sonra o temel üzerine neler neler bina eder. Bir işçi, bir sanatkar rolü, bir mühendis ve doktor rolü de aynı böyle temel bazı esasları hazmettikten ve kabul ettikten sonra en iyi şekilde oynanır.

İnsan öğretmen, insan mühendis, insan doktor rolleri de diyebiliriz biz bunlara. Mesela şefkat ve merhametle öğrencilerine iyilik ve güzellik duygusu aşılayan bir öğretmen, gayet merhametle ve acıma duygusuyla hastalarını tedavi eden bir doktor, hiçbir şekilde demirden, çelikten, çimentodan çalmayıp yaptığı binayı sağlam teslim eden bir müteahhit temelde insan rolü üzerine diğer kostümlerini giymiş demektir. Oynadığı rolü de hakkıyla yerine getirmiştir.

Bunun dışında kötü, hışımlı, hain tiplerin acımasız şahısların oynadığı rol ne olursa olsun insan olma temeli dışındaki bir merkezde gerçekleştiği için hakkıyla yerine getirilmemiştir.

Kendimize düşen, kaderin bize biçtiği rolü usulünce yerine getirelim. Senaryomuzu iyi tetkik edelim. Hele hele bu rolü özet olarak oynamış, belki bütün rollerin izi kendilerinde az çok bulunan karizmatik insanların hayatlarını iyi inceleyelim. Onların hayat panoramalarından kendi dünyamıza çekebileceğimiz izdüşümleri gönül kapımızı açıp kalb ve ruhumuza aksettirelim.

Sevmek ve merhamet duygularından, hak ve hakikat yolunda yürüme tarzlarından güzide hasletleri kendi rollerimiz içine ışık ve nur şeklinde serpiştirelim. O zaman rolümüz daha da kolaylaşacak ve hayat sahnesinde kendimize düşen vazifeyi yerine getirmiş olarak rollerin karşılığının alınacağı aleme doğru huzurlu ve mutlu bir şekilde yürüyeceğiz. Yoksa sahnede yuhlanan veya insanlık aleminden tardedilen bir müflis gibi şu dünyayı terketmek ve ötelerde de mücazata çarptırılmak ihtimali var.

Bir Kabrin Kenarında

Bir gün bir mezaristanın yanından geçerken durun. Yüzünüzü kabristana çevirin. Sonra üç ihlas bir fatiha okuyun. Daha sonra dinleyin oradan yükselen ve kulağınıza çalınan sesleri.

Nağmeleri, feryatları, acılı haykırışları, ümitli bekleyişleri ve yeisle inleyişleri...

Bakın her yığın toprak bir feryada gebeymişçesine şişkin duruyor. Sanki içinde bir yanardağ volkanı patlamak için hazır bekliyor. Bir bahar ümidi sanki tohumlarını yumak yapmış toprak üstüne filizlenmek için haşr-i ekberi bekliyor...

Bir dinleyin mezar taşlarını, bakın neler neler söylüyorlar insana. Boşa geçmiş ömürleri sorgulayan hakimler gibi dikilmişler ölünün baş ve ayak ucuna. Sanki sual melekleri dikilmiş gibi ölünün yanı başına ve bütün hayatını sorguluyormuşçasına bir uzun bekleyiş tablosudur bu.

Yıkılmış taşlar, kırık mermerler, çökmüş mezar toprağı, üzerinden otlar bitmiş taze, eski mezarlar, selvi gölgeleriyle sakin ve durgun bir durağı hatırlatan kabirler insana neler neler söylerler.

Dilsiz kalmış ve asla konuşamayan ölülerin hallerini bu tûde tûde topraklar ne güzel anlatır. Halsiz ve mecalsiz düşmüş yorgun yolcular, üzerine toprak yorganını çekmiş uykuya dalmışlar gibi. Ne zaman uyanacakları belli değil. Ne zaman gözlerini açacakları meçhul.

Bazı mezarlara güller, zambaklar dikilmiş. Her biri onlarca çiçek açmış bu güzel kokulu çiçeklerden acaba ölülerin haberleri

var mıdır? Yoksa bir dua bu çiçeklerden daha mı elyaktır onlar için. Bir yakarış, bir damla gözyaşı o çiçeklerin yaprağındaki çiğlerden daha mı ferahlatıcılıdır kabrin sakinlerine.

Bir gün bir mezaristanın kenarından geçerken dur ve dinle. Öten böceklerin ve uçan kelebeklerin arasından sessiz bir anı kolla ve can kulağıyla eğil mezaristanın üzerine. Adeta onun nabzına koy elini ve ateşli vuruştan, çılgın ağlayışları, deprenişleri ve feryad edişleri sevinç çığılığıyla ötelerdeki makamını seyredişleri sez ve anla. Ama can kulağınla ve ruhunun parmaklarıyla duy ve dinle.

Bazısı genç yaşta kara toprağa girmiş bazısı ihtiyarlamış ve beli bükülmüş halde toprağın bağrına kıvrılıp uzanmış bu ölülerin ne bir sözünü, ne bir nefesini duymayız artık. Bundan geri onlar toprak altına girmiş çekirdek ve tohumlar gibi bir bekleyiş içindedirler. Zaman çark edip bahara tebdil oldukta onların acbüz-zeneplerinden fışkıracaktır yeni insan. Ama bir kısmı başaşağı, bir kısmı yüz üstü, bir kısmı daha başka başka türlü haşrolacak günü bekliyor bu kış, zemheri, bahar ve sonbahar yolcularının. Evet mezaristanda dört mevsimin dördünü de yaşar insan. Basiret gözüyle seyerederse kabrin içindeki neşideleri, acılı çığlıkları, azablı serzenişleri, amansız haykırışları ve neşeli kahkahaları. Bir gücülük belirir dudağımızda, bir tebesssüm, bir hüzün, bir sevinç, bir kederle güleç veya abus hal alır çehremiz, aydınlık, gündüz aydınlığına, karanlık, gölgelerle kapkara ve zifiri bir renge bürünür. İşte kabristandan gönlümüze akseden mâna tayfları, metafizik şuleler ve acılı efganlar, amansız böğürmelerin çehremize yansıması böyle olur.

Bir gün bir kabristanın yanından geçersen dur ve temaşa et çiçeklerin, böceklerin, kara toprağın, atomların elementlerin, teneşirden tabuta, tabuttan toprağa koyulmuş cesetlerin, kurtçukların yiyip bitirdiği tenlerin, kupkuru iskeletlerin ötesinde bir oluşumu, bir hercümerci, bir bahar enmuzecini, bir cehennem

özetini. Dur ve temaşa et ki hayatını bu güne göre değil yarına, geleceğe göre tanzim edesin. Temaşa et ki toprağın altına girip hesap vereceğin ana göre ömrünü dizayn edip düzenleyesin. Adımlarını ona göre atasın. Kabristanın kenarından geçerken dahi, temaşa anında bile çevrendeki günahlara bakma hoyratlığını bırakasın. Gözünde yaş, gönlünde ızdırab olduğu halde bile sinema afişlerindeki filmlerin nasıl bir macera olduğunu düşünmeyesin. Kabrin perdesi altındaki alemleri basiretinle seyrettiğin halde ve gideceğin yeri tesbit edebildiğin anda bile hayatın cümbüş ve toyu ile meşgul olmayasın. İyice derin hisset bu kabri. Mezar taşları sana ne söylüyor iyi dinle, can kulağıyla izle onların sana gösterdikleri ve ibret levhası halinde gözün önünde arz-ı endam ettirdikleri âlemi. İyice izle ve duy ta yüreğinin en derin köşelerinde yolculuğunu. Bir gün karanlık çukura gireceğini, sual melekleriyle karşılaşacağını, kabrin sıkı ve sıkıntılı ortamında bunalacağını, ömrün iğneden ipliğe hesebanı vereceğini iyice idrak etmeye çalış! Ve ellerini aç o duvarı eskimiş birkaç taşı yere düşmüş bir harabe görünümündeki kabristanın kenarında ve ölüler için olduğu kadar kendi ölümün için dua et. Sana yakın, pek yakın olan ecelin için, seni takip eden ecel celladının bir gün canını alıp layık olduğun yere göndereceği için ağla ve inle. Gideceğin yerin gül-gülistan olması için yalvar. Evet işte kabir taşları bizlere bunu haykırır. İşte yığın yığın mezarlar bizlere zamanın geçtiğini ve insanın en son bu kara çukura gireceğini, çar-naçar o kuyuya sokulacağını ihtar eder. Hem de nasıl hem de nasıl. Ama can kulağı ola ki duya insan. Basireti ola ki göre insan...

Teşrin Yaprakları

Karşımda bir ağaç var. Teşrin ve bahar yaprakları savaş halindeler. Sonbaharın sarı rengi vurmuş bir kısmına. Ve gitmeye hazırlanıyorlar. Bir kısmı mücadele ediyor gitmemek için. Ama iyi biliyoruz ki onlar da bir müddet sonra rengini yitirecek, firuze renkten sarı bir renge hicret edecekler.

Bu mücadele rikkatime dokundu. İçimi ezilir gibi oldu. Yere düşen yapraklar çoktan inanmış öldüğüne. Ve sam rüzgârının kemendinin neler yapabileceğini çoktan idrak etmiş. Dallardakiler biraz daha hayat solumak için mücadele ediyor ama durumları ümitsiz. Ya yeşil olanlar ve hâlâ hayat soluyanlar. Onlar da kurbanlık koyunlar gibi dizi dizi ecel bıçağının boyunlarına inecek anı bekliyorlar.

Teşrin yaprakları bana bir tek karede neler neler ilham etti bu gün. İçimi kah keder kah ümit sardı durdu. Biraz kederden kurtulur gibi oldum bir de baktım ümidin kolları arasındayım. Beni ölümsüzlüğe doğru çekiyor. Fakat bu fani daire içinde olduğundan geçici bir ümid şulesi idi ve çabuk söndü.

Sonra mı ne oldu, dersiniz. "İnsan böyle ecel celladını kurbanlar gibi bekleyeceğine bir sonsuz hayat ümidini aramalı değil mi?" gibi bir his geldi içime. O zaman sam rüzgârı bu ümidin yaftasıyla nasıl da yokluğa karışır giderdi. Ah "çivi çiviyi söker" derler. Fani acıları ancak sonsuzluk sevdaları ve lezzetleri dindirmez mi? Yoksa insan nasıl kurtulur böylesine ızdırab veren sıkıntılardan ve hafakanlardan.

Evet bir ağaçtı gördüğüm. Seyrettiğim sadece yapraklardı. Sarı kırmızı yapraklar ve yeşil bir bahar tablosu iç içe idi temaşa ettiğim karede. Ama insana bunlar sadece birer ibret tablosundan başka bir şey değildi.

Ey insan, diyordu sanki lisan-ı haliyle ağaç. "Şu dallarımdaki yapraklar gibi senin de ömür yaprakların bir bir solacak. Anlar ve demler çiçekler gibi yokluğa dökülecek bir gün. Sen çıplak ağaçlar gibi bir başına kalacaksın. Tek yaprağın bile bulunmayacak üzerinde. Son nefes son yaprak gibi düşecek dalından. Artık cesetten sıyrılmış ve sonsuzluğa kanatlanmış bir ruh olacaksın. Ama istikamet sonsuz bahara ise ne mutlu belki ölümsüz rengin boyasıyla boyanacak ve ebedi solmayacaksın. Lakin ebedi alemi ve ebedi sevgiliyi bulamadınsa ruhun da yaprak dökümüne uğrayacak öbür illerde. Sam rüzgârı gibi saracak gönlünü bütün yokluk mevsimleri. Zaten dalında tek yaprağı kalmamış ruh ağacını kökünden kurutacak ve azap diyarına sürükleyecek bir odun gibi. Evet o gün gelmeden sen kendine gel ve ebedi diriliş bestesini duy. İçini onunla bahar diyarına uyandır. Teşrin yaprakları gibi dakikalar düşerken ömür dalından, sen ümit ve iman dalına yapış. Belki ebedi yokluk denizine yuvarlanmaktan ve acılar okyanusuna garkolmaktan kurutulursun."

Bana tek karede böyle nasihat eden yarısı kırmızı ve sarı, yarısı yeşil bu ağacın öğütlerini dinledikten sonra seccademin güleç çehresine çevirdim yüzümü. İşte sonsuzluğa giden yol buradaydı. Evet tek cihet ve ölümsüz diyara yelken açmak ancak bu sihirli halının üzerinde mümkündü. Sonsuz diyara kanatlanmak isteyen ve sonbaharın ölüm rengiyle ruhunu, düşünce ve hislerini soldurmak istemeyenler için ne güzel bir ufuktu o. Hemen döndüm o yöne.

Bütün teşrin yapraklarını ve teşrine sebebiyet verecek, ümit baharımı silecek meşgaleleri elimin tersiyle itip yüce divana dur-

dum o an. Beni gerçek dosta çeken bu nasihat herhalde ömrümde en güzide ve mâna yüklü dakikaları içermekte, en lezzetli anları özünde taşıyordu.

Bu nasihat için ağaca mı yoksa tabiat kitabından bize bu öğüdü sunan yüce Yaratıcıya mı teşekkür edecektim? Elbette ağacı satır satır önümde mânâ yüklü mesajıyla açan ve "oku kitabımı" der gibi bana bu nasihati sunan yüce Yaratıcıya. Başka kime olabilir ki?

Bulutlar

Ne zaman gökte fildişi renginde bulutları görsem hemen bir neyzen havasıyla uzun ve tiz bir ses içinde yüzer gibi ebedi yolculuğumu hatırlarım. Mavi boşluk içinde yüzen bu beyaz kuğular ruhumun bir gün şu dünya koyundan, körfezinden demir alacağını ve sonsuzluğa süzüleceğini fısıldar. Bulutların arasından geçerek, gözüme kadar gelen bazen bakışımı başka tarafa çevirmeme sebep olan güneşin altın ışıkları ise ebed ül âbâd seferini tamamlamış bir yolcunun Hakk'ın nuruyla karşılama noktasını ve zamanını bana tedai ettirir. Bulutlar dua gibi uçar gider ama yağmur ile ve yepyeni bir hayat soluğuyla geri dönerler.

Bazen bulutları sürgün insanlara benzetirim. Bir yerden bir yere nefyedilen mahkumlara. Tenleri bembeyaz ve lekesizdir ama başkaları bunu bilemez. Onlar başka hapishanelere sürülürken ve gözden kaybolurken tatlı bir hatıra ile gözlerimize bahar şarkısını besteler de öyle çekilirler.

Bulutlar sonsuzluğa yol alan kervanlara benzer. Yükünü dünyaya bırakan ve tohumlara diriltici nefes sunan bu damlalar bir gün yine o kervana eklenir. Dağları bulutlara benzeten ezeli beyanda elbette içindeki suya ve nice seyrü seferlere işaretler var. Dağ gibi insanların bile bir gün yokluğun bağrına sürüklenip şu dünya ufkunda gaybubet edeceklerine remizler mevcut. Yıkılmaz zannedilen en büyük abidelerin bile bir bulut gibi zaman sayfasından silineceğine nice işaretler...

Bulutlar sessiz bülbülleridir göğün. Sakin ve vakur bir akışları vardır gökyüzünde. Ama bizlere sunduğu ilhamlar bitmez

tükenmez. Ruhumuzun çevresini saran 'aura'ya benzeyen dumanlı bakışları ile ellerimizi açıtığımızda göğe, buğu buğu yükselen dua kuğularını hatırlatan kavisleri ve hareketleri ile bizleri uhrevi iklime çekecek çizgiler sunar.

Onlara bakarken ruhanileri hatırlamamak mümkün mü? Sanki ayrı ayrı buudlardan gelmiş binbir ruhani nazarını yeryüzüne çevirmiş bizlere yönelmemiz gereken ufku işaret eder gibidir. Bu ufuk ise içimizde ve gönül pusulasının ibresinin işaret ettiği istikamettedir. Belki ruhun ellerini o ufka açan adam maddi bedeninin kollarını da maddi semaya doğru bir vuslat neşvesi içinde kaldırmaktadır. Bir dilenci edasıyla avuçlarını o engin hazineler sahibinin eşiğine uzatmaktadır.

Bulutların akşam vakti kan revan hali bana savaşçıları ilham ettirir. Muharebeden dönen fakat zafer sevinci yaralarının acılarını unutturan mutlu ve mütebessim savaşçıları...

Haşim bu anda gözümde büyür. Ve güneşi arka plana iterek çizdiği akşam vakti sahnesinde, bulutlarda ışıklarla oluşan bu kılıç ve kalkanların çarpışma seslerini renklerden ve şekillerden süzüp kelimelere kadeh kadeh doldurup kalbimize sunması gayet manidar ve bir o kadar da çoşkuluk vericidir.

Ama yine de beni büyüleyen bulutların gökyüzünü uhrevi aleme benzeten tablosudur. Onları dünyaya gelmek için bekleşen yeni yaratılmış ruhlara benzetirim ben. Damla damla yere inip maddi sadefler içinde inci olmak için gökten yere süzülen yeni yaratılmış ruhlara. Dünya bir rahm-i mader olur o an karşımda. Ve her varlık bir ruh, bir diriliş damlası bekleyen körpe cisim.

Bulutlar işte yine geçiyorlar mavi gökten bir yöne doğru. Tatlı bir süzülüşle ve yere doğru eğik çizgiler sunarak. Bir kısmı geride kalıyor bazılarının. Bir kısmı bölünüp bir başka bölüğe ekleniyor. Ne olursa olsun bu vakur yürüyüş ve ebed yolunu hatırlatan aheste dil değişmiyor. Onlar melek bakışlarıyla,

üzerinde binbir kuş yuvasını taşıyan, nice şehirleri ve kentleri sırtına yüklenip gayb alemine götüren kervanlar gibi yavaş yavaş kayboluyorlar. Biz de bir gün onların yolculuğuna benzer bir ayrılışla bu dünyadan ebedi hayata gitmeyecek miyiz? Bulutlara benzeyen bakışlarımız bir kuğu süzülüşüyle bir başka ufka kaymayacak mı? Yüzümüz bulutu çekilmiş, güneşi gurub etmiş gök gibi solmayacak mı?

Kalbin Bahar İkliminde

Kalb insanın maddi ve manevi ufkunun merkezidir. Onu kozalak misali maddi bedene kan pompalayan zahiri et parçasında aramak yerine daha derinlerde ve metafizik yönde bilmek mecburiyetindeyiz. Yoksa bütün arayışlarımız ve gerçeği bilmek arzumuz beyhude bir uğraştan öte bir şey ifade etmez. Zira insan hangi adese ile bakarsa ve hangi gözlük ile etrafı temaşa ederse bir parça onu görür, bazen görür gibi olur ve görmese de kendini ikna eder ve gördüğü telkiniyle kendi kendini susturmaya çalışır.

Akıl kalbin billurdan avizesidir. Onsuz kalbi düşünmek fanussuz bir lambanın ebed müddet yanacağını ummak gibi bir şeydir. Fakat fanusa fanus kadar ışığa ışık kadar kıymet vermek gereklidir. Belki fanus ışığı dış dünyanın sis ve dumanından, boran ve tayfununden korur ama ışık dış dünyadaki bütün güzellikleri ve çirkinlikleri oraya koyan bir unsurdur. Onun parlak çehresi ile eşyadaki iyi kötü, güzel çirkin, acı tatlı her şey ortaya çıkar. İnsanlar fıtratlarına göre bu zemin sofrasından faydalanırlar. Bakın bu hususta Pascal ne diyor:

"Kalb öyle idraka sahiptir ki akıl onu idrak edemez, bilemez."

Evet kalbin ermiş olduğu buutlar öylesine engindir ki bu mesafeleri akıl ile almak ve engelleri düşünce ile geçmek gayet zordur. Fakat aklından zoru olanlar için kalbin ayakları gayet cılızdır. Onlar için yürek bir hiçtir. Bütün her şey akılda düğümlenir ve bütün sırlar orada çözülür... Böylesine bir yanlışa düşen insan artık rotasını şaşırmış gemi gibi hangi bilinmez kayalıklarda

parçalanır siz düşünün. Delik bir tekne ile okyanuslar aşmak mümkün müdür? Belki tamir edilirse düşünülebilir. Fakat böyle bir şeyi yüzde yüz mümkün görmek "cahil cesur olur" atalar sözüne denk düşer.

Sır kalbin en büyük gücüdür. Onu içinde tutan kişi çevresindeki insanlara kısa zamanda hükmeder. Zorlu bir iştir elbette sır tutmak ve bütün duygularını düşüncelerini bilinmez bir ufuktan gelen mesaj ve enerjiyle hedefe yönlendirmek. Hırpalanmak ihtimali büyüktür böyle zorlu kişilerin. Adeta ağzındaki baklayı çıkarması için zindanlara atılması muhtemeldir. Zincire ve prangaya vurulması ihtimal dâhilindedir.

Ama Hz. Ali'nin sözünü bu minvalde unutmamak gerektir. "Sırrını söylemediğin müddetçe sen onun efendisisin. Söylediğin anda o senin efendin olur." Demek ki sırrını söyleyen kalbinin, yani en değerli hazinesinin kapılarını başkalarına açmış demektir ki kan kaybı başlamıştır o andan itibaren. Geothe'nin yıllarca yazmayı tasarladığı Faust isimli eseri kendi iç dünyasında billurlaştırması ve asla başkasına söz etmemesi bu güzel eserin hangi kaynaktan beslendiğini açıkça ortaya koyar mahiyettedir.

İşte Frank Tin bu konuyu şu sözüyle çerçeveler: "Akılsız insanın kalbi ağzındadır(dilindedir). Akıllı insanın ise ağzı kalbindedir..."

Demek sır öyle bir hazinedir ki ona ancak layık olan kalb sandığıdır. O da ulu orta herkese gösterilecek kadar basit bir şey değildir. Bunun idraki içinde olan Fatih'e İstanbul'u ne zaman kuşatacağını soruyorlar: O ise şöyle cevap veriyor:

"Eğer bu sırrımı sakalımın bir teli bilseydi bütün sakalımı kökünden keserdim."

İşte gücünü dışa ifşa etmemenin ve zafere ulaşmanın biricik amili ve önemli prensibi.

Kalbini değerli görmeyen bir insan kendine değer vermeyen bir insan elbette elindeki en değerli hazineleri bir gün kay-

beder. Zira neyi koruyacağını bilmeyen kendini tanımamış, değerli şeylerinin bilincinde olmayan bir insan en değerli cevherini de elinden alsalar teyakkuzda bulunmaz. Bu sebepten iç dünyasını nice iblisin hain pençesi ile talan ettiren nice akıllı geçinen zavallılar vardır ki sonunda his ve düşünce yoksulu olarak derbeder ve perişan bir şekilde bu dünyadan göçüp gitmiştir.

Bakın kalbini güzel bir tasvir tablosuyla yücelten Stepnen Crane The Heart isimli şiirinde ne diyor:

İn the desert I saw a creture, naked, bestial,
Who, squatting upon the ground,
Hemeat his heart in his hand.
And ate of it I said, "İs it good, friend?"
"İt is bitter- bitter." He answerd, "But l like it
Because it is bitter, And beeause it is my heart"

"Çölde hayvansı bir yaratık gördüm. Elinde kendi kalbini tutuyor ve onu yiyordu. Ona sordum arkadaş o iyi midir. O, 'o acıdır, acıdır fakat ben onu seviyorum, zira o benim kalbimdir.' dedi."

İşte asıl nokta bu. Kendini hor ve hakir gören ve "Nefsinize zulmetmeyiniz." buyruğuna kulak asmayıp onu yeri geldiğinde gökleri aşan bir burak ve kab-ı kavseyne ulaştıran bir binek olarak algılamayan kişiler insan olma yolunda bir adım dahi ilerleyemezler. Bunu tevazu sözüyle maskelemeye çalışanlar ise tamamen bir çıkmaza girmiş öz cevherini gün be gün yokluğun bağırına sürüklemektedir. İnsan Hakk'ın karşısında zelildir. Ama kullara el açıp dilenmek ilgi veya başka şey için yerlere eğilmek alçaltıcı bir haldir. Bu duruma düşmemek gerek. Ama bu duruma düşmemenin tek çaresi öz cevherini tanımak ve kalb gibi bir hazineye sahip bulunduğunu müdrik olmaktır. İncil'deki şu söz bu hususa nasıl ışık tutuyor bir bakın: "Senin kalbin neredeyse hazinen de oradadır."

Evet insanın en büyük ve biricik hazinesi kalbidir ve akıl onun koruyucusudur. Kalb sultan ise akıl onu siyanet eden bir bahadır, bir savaşçıdır.

Kalbin akılda bulunmayan ve güçlü bir potansiyel teşkil eden bir başka avantajı aşktır. Aşk kalbi yüce menzillere kanatlandıran lahuti kanat ve Hakk'a ulaştıran uhrevi refreftir. Miraçta Hz Muhammedi (s.a.s.) Sidre ufuklarına erdiren işte bu metafizik potansiyeldir. Yoksa aşk olmadan ne dirlik ve düzenden ne de gerçek ve ciddi bir hamleden söz edilemez. Aşkın besleyici unsuru da acz ve tefekkürdür.

Bakın Cristina Rosetti kalb ve aşk için ne diyor A Birthday şiirinde

My heart is iike a singing bird,
Whose nest is in a waterd shoot,
My heart is iike an apple-tree
Whose fooughs are bent with thick-set fruit,
My heart is iike a rainbow shell,
That paddles in a halcyon sea,
My heart is gladder than ali these
Because my love is come to me.

(Benim kalbim şakıyan bir kuştur. Onun yuvası çağlayanlar üzerindedir. Benim kalbim dalları sık meyveler ile eğilmiş bir elma ağacıdır. Benim kalbim denizde oynaşan bir gökkuşağı katmanıdır. Benim kalbim bütün bunlardan(hissetiği şeylerden) mutludur. Zira bana gelen şeyler benim sevgimdir, aşkımdır.)

Evet işte sevgi ve aşk kanatlarıyla kainatı bir yuva gibi bilme ve asla bu diyarda yabancılık çekmemenin yolu ve yöntemi. Yüreğe gereken değeri vermek ve onu aşk ile sevgi ile beslemek.

Resuller Resulünün dilinde kalbi yüksek seviyesini bildiren şu hadis bütün her şeyin silindiği noktada onun nasıl bir değer ile arz-ı endam ettiğini gösterir mahiyettedir: "Allah sizin suretlerinize değil, kalblerinize bakar."

İşte Nazargâh-ı İlahi olan bu nokta insanı esfel-i sâfilînden âlâyı illiyîne çıkaran biricik tohum, yegane güç kaynağı ve bengisu gözesidir.

Hz Ali'nin "Ey insan sen kendini küçük bir şey bilirsin, halbuki bütün alemler sende dürülmüştür." sözünü şiir imbiğinden geçirip mısra kalıbına döküp kristalize eden Şeyh Galip şöyle der:

"Hoşça bak zatına kim zübde-i alemsin sen / Merdüm-i dide-i ekvan olan âdemsin sen."

Kalbe gereken önemi vermeliyiz. Onun diriliği gözyaşı ile mümkün. "Ağlamayan gözden sana sığınırım." nidası aslında basiret gözüne, kalb gözüne atıfta bulunmak için söylenmiş bir sözdür. "Elbette göz ağlar ve kalb manzun olur." sözü bu inceliği çok güzel bir şekilde açıklamaktadır. Öyleyse kalbimizde bahar oluşturmak istiyorsak, onu tekrar diriliş iklimine çekmeyi arzu ediyorsak önce onu kıymeti az şeylerden tefrik edip ayıklayıp has makama oturmamız gerekli. Adeta o bizim gözdemiz olmalı. Sonra onu bu makamda daima ümit, aşk, sabır ve sevgi ile beslememiz ve dinç tutmamız şarttır. Onu yalnız bırakmak bir cinayet ve onu akıl gibi hayal gibi bir takım ona ancak hizmetkâr olabilecek kantidede olan unsurlar ile denk tutmak ise bir nevi kadir bilmezlik ve kendi kendini idam etmektir.

Bizler çile ve ızdırab sellerine de düşsek, nice badireler ve acıların otağında da ağlasak, handikaplar ardı ardına yolumuzu kaplasa ve cadılar, gulyabaniler ümit yolumuzu kesip ufkumuzu sise ve dumana da boğsalar kalbe verilen değer asla değişmemeli. Ve biz bütün gücümüzle onu bu savaştan yara almadan sağ salim çıkarmanın yollarını aramalıyız. Belki Necip Fazıl gibi ara sıra iki büklüm olup onun üstüne eğilip onunla dertleşmek ve acılarına ortak olmak gerekse bile asla ipin ucunu bırakmamalı ve teslim-i silah etmemeliyiz. Yani kalbi yalnızlık otağına itmemeliyiz.

"Seni dağladılar değil mi kalbim,
Her yanın içi su dolu kabarcık.
Bulunmaz bu halden anlar bir ilim,
Akıl yırtık çuval, sökük dağarcık.

Sensin gökten gelen oklara hedef,
Oyası ateşle işlenen gergef,
Etme üç beş günlük dünyaya esef,
Dayan kalbim üç beş nefes kadarcık."

Aziz İnsan

İnsan öyle muaazzez bir varlıktır ki onunla eşdeğerli hiçbir yaratık yoktur aslında. Neden mi diyeceksiniz? Söyleyeyim, insanoğlu kainat dolusu dost ile omuz omuza yaşarken, bazen de yine kainat dolusu düşmanla savaşa tutuşmaktadır. Aslında kainat dolusu düşman tabiri ancak kalbindeki metafizik lifleri koparmış ve kendini yalnızlığın kaoslu zindanlarına atmış kişiler için söz konusudur. Ama yine de müspet düşüncenin habl ül metinine sarılmayanlar için söz konusu olan bu ilahi kural ona Hakk'ın ne kadar değer verdiğinin bir örneğidir. Zira normal halktan biri için hırsızlık küçük bazı cezalarla geçiştirilse de bir vezir veya bir halife için bu olay senelerce hapsi veya idamı gerektirebilir.

Müspet planda ise yine aynı kural geçerlidir. Zira kainatın mânasını anlamış ve varlıkların metafizik dudaklarındaki ilahi bengisuyu yudumlamış bir kişi onlara dost ve ahbab olmanın tatlı iksirini ruhuna sindirmiş demektir ki bu da kainat dolusu dost kazanmanın bir başka şekilde ifade edilmesidir. Onun için muazzez varlık, dedik ona. Vazifesini müdrik olabilirse aldığı nefesten yediği lokmaya kadar her şeyi mukaddes olur onun. Attığı her adım bir cennet bereketi taşır. Yaptığı her hareket bir tebessüm-i ilahi aydınlığı ile nakışlıdır.

Bir hızır soluğunu sinesinde duymuş ve aşkın esrarlı bilmecesini çözmüş bir kişi için artık azizlerden bir aziz olma yolu açılmış demektir. Yüce payelerin zirve noktasına tırmanmış bu kutsiler kainatın mihengi ve insanlık aleminin nirengisidirler.

Asli vazifesini unutmuş, insan olma yolundan belhüm adal uçuruma yuvarlanmış kişiler nasıl kaybediş çukurunu, cehennem gayyasını hatırlatan sükut noktasını bulmuşsa, ahsen-i takvim sırrına muttali olmuş ve engin ufuklara kanat açmış, yakasını zevali varlıkların kahir pençesine kaptırmamış bir kişi de ulviyet makamının en münteha noktasına ermiş demektir.

Asla şu unutulmamalıdır ki insanoğlu sonsuz iyilik ve hudutsuz şer tohumlarının birleştiği esrarlı bir kutudur. Onun sevgi kanatlarını, inanç adımlarını açtığı anda aşamayacağı mesafe olmadığı gibi aşkın sihirli panoramasından cüda düştüğünde kaybedeceği seviyeyi de kestirmek cidden güçtür. Kin ve öfkenin akrep iğnesini daima içinde taşıyan bir kişinin dost düşman, iyi kötü ayırt etmeksizin her şeye zehirli iğnesini saplamaya yeltenmesi oldukça kaçınılmaz bir harekettir.

Aziz insanın, sevgi baharının hadimi olma çizgisini bulmuş metafizik zincirler ile kendini bağlayıp hak ve hakikate köle etmiş olması daima iyilik ve güzellik duygularının diriltici soluklarını başkalarının sinelerine boşaltmaya gayret etmesi ve bunu hayatının bir gayesi bilmesi de gayet fıtri ve mantıki, ondan beklenen bir hareket tarzıdır.

Büyüklük ancak yüce gayeleri ideal seçmekle ölçülen bir erdem mihengidir. Bunun dışında faziletli insan aramak, yahut gerçek misyonunu unutmuş bir kişiden yücelik ve aziz olma payesi beklemek safderunluktan başka ne ile tevil edilebilir.

Aziz insan mutlak inançlı insandır. İmanı zaafa uğramış veya ümitsizliğin kaoslu labirentlerinde metafizik nefesini yitirmiş bir kişi artık yaşayan bir ölüden farksızdır ki nasıl aziz insan olma ufkuna kanatlansın. Sürüngenlerin uçtuğu nerde görülmüş? Bir gün bir büyük zata inançsız bir kişi hakkında söyle aziz, böyle faziletli gibi sözler söyliyenlere karşı o kısa ve net olarak şöyle cevap verir: İnançsız kişi faziletli olamaz. Azizlik inanç otağına demir atmakla ve yıllar yılı inancın eritici ve yoğurucu ikliminde pişmek ve olgunlaşmakla elde edilecek mukaddes bir makamdır.

Yalnız şunu unutmamak gerektir ki her inançlı insanın bütün özellikleri imanın gerektirdiği gibi olmayabilir. Bazen küfür yansıması bazı özellikler de bulunur mü'minde. Fakat bu kalıcı ve kökleşmiş değildır. İnançlı kişi onlardan kurtulmanın yollarını bir ömür boyu araştıran kişidir ki isteyerek yapıyorsa zaten onun ne faziletinden ne de azizliğinden söz edilemez, mü'minliğinden de...

Mesela yalan bir lafz-ı kafirdir, sözü çok meşhurdur. Fakat her yalan söyleyen kafir değildir. Bazen mü'min olup da yalan söyleyenler de olabilir. Zina, faiz yemek, anasına babasına asi olmak, kumar ve içki gibi büyük günahlar da insanı küfür atmosferine mahkum edecek suçlardan değildir. Zira küfür bir mutlak yokluğa inanmaktır. Hak ve hakikati kabul etmeme cehaletinden kaynaklanır. Günahın aslı belki bu yokluk ve adem köküne dayanır ama o köke bütün üniteleriyle bağlı olmadığı için küfür mührüyle damgalanamaz günahkarın kalbi.

Fakat bütün aktivite ve faaliyet dalları tamamen gücünü o yokluk çukurundan almaya başladıkları anda insan da başka istinat noktası kalmadığı için artık küfrün dar sıkı ve sıkıntılı labirentine düşülmüş demektir.

Aziz insan ise böyle bir girdaba asla yuvarlanmaz. Onun aldığı nefes verdiği nefes daima olgunluğun metafizik tayflarıyla iner çıkar insan sinesine. Sanki bu tayflar, bu ışık demetleri onun ruhunun yegâne gıdasıdır. Belki de mâna mekiğine takılan bu mâna ibrişimleriyle o kalbine sevgi ve hoşgörünün nakışlarını, oyalarını nakşedip dokur. Ömrü bu nakışlarla oyalı kişi ise solmayan renk ve geçmeyen anı mutlak yakalamış demektir.

Kalp Kabesi

Mümin gönüllerin yöneldikleri kutsi noktadır Kabe. Teveccüh onda buğu buğu mânaya, ondaki Hak tecellisine. Allah evi denilmiş bunun için ona. Beytullah denilmiş.

Dünyadaki bütün gönüllerin tek gönül halinde tek odakta toplandıkları kutsi bir mihraptır o. Ruhların göklerden gelip tavaf ettikleri, insanların dört bir bucaktan gelerek etrafında şevkle döndükleri, uhrevi esintilerin dalga dalga yayıldığı bir mihrak.

Kalb kabesi de öyle. Kutsi bir noktadır vücut dünyasında. His ve düşünceler itminana ermiş kalbler gibi onun çevresinde pervane kesilirler. Ona uğrak olur her güzel duygu, özünde sevgi çekirdeği taşıyan her düşünce. İnsan o notaya sevgi pergelinin bir ucunu koyup bir daire çizerse herhalde kainatı kaplayan bir daire çizer ümit ve inancıyla.

Bir insan ki kalbini bir Kabe bilmiş ve onu sevgi rengiyle büyülü bir güzelliğe büründürmüş, hoşgörü kokusuyla tütsülemiştir, işte o insan bütün göz ve gönüllerin mihrabı olur. Zira kalbi ümide mihrak, sevdaya odaktır onun.

Bir insan ki kalbindeki Kevser kaynağını bulmuş ve insanlığa diriliş ab-ı hayatı sunmuştur, işte o insanın yüreği ruhanilerin tavaf edegeldiği bir kutsi nokta, meleklerin gökten teveccüh edip ziyaret ettikleri bir uhrevi belde olur...

Bir insan ki ömrünü çile ve ızdırabla geçirmiş ve yüreğine bu ızdırabın haritası çizmiştir. Her keder, her hüzün bir çizgi çekerek onun kalbini acıların mahzeni haline getirmiştir. O ise

bunca hafakanlara, azabın ateşten okuna acının alevden kemendine tek insanlık için dayanabilmiştir. O kişinin kalbi bir kabe kadar azizdir, şereflidir...

Azim ve irade kemendini boynuna geçirmiş Hakk'a kulluk ikliminin kölesi olmuş bir insan. Duanın aydınlık ikliminden asla ayrılmamış ve yakarıştaki sırrı yakalamış bir abid kalbini yoğura yoğara ümit ve inanç suyuyla karıp şekillendirerek sevgi ve saygının tek menzili haline getirebilir.

Nefis ve şeytanın bütün payanda ve desteklerini kırmış, yok etmiş bir ruh her türlü kötülük hissini, kin ve öfke ejderini yenerek yürek denilen o menzilin kapısını döğme bahtiyarlığına ermişse aynı anda kalb kapısının Hakk'a doğru açıldığı ve teveccüh ettiği de sezilir ve hissedilir. Bunun için şöyle der N. Fazıl: "Boşuna gezmişim yok tabiatta / İçimdeki kadar iniş ve çıkış."

Her düşünce kalb hedefine dikmeli gözlerini. Her his ve duygu şehla bakışlarını o kapıya çevirmeli. Her hareket ve aksiyon yürek pusulasına göre ayarlanmalı. Her ümit tomurcuğu onun tatlı ve efsunkâr ikliminden bir parça ışık bir parça renk ve koku alabilmeli. Ta ki insan kendini aşabilsin ve kalbe teveccüh eden, bütün isim ve sıfatlarıyla onda tecelli eden Hakk'a yüzünü çevirmiş olsun, ebedi sevgilisini bulsun.

Kalb kabesi bir bahar menzilidir. Dupduru, bembeyaz, kirden uzak, her duygu hacısı için bir ikbal ufkudur. Kar çiçekleri gibi vücut ve ruh beldelerinden onun nurlu iklimine koşan duygu ve hisler bir gün aydınlık ve ruh-efza bir dünya olarak bütün insanlığı derin ve bitevi nur kaynağı kutsi iklimlerine çekerler.

Ey insan kalbini bir kabe bil. Hakk'ın kenzen bilindiği dil madenini iyi kullan. Onu asla ota çöpe satma. Dünyanın fani lezzet ve zevklerinin esiri etme. Zira Kabenin amudi çizgisi nasıl Hakk'ın arşına varıp dayanıyorsa kalbin süveydasıda ona benzer kutsi bir zirvenin ucudur. Sen her türlü aldatıcı zevk ve eğ-

lenceden elini kolunu kurtarıp o menzile tırmanmaya bak. O zirveye çıkmaya ve o engin ufka yükselmeye bak. Ta ki insan olmanın tatlı iksirini yudumlamış olasın. Meleklerin pervaz ettikleri ve her şeyin sahibi olan yüce Yaratıcının sevgisine makes noktayı bulasın.